1054 Budapest, Alkotmány u. 5.
Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf. 211.
Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860
Ügyszám: **Vj/15/2014.**
Iktatószám: Vj/15-166/2014.

Betekinthető!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa az Oppenheim Ügyvédi Iroda (1053 Budapest, Károlyi utca 12.) és a dr. N. Cs. I. ügyvéd által képviselt **Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület** (1016 Budapest, Mészáros u. 15-17.), a dr. B. G. jogtanácsos által képviselt **Előadóművészi Jogvédő Iroda Egyesület** (1033 Budapest, Vörösvári út 101.), a dr. K. A. ügyvéd által képviselt **Filmjus Filmszerzők és Előállítók Szerzői Jogvédő Egyesülete** (1088 Budapest, Bródy Sándor u. 14.), a dr. Gy. E. ügyvéd **Hungart Vizuális Művészek Közös Jogkezelő Társasága Egyesület** (1055 Budapest, Falk Miksa u. 30. 3. em.) és a Sz. L. elnök által képviselt **Magyar Hangfelvétel-kiadók Szövetsége Közös Jogkezelő Egyesület** (1113 Budapest, Harcos tér. 5.) eljárás alá vont vállalkozásokkal szemben közös gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban – tárgyalást követően – meghozta az alábbi

v é g z é s t .

Az eljáró versenytanács az eljárást megszünteti az eljárás alá vontak által közösen vállalt alábbi kötelezettségek egyidejű elfogadásával:

A) *Vállalások a 2018-as évre vonatkozó díjszabás kapcsán*

1. Az eljárás alá vontak vállalják, hogy 2017. június 30-ig önálló fogyasztói felmérést (továbbiakban:Fogyasztói Felmérés) és közgazdasági tanulmányt (továbbiakban: Tanulmány) (továbbiakban a Fogyasztói Felmérés és a Tanulmány együttesen: Vállalt Kutatás) készíttetnek,[1] az alábbiak szerint:

   1.1. A Vállalt Kutatás célja, hogy a 2015. évi kutatás és tanulmány módszertanának alapul vételével a 2012-es tanulmány ajánlásait és a 2015. évi kutatás és tanulmány eredményeit továbbfejlessze;

   1.2. A Vállalt Kutatás módszertana:

   1.2.1. *Kulturális statisztikai ajánlások követése*: A Vállalt Kutatásban az elérhető és releváns európai statisztikai adatok kerülnek feldolgozásra, illetve a Vállalt Kutatás minden esetben követi és értékeli az üres hordozó díj rendszerek elemzésének legjobb nemzetközi gyakorlatait.[2]

   1.2.2. *Változó körülmények figyelembe vétele*: A Vállalt Kutatás az esetlegesen változó jogszabályi környezetre (magyar és uniós jog) és statisztikai ajánlásokra figyelemmel készül el, és az üres hordozó díjakkal kapcsolatos legjobb gyakorlatokat is feldolgozza.

[1] A Vállalt Kutatás a 2012-es tanulmány ajánlásait és a 2015. évi kutatás és tanulmány eredményeit fejleszti tovább.
[2] A Vállalt Kutatás az Eurostat által fejlesztett, legfrissebb európai kulturális statisztikai ajánlásoknak megfelelően készítjük el (jelenleg: Eurostat-ESSNet 2012-es ajánlások), figyelembe véve az elérhető, annak alapján készült legfrissebb európai felméréseket is (jelenleg: 399. sz. speciális Eurobarometer felmérés).

1.2.3. *Reprezentativitás biztosítása*: A Fogyasztói Felméréssel az eljárás alá vontak egy elismert közvélemény-kutató vállalkozást fognak megbízni, amely legalább 1000 fős mintán, többlépcsős rétegzett mintavétellel, reprezentatív kutatást fog végezni. A Fogyasztói Felmérés a hazai 15-69 év közötti lakosságra, nemre, korra, településtípusra, iskolai végzettségre és régióra reprezentatív lesz.

1.2.4. *Kizárólagos kérdőív*: az omnibusz módszer helyett a Fogyasztói Felmérés kizárólag a Fogyasztói Felmérésben szereplő kérdéseket vizsgálja az adatfelvétel során. Az adatfelvétel során a legjobb nemzetközi gyakorlatokat fogja alkalmazni a Fogyasztói Felmérés.[3]

1.2.5. *Költség-haszon elemzés*: A Vállalt Kutatást költség-haszon elemzés mellett végzik el, aminek a szempontjai a mérhetőség,[4] a pontosság[5] és a relevancia.[6] Ezen elvek megfelelő alkalmazása biztosítja, hogy például olyan adattároló eszközöket ne érintsenek a kérdések, amelyek használata elenyésző. Amennyiben a Fogyasztói Felmérésből megállapítható, hogy valamely adathordozó eszköz elavulttá vált, az elavult eszközök kikerülhetnek a díjszabásokból. Továbbá szintén a Fogyasztói Felmérés alapján megállapítható lehet, ha újabb adathordozó eszközök már megfelelően elterjedtek (és így azok kapcsán a kompenzációra érdemes szerzői jogi jogosultat érő vagyoni hátrány mértéke pontosan bizonyítható), így az új eszközök bekerülhetnek a díjszabásba. Ezzel biztosítható a rendszer dinamikája.

1.3. A Vállalt Kutatás tartalmi szempontjai:

1.3.1. *Tartalom-típusokkal és fogyasztói szokásokkal kapcsolatos kérdések*: A Fogyasztói Felmérésben a magáncélú másolatkészítéssel és az üres hordozó díj kompenzációval érintett tartalmak típusaira, illetve a kultúrafogyasztási szokásokra részletes kérdések vonatkoznak (különös tekintettel a magáncélú másolások mértékével kapcsolatos és az elmaradt jogosított fogyasztás fajtájával kapcsolatos kérdésekre is[7]) majd. Ezáltal pedig a tartalomfogyasztási szokásokat kiegyensúlyozottan fogja mérni a Fogyasztói Felmérés. Ezáltal a fogyasztói szokások részletes értékelése megtörténik, zenei és audiovizuális tartalmakra vonatkozóan egyaránt. Az esetleges új tartalomtípusokat és terméktípusokat (üres hordozó típusokat) a Fogyasztói Felmérés bevonja a vizsgálat körébe a költség-haszon elemzési szempontok alapján. Ilyen módon a kutatás kiterjed a magáncélú másolatkészítések legális forrásaként megjelenő új tartalomfogyasztási szokások (pl. streaming szolgáltatások, legális letöltéses szolgáltatások) mérésére.

1.3.2. *A méltányos kompenzációs igény becslése*: A Fogyasztói Felmérés alapján készülő Tanulmány elvégzi a fogyasztói előnyök, és szerzői jogi jogosulti hátrányok becslését, különösen a zenei és az audiovizuális területre.

[3] Az adatfelvétel során is az Eurostat ESSNet-Culture munkacsoport ajánlásait fogja alkalmazni a Vállalt Kutatás.
[4] Mennyire jól mérhető a fogyasztási forma, hány kérdéssel mérhető fel megfelelően?
[5] Van-e külső adat, amivel lehet tisztítani, pontosítani a mérési hibát; a mintából vett adatok adattisztítási módszerekkel (pl. imputation) javíthatók-e, van-e rá modell?
[6] Könnyű-e megmutatni az oksági kapcsolatot a másolással, mekkora a várhatóan kimutatható jogosulti hátrány, az adatmérés segít-e más adatpont pontosításában, modellezésében?
[7] Különös tekintettel olyan kérdésekre, mint például az, hogy egyes eszközökre hány zeneszámot, illetve filmet másolnak.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

1.3.3. *Fogyasztói csoportok ellenőrzése*: a Fogyasztói Felmérés alapján készülő Tanulmány a 2015. évi kutatásban és tanulmányban foglalt fogyasztói csoportképzést alapul véve, a reprezentatív minta további almintáit elfogadott statisztikai módszerekkel fogja vizsgálni, annak ellenőrzése érdekében, hogy a fogyasztói szokások változásával nem alakultak-e ki esetlegesen eltérő feltételekkel vagy díjakkal terhelendő fogyasztói csoportok. A Vállalt Kutatás a dinamikus szemléletet követve tekintettel lesz az esetlegesen időközben kialakuló fogyasztói szokásbeli, illetve egyéb változásokra is. Az ilyen ellenőrzések célja a díjrendszer díjterhelési megfelelőségének általános vizsgálata.[8]

1.3.4. *Összevethetőség és dinamika*: A Tanulmány megállapításokat fog tartalmazni arra nézve, hogy a 2015. évi kutatás és tanulmány végkövetkeztetéseit mennyiben szükséges módosítani a következő vizsgálati időszakban bekövetkezett változásokra tekintettel. A vizsgálat módszere a 2015. évi kutatás és tanulmányban alkalmazott, azonos adattartalmon alapuló fogyasztói csoportképzés lesz, amivel a Vállalt Kutatás a korábbi eredmények új eredményekkel való összevethetőségét alapozza meg.

2. Az eljárás alá vontak vállalják, hogy a Vállalt Kutatást 2017. július 31-jéig a Gazdasági Versenyhivatalhoz önkéntesen benyújtják.
3. Az eljárás alá vontak vállalják, hogy a 2018-as évre vonatkozó díjszabás jóváhagyására irányuló eljárás során a Vállalt Kutatás eredményeit figyelembe veszik és a díjszabásra annak megfelelően tesznek javaslatot.
4. A Vállalt Kutatás eredményeinek figyelembe vételére az alábbi vezérelvek betartásával (továbbiakban: Vezérelvek) vállalnak kötelezettséget az eljárás alá vontak a díjszabás kialakítása során:

4.1. amennyiben a Fogyasztói Felmérés és az annak alapján készülő Tanulmány olyan *új, magáncélú másolatkészítésre* használt eszköz megjelenését mutatja, amelyhez bizonyíthatóan számottevő szerzői jogi jogosultat érő vagyoni hátrány köthető (ezen eszköz magáncélú másolatkészítéshez való felhasználhatóságából eredően), úgy az eljárás alá vontak a díjszabás javaslatát erre az új eszközre is kiterjesztik;

4.2. amennyiben a Fogyasztói Felmérés és az annak alapján készülő Tanulmány eredményeként olyan (korábban magáncélú másolatkészítésre használt) eszköz azonosítható, amelyhez *ezen eszköznek elavultsága* miatt bizonyíthatóan nem köthető szerzői jogi jogosultat érő vagyoni hátrány, úgy az eljárás alá vontak törlik ezt az eszközt a díjszabási javaslatukból;

4.3. amennyiben *a Tanulmány a fogyasztói csoportok vizsgálata* kapcsán egyes, a fogyasztói magatartások alapján képzett fogyasztói csoportok túlzott terhelését mutatja, az eljárás alá vontak vállalják a *díjmértékek vagy a díjszabás egyéb feltételeinek felülvizsgálatával* az aránytalanság kiküszöbölését. Abban az esetben, ha a terhelésbeli aránytalanság arra vezethető vissza, hogy a csoportképzés idejétmúlt (pl.: azért mert a fogyasztói szokások az korábbi csoportokon belül megváltoztak, illetve a csoport összetétele megváltozott), új csoportképzési elvek figyelembe vételével történik a felülvizsgálat. Amennyiben az új csoportképzési elvek a

[8] Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy vannak-e olyan másolt tartalmak, üres hordozók, vagy olyan speciális kulturális fogyasztási és részvételi szokásokkal jellemző fogyasztói csoportok, amelyeknek a másolási szokásai, üreshordozó-használata vagy más releváns kulturális fogyasztási jellemzője miatt bizonyos értékű másolt tartalmakért az átlagos fogyasztóhoz képest lényegesen eltérő üres hordozó díjat fizetnek.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

Fogyasztói Felmérés kiegészítését teszik szükségessé, ezt a kiegészítést is vállalják elvégeztetni az eljárás alá vontak.

5. Az eljárás alá vontak vállalják továbbá, hogy az ilyen módon elkészített *díjszabás javaslatot* a Gazdasági Versenyhivatalhoz *2017. szeptember 30-áig benyújtják* a jelen végzés 1. számú mellékletét képező *megfelelési mintával*[9] együtt. Az Artisjus vállalja továbbá, hogy a díjszabás jóváhagyására irányuló eljárásban részt vevő SzTNH és/vagy a jóváhagyásra hatáskörrel rendelkező minisztérium észrevételeit, illetve az illetékes minisztérium eljárást lezáró határozatát másolati példányban, az eljárás lezárást és az erről rendelkező határozatnak az Artisjus általi kézhezvételétől számított 30 napon belül benyújtja a Gazdasági Versenyhivatalnak.

B) További vállalások a 2019. és 2020. évekre vonatkozó díjszabás kapcsán

6. Az eljárás alá vontak vállalják, hogy *a 2018. évre vonatkozó fenti kötelezettségvállalásukat a 2019. és a 2020. évre vonatkozóan is fenntartják*. Erre tekintettel új Vállalt Kutatás fog készülni, a fent írt szempontok alapján és a Vezérelvek szerint történik a díjszabási javaslat kialakítása ezekben az években is.
7. A fenti A) pontban írt határidők a 2019. és 2020. évre vonatkozó díjszabás előkészítése kapcsán is megfelelően alkalmazandók.

C) Üres hordozói díj visszatérítési jogintézményének bevezetése és a visszatérítési igény kapcsán szerzői jogi edukációs kampány

8. Az eljárás alá vontak vállalják, hogy a 2017. évtől kezdődően díjszabásra vonatkozó díjszabási javaslatban szabályokat fogalmaznak meg[10] azon alkotó tevékenységet folytató fogyasztók[11] *üres hordozó díj visszatérítésére vonatkozó igényének kezelésére*, akik egyes üres hordozó(k)ra kizárólag saját, professzionális tartalmaikat[12] másolják.
9. Az eljárás alá vontak továbbá kötelezettséget vállalnak arra, hogy 2017. január 15-éig a díjszabás végrehajtására szolgáló, részletes tájékoztatót (továbbiakban: ***Visszatérítési Tájékoztató***) dolgoznak ki, amely a fogyasztóknak szóló szerzői jogi edukáció keretében rögzíti *az üres hordozó díj visszatérítésének eseteit, a jogosultak körét és a visszatérítési igény érvényesítésének pontos eljárásrendjét. Az eljárás alá vontak vállalják, hogy a visszatérítési igény érvényesítésének pontos eljárási rendjét 2017. január 15-éig megküldik a Gazdasági Versenyhivatal részére.* A díjszabás végrehajtására szolgáló Visszatérítési Tájékoztatóban foglaltakat az eljárás alá vontak magukra nézve kötelezőnek fogják elismerni és vállalják, hogy ha a jövőben azon változtatni kívánnak, akkor az arra vonatkozó tervezetet az adott év június 30-ig előzetesen a Gazdasági Versenyhivatal részére megküldik.
10. Az eljárás alá vontak az üres hordozói díj visszatérítéséből fakadó a fogyasztó és az eljárás alá vontak közötti jogvita esetére vállalják, hogy amennyiben a visszatérítést igénylő személy a visszatérítéssel kapcsolatos jogvita elbírálására az Egyeztető Testület eljárását választja, akkor az Artisjus (mint az üres hordozó díj érvényesítője) az eljárásban részt vesz. Abban az esetben, ha bármelyik Egyeztető Testületi eljárás

[9] Az Artisjus Vj/15-129/2014. számú beadványának 2. számú melléklete szerinti megfelelési minta.
[10] A 2015. évi kutatás és tanulmány eredményeinek való teljes körű megfelelés érdekében.
[11] Fogyasztó alatt ebben a tekintetben a Szjt. 35. § (1) bekezdése szerinti természetes személyt kell érteni.
[12] Az üres hordozói díj hatálya alá tartozó tartalmak az Szjt. 20.§ (1) szerint, amelyekre azért nem terjed ki a díjigénnyel kompenzált másolatkészítés, mert azt maga a jogosult (az áthárított díjigény szempontjából a fogyasztó) másolja.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

lezárultával ajánlott megállapodást az Artisjus nem tudja elfogadni, ezen döntését, az Egyeztető Testület megállapodási javaslatának kézhezvételét követő 30 napon belül, részletes indoklással alátámasztja és az ellenérdekű féllel közli. Az Egyesületek vállalják, hogy fogyasztók visszatérítési igényével kapcsolatban az Egyeztető Testület előtt indult eljárás díját teljes egészében megfizetik, ezáltal lehetővé válik, hogy a fogyasztó díjmentesen vegye igénybe ezt a peren kívüli vitarendezési fórumot.

11. Az eljárás alá vontak vállalják, hogy a kötelezettségvállalásuk 12. pont szerinti Kampányukban és a Visszatérítési Tájékoztatóban a fogyasztókat hangsúlyosan tájékoztatják a panaszaik kezeléséről, a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXXVI. törvény 102-105. §-aiban szabályozott, az Egyeztető Testületi eljárás, mint alternatív vitarendezési eljárás igénybe vételének lehetőségéről, módjáról egyéb jellemzőiről és a jogorvoslati lehetőségekről. Vállalják, hogy ezen tájékoztatások a médiaterv részét képezik és ezekre is kiterjed az eljárás alá vontaknak a GVH irányába a 14. pont szerinti tájékoztatási kötelezettségük.
12. Az eljárás alá vontak továbbá a visszatérítési igényekre vonatkozó, a jelen végzés 2. számú mellékletét képező médiatervnek megfelelő[13] szerzői jogi kommunikációs kampány (továbbiakban: ***Kampány***) megvalósítását is vállalják. A Kampány a következő elemekből fog állni:

    12.1. Az eljárás alá vontak vállalják, hogy a Visszatérítési Tájékoztatót a hivatalos honlapjaikon 2017. január 31-éig közzéteszik link elhelyezése útján, és ezt követően folyamatosan elérhetővé teszik;

    12.2. Az eljárás alá vontak vállalják, hogy további fogyasztói tájékoztató anyagokat és gyakran ismételt kérdéseket készítenek a visszatérítési igénnyel kapcsolatban, amelyek 2017. január 31-étől szintén elérhetőek lesznek az eljárás alá vontak hivatalos honlapjairól link elhelyezése útján;

    12.3. Az eljárás alá vontak vállalják, hogy közösségi média felületeiken is tájékoztatást nyújtanak a Visszatérítési Tájékoztatóról, az Artisjus – mint e díj érvényesítésére jogosult reprezentatív közös jogkezelő szervezet – továbbá hetente legalább 3 munkanapon 2-2 órás ügyfélfogadási időben telefonos és személyes ügyfélfogadási lehetőséget biztosít a visszatérítésre jogosult fogyasztók részére;

    12.4. Az eljárás alá vontak vállalják, hogy egy önálló honlapot hoznak létre (továbbiakban: ***Dedikált Honlap***) és tartanak fenn, amelyen fogyasztói tájékoztató anyagokat helyeznek el az üres hordozó díjjal kapcsolatban, különös tekintettel az üres hordozó díj visszatérítésére vonatkozóan. Az eljárás alá vontak a hivatalos honlapjaikon közvetlen linkeket helyeznek el, amely a Dedikált Honlapra, illetve annak egyes tartalmaira viszi át az érdeklődő fogyasztót.

    12.5. Az eljárás alá vontak szintén vállalják, hogy a hivatalos honlapjaikon a kötelezettségvállalási végzésre hivatkozó linket helyeznek el, továbbá a Dedikált Honlapon közzéteszik a kötelezettségvállalási végzés rendelkező részét és a végzés teljes szövegére linket helyeznek el.

    12.6. Az eljárás alá vontak vállalják, hogy országos, illetve regionális/megyei nyomtatott sajtóban és független online oldalakon (különösen fotós, audiovizuális és zenei szakmai portálokon) is népszerűsítik a Kampányt, évente ismétlődő, megfelelően időzített reklámkampány keretében (célcsoport: 18-59 éves, aktív, A, B, C1, illetve C2 státuszú személyek).

[13] Az eljárás alá vontak Vj/15-137/2014. számú beadványának 1. számú melléklete szerinti médiaterv.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

13. Az eljárás alá vontak vállalják, hogy a 12.6. pontban foglalt kampány, illetve a fenti fogyasztói tájékoztatás költségkerete mindösszesen nem lesz kevesebb, mint nettó 45.000.000,- Ft a Kötelezettségvállalás 3 évében, azaz 2019. december 31-éig. Ebből a reklámbüdzséből évenként, nagyságrendileg egyenlő arányú reklámköltés valósul meg (ez évenként nettó 12-18 millió forint reklámköltést jelent).
14. Az eljárás alá vontak vállalják, hogy a Kampány megvalósításának részleteire vonatkozóan (különösen a kampány külsős média felületeiken történő megjelenések helyét, tartalmát, időpontját, megjelenési számát, annak költségét és az elérési számokat érintően) a tárgyévet követően január 31-ig részletes tájékoztatást bocsátanak a Gazdasági Versenyhivatal rendelkezésére, amelyben nyilatkoznak arról is, hogy a tárgyévben hány fogyasztó és milyen összegben élt az üres hordozói díj visszatérítés lehetőségével.

D) A Kötelezettségvállalás időszaka és záró jelentés készítése

15. Az eljárás alá vontak végül vállalják, hogy a Kötelezettségvállalás időszakának lezárulta, azaz 2020. január 31-ig a Gazdasági Versenyhivatalhoz a teljesített kötelezettségekről részletes záró jelentést készítenek (továbbiakban: ***Záró Jelentés***).
16. A Záró Jelentésben az eljárás alá vontak összefoglalják a Vállalt Kutatások eredményeit és azoknak a díjszabásban történt implementációját, a visszatérítési igények kapcsán tapasztalt fogyasztói aktivitás növekedés mértékét, továbbá a megvalósított Kampány részleteit (különös tekintettel a kommunikáció megjelenéseire, költségére és pontos tartalmára).

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa továbbá az alábbi

v é g z é s t .

Az eljáró versenytanács az ARTISJUS Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület által alkalmazott kedvezményrendszer feltételeinek a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 21. § (1) bekezdés a) pontjába és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 102. cikkének a) pontjába való ütközésének tekintetében megszünteti az eljárást.

A végzésekkel szemben a közléstől számított nyolc napon belül a Gazdasági Versenyhivatalhoz benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett jogorvoslati kérelemmel lehet élni. A kérelmet a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság nem peres eljárásban bírálja felül, amely során kizárólag okirati bizonyításnak van helye, azonban a bíróság a feleket a szükségeshez képest meghallgathatja.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

I n d o k o l á s

I.
A versenyfelügyeleti eljárás előzménye, tárgya

1. A versenyfelügyeleti eljárás a Fővárosi Törvényszék által a Tpvt. 88/B. § (4) bekezdése szerint kezdeményezett amicus curiae eljárással összefüggésben indult.[14]
2. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban GVH) 2014. február 12-én a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpvt.) 70. § (1) bekezdése alapján versenyfelügyeleti eljárást indított[15] mert észlelte, hogy „[a]z ARTISJUS Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület (a továbbiakban: Artisjus) a magáncélú másolásra tekintettel a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt). 20. §-a szerinti üres hordozói díjakat (a továbbiakban ÜHD) állapít meg, illetve érvényesít az audio, illetve audiovizuális tartalom lejátszására alkalmas mobiltelefon-készülékekbe integrált tárolóegységek után a 2007. február 20[16]-ától terjedő időszakban. Az Szjt. 20. § (2) bekezdése alapján az üres hordozó díjat kizárólag az irodalmi és a zenei művekkel kapcsolatos szerzői jogok közös kezelését végző szervezet állapítja meg, illetve érvényesíti; e díjat Magyarországon az Artisjus határozza meg. A Gazdasági Versenyhivatal észlelte, hogy ezen üres hordozó díj – kialakításának módja és a díj mértéke alapján – valószínűsíthetően tisztességtelenül került megállapításra, figyelemmel különösen a más adathordozók után fizetendő jogdíjakra, illetve a más országokban alkalmazott üres hordozói díjakra.
3. A Gazdasági Versenyhivatal észlelte továbbá, hogy a jogdíjfizetéssel érintett adathordozók után fizetendő üres hordozói díjak körében alkalmazott kedvezményrendszer feltételei – azáltal, hogy a kedvezmény feltételeként az adatszolgáltatási, illetve jogdíjfizetési kötelezettség valamennyi adathordozó tekintetében való teljesítését követelik meg – valamennyi adathordozó tekintetében kizárják a kedvezményekből azt a jogdíjfizetésre kötelezett személyt, aki/amely adatszolgáltatási, illetve a jogdíj megfizetésére irányuló kötelezettségének – adott esetben mert a jogdíjfizetési kötelezettségét vitatja – meghatározott adathordozók tekintetében nem tesz eleget, míg az egyéb adathordozók tekintetében kötelezettségeit maradéktalanul teljesíti.
4. Az Artisjus ezzel a magatartásával a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpvt.) 21. §-ában, különösen annak a) pontjában foglalt tényállás megvalósításával valószínűsíthetően megsértette a Tpvt. 21. §-ában előírt tilalmat.
5. Figyelemmel arra, hogy az ARTISJUS működési területe, illetve a vizsgált magatartás Magyarország egész területére kiterjed, illetve arra, hogy a díjfizetéssel érintett termékek tekintetében jelentős az Európai Unió tagállamai közötti árucsere, az ARTISJUS magatartásával valószínűsíthetően megsértette az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 102. cikkében, különösen annak a) pontjában foglalt tilalmat is.
6. A versenyfelügyeleti eljárás az eljárást megindító végzés indokolása szerint kiterjed az eljárás alá vont által tanúsított, a 2. pontban ismertetett magatartása vizsgálatára, a 2007. február 20. és 2013. december 31-e közötti időszak tekintetében.

[14] AL/1079/2013.
[15] Vj/15-/2014.
[16] A 2007-ra vonatkozó jogdíjközlemény a Magyar Közlöny 2007. évi 20. számában 2007. február 20-án jelent meg.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

7. A versenyfelügyeleti eljárás megindítását követően a vizsgálók 2014. november 7-én kelt végzésükkel[17] az eljárást kiterjesztették a 2007. február 20-ától kezdődően a magáncélú másolásra tekintettel megállapított valamennyi üres hordozói díj vizsgálatára is.
8. A vizsgálók a 2014. november 7-én kelt végzésükkel[18] az Előadóművészi Jogvédő Iroda Egyesületet (a továbbiakban: EJI), a Filmjus Filmszerzők és Előállítók Szerzői Jogvédő Egyesületet (a továbbiakban: Filmjus), a Hungart Vizuális Művészek Közös Jogkezelő Társasága Egyesületet (a továbbiakban: Hungart) és a Magyar Hangfelvétel-kiadók Szövetséget (a továbbiakban: Mahasz) a versenyfelügyeleti eljárásba ügyfélként bevonta.
9. A vizsgálók a 2014. november 7-én kelt végzésükkel[19] a vizsgálatot a 2013. december 31-ét követő időszakra is kiterjesztették.
10. A fentiek alapján az eljáró versenytanács az eljárás alá vontak fent ismertetett magatartásait 2007. február 20-tól kezdődő időszaktól értékeli.

II.
Az eljárás alá vontak

11. Megállapítható, hogy valamennyi eljárás alá vont vállalkozás az Szjt. szerinti közös jogkezelő szervezet. A közös jogkezelés nyilvántartásba vételhez kötött tevékenység, amely nyilvántartást jelenleg a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: SzTNH) vezeti. Közös jogkezelő szervezet csak egyesületi formában működhet[20].

II.1. ARTISJUS Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület

12. Az Artisjus a zenei és irodalmi szerzői jogok közös jogkezelő szervezete. Tagja és megbízója mintegy 13.000 szerzői jogosult, zeneszerző, szövegíró, irodalmi szerző és zeneműkiadó. Az Artisjus további több tízezer szerzői jogosultat képvisel külföldi közös jogkezelő szervezetekkel kötött képviseleti szerződések útján. Az Egyesület a jogosultak érdekében az általa kezelt vagyoni jogok körében felhasználási jogokat ad és szerzői jogdíjat érvényesít.[21]
13. Az Artisjus állami felügyelet alatt működik. A nyilvántartásba vétel mellett az SzTNH éves átfogó felügyeleti ellenőrzést, illetve eseti felügyeleti ellenőrzéseket végez az eljárás alá vontnál. Az Artisjus tevékenységét nyilvántartásba vétele alapján, a nyilvántartásba vett szerzői és szomszédos jogi vagyoni jogok tekintetében látja el. Az Szjt. 89. § (11a) bekezdése alapján a jelen eljárás tárgyát képező üres hordozó jogdíjakból származó bevétel 25%-át az Artisjus köteles a Nemzeti Kulturális Alap (a továbbiakban NKA) részére átadni.[22]

II.2. FilmJUS Filmszerzők és Előállítók Szerzői Jogvédő Egyesülete

14. A Filmjus az SzTNH nyilvántartásában szereplő közös jogkezelő szervezet. A Filmjus-t 1996 decemberében 39 filmrendező, operatőr és filmíró alapította, az Egyesület az akkreditációt 1997. november 12-én kapta meg, ezt követően kezdhette el a kollektív jogdíjnyilvántartást és felosztást. Az akkreditáció alapján a Filmjus a szerzők közül a

[17] Vj/15-10/2014. sz. irat
[18] Vj/15-11/2014. sz. irat
[19] Vj/15-41/2014. sz. irat
[20] http://kjk.sztnh.gov.hu/szervezetek (letöltés dátuma: 2016. április 26.)
[21] Vj/15-5/2014. 1. kérdésre adott válasz.
[22] Uo.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

rendezők és az operatőrök, forgatókönyvírók, valamint az előállítók részére végez felosztást és jogdíjkifizetést.[23]

II.3. Előadóművészi Jogvédő Iroda Egyesület

15. Az EJI az előadóművészeknek az SzTNH nyilvántartásában szereplő közös jogkezelő szervezete.[24]
16. Az EJI jogelődjét a Művészeti Szakszervezetek Szövetsége (a továbbiakban: MSzSz) saját szervezetén belül hozta létre a nyolcvanas évek közepén. Ez a szervezeti egység a kilencvenes évek első felében önálló jogi személyiségre tett szert, majd – az Szjt. 2012. évi módosítását követően – az MSzSz-ből kiválva, jogi értelemben is önálló egyesületté alakult.[25]

II.4. Hungart Vizuális Művészek Közös Jogkezelő Társasága Egyesület

17. A Hungart a képző-, ipar-, ipari tervező és fotóművészek közös jogkezelő szervezete, amely az előbbi alkotók műveinek másodlagos felhasználásáért járó jogdíjak szedi be az Szjt. rendelkezéseinek megfelelően.[26] A Hungart közös jogkezelési tevékenysége részben kötelező közös jogkezelésen, részben a jogosultak elhatározásán alapuló kiterjesztett közös jogkezelésen alapul.
18. A Hungart 1997-től működik, a 146/1996. (IX.19.) Korm. rendelet rendelkezései szerint egyesületi formában.
19. A Hungart 400-500 fős taglétszámmal rendelkezik, továbbá kb. 600 fő adott az egyesületnek képviseleti megbízást.

II.5. Magyar Hangfelvétel-kiadók Szövetsége Közös Jogkezelő Egyesület

20. A Mahasz a hangfelvétel-kiadóknak az SzTNH nyilvántartásában szereplő közös jogkezelő szervezete. A Mahasz-t 1992 tavaszán hozta létre hat lemezkiadó vezetője, az eljárás alá vontnak jelenleg 49 kiadó tagja van. A Mahasz eredetileg iparági érdekvédelem céljából jött létre; 1997 tavasza óta azonban nem csak érdekvédelmi, hanem közös jogkezelői funkciót is betölt.[27]
21. A Mahasz főbb tevékenységei: az érintett jogosultak jogainak közös kezelése, valamint e jogosultak érdekeinek védelme, különösen a közös jogkezelés körébe tartozó vagyoni jogok saját nevében történő gyakorlása és érvényesítése a bíróság és a hatóságok előtt; valamint a tagok és a szakma társadalmi érdekeinek képviselete, a közös érdekek érvényesítése, továbbá a Mahasz alapszabályában rögzített célok, valamint a tagok által meghatározott feladatok ellátása.[28]

[23] Vj/15-24/2014. 1. kérdésre adott válasz.
[24] Vj/15-29/2014. 1. kérdésre adott válasz.
[25] Vj/15-29/2014. 1. kérdésre adott válasz.
[26] Vj/15-32/2014. 1. kérdésre adott válasz.
[27] Vj/15-28/2014. 1. kérdésre adott válasz.
[28] Vj/15-28/2014. 1. kérdésre adott válasz.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

III.
Érintett piac és a jogszabályi környezet

III.1. Az üres hordozói jogdíj intézményének bemutatása

22. Jelen versenyfelügyeleti eljárás a magyarországi közös jogkezelési tevékenység keretében az üres hordózói jogdíjak megállapítását és azok mértékét vizsgálja. Az üres hordozói díjat a szerzői jogi védelem alatt álló művek magáncélú felhasználására tekintettel kell megfizetni. A jogdíjfizetési kötelezettség tehát a szabad felhasználás engedélyezésének ellenértéke, vagyis az érintett szolgáltatás a szabad felhasználás engedélyezése, a szerzői jogi művek magáncélú másolása okán.
23. Az üres hordozói jogdíj a szerzői jog szerinti sajátos díjigényt jelent a felhasználókkal szemben az egyes alkotások, művek magánmásolásai kapcsán. A szerzői jog az irodalom, művészet és tudomány területén tevékenykedők (szellemi) alkotásainak védelmét szolgálja.[29] A szerzői jogi védelem kizárólagos jellegű, ahol a jogviszony jogosultja meghatározott (a szerző, alkotó), míg annak kötelezettje bárki lehet, és ez utóbbi személynek tiszteletben kell tartania a szerző jogilag védett érdekeit. E kizárólagosság érvényesül a műhöz kapcsolódó vagyoni jogok esetében is, vagyis a szerzőnek a mű kapcsán felmerülő vagyoni érdekei tekintetében. A vagyoni jogok leginkább a mű felhasználásához kapcsolódóan értelmezhetőek, vagyis amikor a felhasználó a művet vagy annak részét érzékelhetővé teszi a műélvezet, műhasználat keretében. A felhasználást illetően a szerzőnek kizárólagos rendelkezési joga van főszabály szerint, így ő határozhatja meg és engedélyezheti a műve felhasználását felhasználási szerződéssel. A felhasználásért a szerzőt díjazás, ellenszolgáltatás illeti meg vagyoni érdekeire tekintettel ellentétes kifejezett szerzői nyilatkozat hiányában.
24. Ilyen kizárólagos vagyoni jognak minősül a többszörözés joga is, vagyis szerző azon joga, hogy művét többszörözze, vagy erre másnak engedélyt adjon felhasználás keretében. Többszörözésnek minősül a mű anyagi hordozón való – közvetlen vagy közvetett – rögzítése, akár véglegesen, akár időlegesen, valamint másolat készítése a rögzítésről.[30] Az Szjt. többszörözésként határozza meg példálózó jelleggel a nyomtatással megvalósuló mechanikai, filmes, vagy mágneses rögzítést és másolatkészítést, hang- vagy képfelvétel előállítását, a mű tárolását digitális formában elektronikus eszközön.[31]
25. Ugyanakkor a szerzői jogban főszabálynak tekintendő kizárólagosság alól kivételt jelentenek a szabad felhasználás esetei, amikor valamilyen sajátos indokra tekintettel a felhasználás díjtalan és nem engedélyköteles. Ilyen szabad felhasználásnak minősül elvileg az egyes művekről a magáncélra készített másolat, ha az nem jövedelemszerzés céljából történik. A szabad felhasználás általános feltétele azonban, hogy az ne legyen sérelmes a mű rendes felhasználására, és indokolatlanul ne károsítsa a szerző jogos érdekeit.
26. A magáncélú másolás szabad felhasználásként kategorizálása hosszú ideig alapvetően nem okozott problémát a szerzők jogos érdekei szempontjából, ugyanakkor az utóbbi évtizedek jelentős technikai fejlődése egyértelműen negatív hatást gyakorol azokra. A másolásokat lehetővé tevő különböző technikák, de különösen az utóbbi évtized jelentős digitális fejlődése, egyre inkább lehetővé teszi, hogy érdemi minőségromlás nélkül, korlátlan számú és olcsó másolatot készíthessenek a felhasználók, azokat tárolhassák és mások számára hozzáférhetővé tegyék. Ezen körülmények miatt a szerzők és más jogosultak érdekei már jelentős érdeksérelmet szenvednek. Ugyanakkor a magáncélú másolásokat végző felhasználók pontos beazonosítása, és a másolatonként járó jogdíjigény megtérítttetése a fent említett technikai feltételek között igen komoly gyakorlati nehézségekkel jár, továbbá a

[29] Lásd Szjt. 1. § (1) bekezdés.
[30] Lásd Szjt. 18. § (1) bekezdés.
[31] Lásd Szjt. 18. § (2) bekezdés.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

felhasználás tömeges jellege miatt annak hagyományos értelembe vett előzetes engedélyezése vagy éppen a felhasználás megtiltása sem megoldható.

27. A megoldás a legtöbb országban az úgy nevezett üres hordozói jogdíj bevezetése volt, ami a felhasználók magánmásolásai utáni szerzői jogi díjigény. Ez a díjigények egy speciális fajtája, amikor nem szükséges a felhasználás engedélyezése, mert azt eleve megadottnak tekintik a szabad felhasználásra tekintettel. A díjigényt csak közös jogkezelő útján lehet érvényesíteni. Az üres hordozói díj sajátossága, hogy a díjigény kötelezettje nem közvetlenül a felhasználó, hanem a magáncélú másolásra szolgáló hordozó vagy a másolásra alkalmas berendezés gyártója, importőre. Az üres hordozói jogdíj lényegében a tömegessé váló magánmásolások által jogszerűen okozott vagyoni hátrány méltányos ellentételezését jelenti, egy a jogdíjak érvényesíthetőségét jobban biztosító, közvetett átalánydíjazásra épülő rendszer formájában. Az üres hordozói jogdíj mögötti jogszabályi vélelem alapján a hordozók gyártójára, importőrére telepített fizetési kötelezettség, az árba épített és a felhasználóra áthárított jogdíjhányad miatt, a felhasználáshoz kapcsolódik, ugyanakkor egyidejűleg kiküszöböli a magánmásolások nagy számából és követhetetlenségéből adódó gyakorlati problémákat.
28. Az üres hordozói díj típusú jogdíjak alkalmazhatóak egyrészt a magukra a hordozókra, amelyekre a másolatok készülnek, így például kezdetben hangszalagokra, videó szalagokra, számítógépes floppy lemezekre, majd később CD-lemezekre, memória-kártyákra, stb. Más megoldások esetén a jogdíjfizetés a másolatot készítő berendezésekhez kapcsolódik, így például kezdetben videomagnókhoz, vagy más kép- és/vagy hangrögzítésre alkalmas eszközökhöz. Végül létezik olyan rendszer is, amelyben mind a hordozókra, mind a másolat készítésére alkalmas berendezésekre alkalmazzák a jogdíjat. Ugyanakkor a hordozók és másolatkészítésre alkalmas berendezések ilyen éles elkülönítése a technikai fejlődéssel egyre inkább létjogosultságát veszti, hiszen bizonyos eszközök már egyszerre tekinthetőek hordozónak és másolatkészítésre alkalmas eszköznek is.
29. A magánmásolásokra tekintettel felmerülő üres hordozói díjigényei rádióban, televízióban sugárzott, valamint kép- vagy hanghordozón forgalomba hozott művek szerzőinek, előadóművészi teljesítmények előadóművészeinek, továbbá filmek és hangfelvételek előállítóinak, valamint képző-, ipar-, és fotóművészeti alkotások szerzőinek vannak. A befolyt üres hordozói jogdíjak a megfelelő költségek levonása után, meghatározott felosztási rend alapján az előbbi jogosultak között kerülnek felosztásra.[32]
30. Magyarországon 1983. január 1-jei hatályba lépéssel került bevezetésre az üres hordozói díjigény a 9/1969 (XII.29.) MM rendelet 14/A. §-a alapján, jelenleg a üres hordozói díjigény megállapítására a későbbiekben ismertetésre kerülő Szjt. 92/H §-ának rendelkezései irányadók.
31. A Thuiskopie és WIPO által készített 2013-as felmérés szerint a felmérésben részt vevő országokban a jogdíjakból befolyó összegek évenkénti összértéke 2007 és 2012 között 380 és 730 millió euró között mozgott, egy 2010 óta megfigyelhető csökkenő trenddel.[33]

III.2. Az Üres hordozói jogdíj jogi hátterének bemutatása Nemzetközi és az Európai Unió joga szerinti szabályozás

32. Az üres hordozói díjak magyarországi rendszerét nemzetközi jogi keretek befolyásolják, mind az Európai Unió szintjén, mind az annál tágabb, nemzetközi szerződésekkel érintett szinten.
33. Nemzetközi szinten a legjelentősebb dokumentum az irodalmi és művészeti művek védelméről szóló Berni Uniós Egyezmény, melyet 1886. szeptember 9-én kötötték meg, amely a szerzői jog tekintetében állapít meg bizonyos olyan alapelveket és

[32] http://www.artisjus.hu/_userfiles/file/egyesulet/szabalyzatok/felosztasi_szabalyzat_hatalyos .pdf.
[33] Lásd Vj/15-/2014. C-6 melléklet, International Survey on Private Copying, Law & Practice 2013. 11. o.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

minimumszabályokat, amelyek a szerzői jog által védett művek univerzális oltalmát támogatják. Magyarország 1922-től tagja a Berni Uniós Egyezménynek.[34] Az egyezmény mai formája számos kiegészítés és felülvizsgálat eredményeként alakult ki[35] Magyarországon az utolsó 1971-es párizsi felülvizsgálat eredményeként kialakult szöveget az 1975. évi 4. tvr. hirdette ki. A Berni Uniós Egyezmény 9. cikke rögzíti a szerzői jogban érvényesülő kizárólagosságot és kizárólagos rendelkezési jogot, ami főszabályként a szerzőt illeti meg művei tekintetében. Ugyanakkor a Berni Uniós Egyezmény 9. Cikkének (2) bekezdése szerint a tagországok jogosultak, hogy olyan jogi szabályozást alakítsanak ki, amely különleges esetekben lehetővé teszik az irodalmi és művészeti művek többszörösítését, feltéve, hogy az ilyen többszörösítés „nem sérelmes a mű rendes felhasználására, és indokolatlanul nem károsítja a szerző jogos érdekeit". Fontos dokumentum a szellemi tulajdonjog nemzetközi szabályozása szempontjából a Kereskedelmi Világszervezetet (World Trade Organization, WTO) létrehozó Marrakesh-i Egyezmény részét képező, a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodást (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights, TRIPS-megállapodás).[36] A TRIPS-megállapodás a Berni egyezményben rögzítetteken túl a 13. Cikkében tartalmazza, hogy a kizárólagos jogokra való korlátozásokat és kivételeket a Tagok olyan különleges esetekre szorítják, amelyek nem állnak ellentétben a mű szokásos felhasználásával, és indokolatlanul nem károsítják a jogosult jogos érdekeit. Végül meg kell említeni a Szellemi tulajdon Világszervezetének (World Intellectual Property Organization, WIPO) szerzői joggal kapcsolatos szerződését.[37] A szerződés szintén a Berni Uniós Egyezményre épül, elismerve a szerzők kizárólagos jogait a 6. Cikkben, és szintén meghatároz az egyes tagországok által alkalmazható korlátozásokat azokra nézve a 10. Cikkben.

34. Mint a gazdasági integrációt célul kitűző szervezet, értelemszerűen az Európai Unió is átfogóan foglalkozik a szellemi alkotások kérdésével. Az uniós szabályozás célja leginkább néhány olyan probléma beazonosítása volt, amelyek uniós szintű beavatkozást igényeltek a szerzői jog területén az Európai Unió megfelelő működésének biztosítása szempontjából. Ilyen jellegű kérdésnek bizonyult a magáncélú másolások kérdése is. Bár a szerzői jog területén számos egyéb irányelv is született,[38] a jelen vizsgálat tárgyát képező üres hordozói jogdíj szempontjából a Parlament és a Tanács 2001/29/EK irányelve az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról a legfontosabb.[39] Az irányelv preambulum-bekezdései alapján a szabályozás célja, hogy az egységes belső piacon biztosítva legyen a piaci verseny torzításmentessége.
35. Az irányelv egyértelműen épít a Berni Uniós Egyezmény, valamint az 1996-os WIPO Egyezmények rendszerére, és igyekszik a szerzői jogi védelmet a technikai fejlődés követelményeihez igazítani, úgy, hogy továbbra is biztosítva legyen a szerzők, előadóművészek és producerek jogos érdekeinek védelme. Az irányelv amúgy külön

[34] 1922. évi XIII. tv. Magyarország belépéséről az irodalmi és művészeti művek védelmére alakult berni nemzetközi Unióba.

[35] Párizs 1896. május 4. (kiegészítés); Berlin 1908. november 13. (felülvizsgálat); Bern 1914. március 20. (kiegészítés); Róma 1928. június 2., Brüsszel 1948. június 26., Stockholm 1967. július 14., Párizs 1971. július 24. (felülvizsgálat).

[36] Lásd 1998. évi IX. törvényt az Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) keretében kialakított, a Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó Marrakesh-i Egyezmény és mellékleteinek kihirdetéséről, 1. C) Melléklet: Megállapodás a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól.

[37] A Szellemi Tulajdon Világszervezete 1996. december 20-án, Genfben aláírt Szerzői Jogi Szerződésének, valamint Előadásokról és a Hangfelvételekről szóló Szerződés, kihirdetette a 2004. évi XLIX. törvény.

[38] Lásd pl. az irányelveket a számítógépes programokról (91/250/EGK); a bérleti jogról és a haszonkölcsönzési jogról (92/100/EGK); a műholdas műsorsugárzásról és a vezetékes továbbközvetítésről (93/83/EGK); az adatbázisokról (96/9/EK).

[39] HL (2001) L167/10. o., 2001.06.22.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a közös jogkezelő szervezetek a versenyszabályokkal összhangban tevékenységüket magasabb fokon ésszerűsítsék és átláthatóbbá tegyék.

36. A 2001/29/EK irányelv főszabályként rögzíti a kizárólagosság elvét, amikor 2. cikke úgy rendelkezik, hogy a tagállamok biztosítják a közvetett vagy közvetlen, ideiglenes vagy tartós, bármely eszközzel vagy formában, egészben vagy részben történő többszörözés engedélyezésének, illetve megtiltásának kizárólagos jogát:
    a) a szerzők számára műveik tekintetében;
    b) az előadóművészek számára előadásaik rögzítése tekintetében;
    c) a hangfelvétel-előállítók számára hangfelvételeik tekintetében;
    d) a filmek első rögzítése előállítói számára filmjeik eredeti és többszörözött példányai tekintetében;
    e) a műsorsugárzó szervezetek számára műsoraik rögzítése tekintetében függetlenül attól, hogy a műsor közvetítése vezeték útján vagy vezeték nélkül történik, ideértve a kábelen keresztül vagy műhold útján történő közvetítést is
37. Az előbbi főszabályhoz képest az 5. cikk (2) bekezdése állapít meg bizonyos kivételeket és korlátokat a szabad felhasználásra. A (2) bekezdés b) pontja a magánmásolást érinti kifejezetten, amikor azt mondja, hogy a tagállamok kivételt állapíthatnak meg:
    bármely hordozóra természetes személy által magáncélra, kereskedelmi célt közvetlenül vagy közvetve sem szolgáló többszörözés tekintetében, feltéve, hogy a jogosultak méltányos díjazásban részesülnek, amelynek meghatározásánál figyelembe kell venni, hogy az érintett művel vagy más védelem alatt álló teljesítménnyel kapcsolatban alkalmaztak-e a 6. cikkben meghatározott műszaki intézkedést.
38. Az irányelv ezen rendelkezése és az abban hivatkozott méltányos díjazás az alapja a jelen eljárás tárgyát képező üres hordozói jogdíj bevezetésének.
39. Az irányelv is érvényesíti a Berni Uniós Egyezményből, valamint a WIPO Egyezményekből ismert feltételt, hogy a kivételek csak különleges esetekben alkalmazhatóak, amennyiben az nem sérelmes a mű vagy teljesítmény rendes felhasználására és nem jelentenek indokolatlan károsodást a jogosultak jogos érdekeire.
40. Az irányelv a kizárólagosság és az az alól biztosított kivétel kapcsán elvi szinten rögzíti, hogy megfelelő egyensúlyt kell biztosítani a jogosultak különböző csoportjainak (kizárólagosság), valamint a felhasználók csoportjainak (kivétel a kizárólagosság alól) jogai és érdekei között.[40]
41. A méltányos díjazás érdekében bevezetett díjak mértéke tekintetében az irányelv (35) preambulumbekezdése ad támpontot. Ennek megfelelően a díjmeghatározás során figyelembe kell venni minden egyes eset sajátos körülményeit. E szempontok közül az irányelv preambuluma kiemeli a jogosultaknál az érintett cselekmény miatt felmerülő esetleges kár mértékét.
42. Az irányelv számos rendelkezése értelmezésének az esetjog adott tartalmat, melyek közül a legfontosabbak az alábbiak: C-467/08 (a továbbiakban: Padawan ügy)[41], C-462/09 (a továbbiakban: Opus ügy)[42], C-457/11 (a továbbiakban: VG Wort ügy)[43], C-435/12 (a továbbiakban: ACI Adam ügy)[44], C-463/12 (a továbbiakban: Copydan Båndkopi)[45].
43. A Padawan ügyben mutatott rá az Európai Bíróság arra, hogy az üres hordozói díjak által érintett adathordozók körébe csak olyan termékek tartozhatnak, amelyek alkalmasak

[40] Uo. (31) preambulum-bekezdés.
[41] C-467/08. sz ügy Padawan SL kontra Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) (EBHT 2010., I-10055. o.) ECLI:EU:C:2010:620 (a továbbiakban Padawan ügy).
[42] C-462/09. sz ügy Thuiskopie kontra Opus Supplies Deutschland GmbH és társai. (EBHT 2011., I-05331. o.) ECLI:EU:C:2011:397 (a továbbiakban Opus ügy).
[43] C-457/11. sz. ügy Verwertungsgesellschaft Wort (VG Wort) kontra Kyocera és társai (még nem tették közzé) ECLI:EU:C:2013:426.
[44] C-435/12. sz. ügy ACI Adam és társai ECLI:EU:C:2014:254.
[45] C-463/12. sz. ügy Copydan Båndkopi kontra Nokia Danmark A/S (még nem tették közzé) ECLI:EU:C:2015:144.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

magáncélú másolásra, így pedig hátrányt okozhatnak a védelem alatt álló mű szerzőjének. Az ítélet szerint, ha erre alkalmas adathordozót, készüléket természetes személyek részére magáncélú használatra bocsátottak rendelkezésre, a díjfizetés előírásához nem szükséges azt bizonyítani, hogy azt ténylegesen magáncélú másolat készítésére fel is használták. Az Európai Bíróság ezen értelmezést követve kimondta, hogy az irányelvben foglalt követelményeknek megfelel az, ha az üres hordozói díjat azok tartoznak megfizetni, akik digitális többszörözésre alkalmas adathordozóval, illetve készülékekkel rendelkeznek, illetve akik e berendezéseket magánszemélyek rendelkezésére bocsátják. A VG Wort ügyben az Európai Bíróság megállapította, hogy egy esetleges olyan cselekménynek, amellyel a jogosult engedélyezte művének többszörözését, nincs semmiféle kihatása a méltányos díjazásra, így az üres hordozói díjra. A Copydan Båndkopi ügyben az Európai Bíróság kifejezetten mobiltelefonok kapcsán vizsgálta a 2001/29/EK irányelv szabályait. A számtalan kérdés közül jelen eljárás szempontjából kiemelésre érdemes a mobiltelefonokban használatos memóriakártyákra vonatkozó azon kérdés, hogy jogszerű-e üres hordozói díjat szedni ezen memóriakártyák után akkor is, ha azok elsődleges vagy legfontosabb célja nem a magáncélú másolás. Az Európai Bíróság megismételte a Padawan ügyben lefektetett elveket, amely szerint a puszta másolatkészítésre való alkalmassága is elegendő a díjfizetési kötelezettség megalapozására. A használat körülményei legfeljebb a jogdíj mértéke szempontjából lehetnek meghatározóak.[46] Szintén kérdésként merült fel, hogy összeegyeztethető-e az uniós joggal az olyan üres hordozói szabályozás, amely jogdíjkötelesnek minősíti a mobiltelefonok memóriakártyáit, de nem állapít meg hasonlót más eszközök belső memóriájára akkor sem, ha azokat magáncélú másolásra tervezték és elsődlegesen arra is használják (pl. mp3 lejátszók). Bár a tagállamoknak széles mérlegelési jogkörük van a díjfizetésbe bevont hordozók tekintetében, de az Európai Bíróság hangsúlyozta az egyenlő bánásmód elvét, és megállapította, hogy amennyiben hasonló hordozók eltérően vannak kezelve, akkor azt objektív körülményekkel meg kell indokolni.[47]

III.3.Magyar jogszabályi háttér

44. Az Szjt. szabályozási rendszere a fenti nemzetközi környezetben született, ahol tekintettel van Magyarország különböző nemzetközi kötelezettségvállalásaira, és megfelelően átültette a 2001/29/EK irányelv rendelkezéseit is.
45. Az Szjt. kizárólagos jogot biztosít a szerzőnek a többszörözés tekintetében (Szjt. 17-18. §), de ugyanakkor a magáncélú másolást olyan speciális szabad felhasználásként határozza meg (Szjt. 35. §), amely díjköteles (Szjt. 20. §). A díjfizetés közvetlen kötelezettje az üres hordozó gyártója, importőre, de a jogdíj árba történő beépítése révén végső soron azt a felhasználó fizeti meg.
46. Az Szjt. 16. § (1) bekezdése szerint a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználásra és minden egyes felhasználás engedélyezésére. Az Szjt. 17. §-a szerint felhasználásnak minősül a többszörözés. A többszörözés részletes szabályait az Szjt. 18. §-a határozza meg.
47. Az Szjt. 20. § szabályozza az üres hordozói díjat Magyarországon. Az (1) bekezdés szerint a rádió- és a televízió-szervezetek műsorában sugárzott, a saját műsort vezeték útján a nyilvánossághoz közvetítők műsorába belefoglalt, valamint a kép- vagy hanghordozón forgalomba hozott művek szerzőit, előadó-művészi teljesítmények előadóművészeit, továbbá filmek és hangfelvételek előállítóit műveik, előadó-művészi teljesítményeik, illetve filmjeik és hangfelvételeik magáncélú másolására tekintettel megfelelő díjazás illeti meg.

[46]Uo. 27-29. pontok.
[47]Uo. 32-34. pontok.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

48. Az Szjt. 20. § (2) bekezdése alapján az üres hordozói díjat közös jogkezelésben az Artisjus állapítja meg és szedi be a többi közös jogkezelő egyetértésével. Ezek a közös jogkezelők jelen helyzetben a Filmjus, a Mahasz, a Hungart és az EJI. A jogdíj kötelezettje az üres hordozó gyártója, importőre, nem a végső felhasználó. Az Szjt. 20. § (4) és (5) bekezdése a hanghordozók és képhordozók esetében befolyt összegek felosztási arányát határozza meg az egyes jogdíj-jogosultak között. Ez alapján az üres hordozói díjigény illeti meg a zeneszerzőket, zeneszövegírókat, írókat, előadóművészeket, hangfelvétel-előállítókat, filmelőállítókat, a filmalkotások mozgóképi alkotóit, a filmírókat, a képzőművészeket, iparművészeket valamint fotóművészeket.
49. Az Szjt. 20. §-ában meghatározott díjigényhez kapcsolódó szabad felhasználási kivételre vonatkozó rendelkezések az Szjt. 33. és 35. §-ában találhatóak. Az Szjt. főszabálya szerint a szabad felhasználás díjtalan és nem engedélyköteles a szerző felé (Szjt. 33. § (1) bekezdés). Ugyanakkor, összhangban a már ismertetett nemzetközi jogi hátérrel, az Szjt. 33. § (2) bekezdése is kimondja, hogy a szabad felhasználás is csak annyiban díjtalan, amennyiben nem sérelmes a mű rendes felhasználására, és indokolatlanul nem károsítja a szerző jogos érdekét. A 35. § (8) bekezdése kifejezetten össze is kapcsolja a magáncélú másolás egyes eseteit a 20. §-ban meghatározott üres hordozói jogdíj megfizetésének kötelezettségével.
50. Ennek megfelelően az Szjt. 35. §-ában meghatározott magáncélú másolásra tekintettel biztosított szabad felhasználás a többszörözési kizárólagosság alóli olyan kivétel, amelynél bár nem szükséges a szerző általi engedélyezés, továbbra is fennmarad a díjfizetési kötelezettség. A már említettek szerint, a magáncélú másolások természetéből adódóan az engedélyezés közvetett, a törvény által biztosított, míg a díjfizetés is közvetett, hiszen az üres hordozókhoz kapcsolódik és a közvetlen díjfizetésre kötelezett technikai értelemben nem a végső felhasználó.

III.4. Az Üres hordozói jogdíj kapcsán meghatározható piaci viszonyok

51. Az üres hordozói jogdíjhoz kapcsolódó piaci viszonyokat, a korábban ismertetettek szerint, számos eltérés jellemzi a hagyományos piaci viszonyokhoz képest. Az Szjt. rendelkezései alapján a piaci kapcsolat „létrejöttéhez" nem szükséges az eladók és a vevők interakciója. A szabad felhasználás révén a szerzői jogi mű felhasználása jogszabályi úton engedélyezve van, míg az üres hordozói jogdíj bevezetésével annak ellentételezése eleve megfizetettnek tekinthető.
52. A kínálati oldalon a szerzői jogi oltalom alá eső különböző zenei, előadói, film-, ipar-, képző-, fotóművészeti művek alkotóinak jogosultságait kezelő közös jogkezelők állnak, akik nem egyenként, hanem közösen állapítják meg a díjakat a jogszabályi rendelkezések okán engedélyezettnek tekintett felhasználások után. A magáncélú másolások tekintetében Magyarországon az Szjt. rendelkezései irányadóak és azok az üres hordozói díj megfizetésén keresztül garantálják a szerzők pénzügyi ellentételezését, függetlenül, hogy azok magyar vagy más országbeli személyek. Az Artisjus meghatározott Felosztási Szabályzata állapítja meg az egyes szerzőkre eső jogdíjbevételeket.[48]
53. Az eljárás alá vont vállalkozásokon kívül más szereplője nincs, és a vizsgálat által érintett időszakban nem is volt az érintett piacon. A 2007. január 1-től 2011. december 31-ig hatályos Szjt. szöveg szerint lényegében ugyanazon jogosulti csoport ugyanolyan jogosultságának kezelésére csak egy szervezetet lehetett nyilvántartásba venni.[49] 2012.

[48] Lásd például a 8. részét az üres hanghordozói jogdíjak felosztásáról, illetve a 9. részt az üres képhordozói jogdíjak felosztásáról, fent 32. lábjegyzet. A 2016. március 10-től hatályos Felosztási Szabályzatot lásd a Vj/15-114/2014. szám alatt.

[49] Lásd a 2007. január 1 és 2011. december 31 között hatályos Szjt. 88. § (4) bekezdése szerint:

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

január 1-től az Szjt. vonatkozó rendelkezése változott: ezen időponttól kezdve az elvi lehetősége adott annak, hogy több közös jogkezelő legyen nyilvántartásba véve ugyanazon jogosulti csoport, ugyanolyan vagyoni jogának kezelésére, feltéve, hogy a közös jogkezelés működőképességét és hatékonyságát ez nem veszélyezteti.[50] Az Szjt. 87. § (4) bekezdése alapján a közös jogkezelőknek megállapodást kell kötniük a díjszabás megállapításáról és a díjak beszedéséről, ha ugyanazon jogosulti csoport engedélyezési jog nélkül fennálló ugyanolyan díjigényét kívánják érvényesíteni.

54. A keresleti oldalon az üres hordozói jogdíj által érintett művek felhasználói állnak, akik egyben a díjfizetési kötelezettség közvetett alanyai is. Ők más megfogalmazásban az Szjt. szerinti szabad felhasználást végző személyek, akik a különböző zenei, előadói, film-, ipar-, képző-, fotóművészeti műveket használják fel a többszörözést megvalósító másolás révén. A fent ismertetett jogszabályi háttérből adódóan a keresleti oldalon sincsen helyettesítő termék, szolgáltatás, hiszen a magáncélú másolást az Szjt. engedélyezi a szabad felhasználás meghatározott eseteiként. A helyettesítés szempontjából felmerülhet a magáncélú másolás alternatívájaként az érintett műveknek a kereskedelmi forgalomban történő megvásárlásra minden alkalommal, amikor a felhasználás igénye felmerül. Bár a szerzői jogi művek iránt kereskedelmi forgalomban jelentkező keresletre hatással lehet a magáncélú másolások mértéke, de alapvetően más természetű a két szolgáltatás, és jellemzően időben is máskor és nem feltétlenül egymással konkurálva jelentkezik az igény irántuk. A két szolgáltatás alapvető különbsége az Szjt.-n belüli kezelésükből is kitűnik, hiszen más jogdíj vonzata van a szabad felhasználásnak, illetve a kereskedelmi forgalomban megvásárolt műveknek; más a jogdíj fizetés megállapítása, beszedése és a felhasználás engedélyezése is.

III.5. Az eljárás alá vontak szerepe a piacon

55. Az Artisjus, illetve az üres hordozói jogdíj megállapításában résztvevő többi közös jogkezelő a jogszabályi környezetből adódóan egyként viselkedik, és egymással egyetértésben állapítja meg a jogdíjakat.[51] Rajtuk kívül más szereplője nincs, és a vizsgálat által érintett időszakban nem is volt a közös jogkezelés nyújtás keretében való üres hordozói díj megállapítás piacán, az érintett piacon.
56. Jelen versenyfelügyeleti eljárás szempontjából szintén kiemelkedő jelentőségű annak megítélése, hogy a díjszabások jóváhagyása mennyiben érinti a vizsgált magatartás piaci jellegét.
57. A vizsgált 2007-től kezdődő időszakban az Szjt. 92/H §-ában meghatározottak szerinti árjóváhagyási eljárás számos változáson ment át. A jelenleg hatályos rendelkezések a főbb megoldásokat tekintve lényegében 2013. január 1. óta változatlanok, ezek ismertetése az alábbiakban történik. Az egyetlen érdemi módosítás a 2013. április 1-től hatályos azon rendelkezés, amely az üres hordozói díj megállapításához reprezentatív felmérést ír elő a magáncélú másolások mértékét illetően.
58. Az Szjt. 92/H. § (1) bekezdése alapján, az Artisjus, évente megállapítja és legkésőbb minden év szeptember 1-jéig megküldi az SzTNH-nak az egyes felhasználási módok tekintetében a jogdíjakat és a felhasználás egyéb feltételeit. A (2) bekezdés alapján a díjszabást az egyenlő

„Ha ugyanazon jogosulti csoport ugyanolyan jogosultságának a kezelésére vonatkozóan több olyan egyesület kéri nyilvántartásba vételét, közülük azt az egyesületet kell nyilvántartásba venni, amelyik a feltételeket összességében a legjobban tudja megvalósítani."

[50] Szjt. 92. § (4) bekezdése szerint:
Ha ugyanazon jogosulti csoport ugyanolyan vagyoni jogának kezelésére több vagy újabb - a nyilvántartásba vétel feltételeinek egyébként megfelelő - egyesület kéri nyilvántartásba vételét, több egyesület vagy az újabb egyesület akkor vehető nyilvántartásba a kötelező vagy egyébként kiterjesztett hatályú közös jogkezelés körében, ha ez a közös jogkezelés működőképességét és hatékonyságát - sem a jogosultak, sem a felhasználók, illetve a díj fizetésére kötelezettek oldalán - nem veszélyezteti.

[51] Szjt. 20. § (2) bekezdés.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

bánásmód követelményével összhangban, az egyes felhasználók indokolatlan megkülönböztetése nélkül kell megállapítani és alkalmazni. A díj mértékének megállapításakor figyelembe kell venni az érintett felhasználás valamennyi lényeges körülményét. A díjszabás megállapítása során és a díjszabás jóváhagyására irányuló eljárásban figyelembe kell venni a díjazásról és a felhasználás egyéb feltételeiről az egyeztető testület[52] eljárásában a felek között létrejött megállapodást.

59. A 92/H. § (3) bekezdése szerint díjszabást az igazságügyért felelős miniszter hagyja jóvá az SzTNH javaslatára, egy az Szjt.-ben meghatározott, többszereplős eljárást követően. Bár a jóváhagyás a díjszabás alkalmazásának és a Hivatalos Értesítőben való nyilvánosságra hozatalának feltétele, nem zárja ki azonban, illetve nem érinti az egyéb jogszabályok érvényesülését a díjszabás tekintetében.
60. A díjszabás jóváhagyásának eljárásában indokolást és az azt alátámasztó iratokat kell csatolni. Az üres hordozói jogdíj megállapításához a magáncélú többszörözés mértékét reprezentatív módon megjelenítő felmérést is csatolni kell. A felmérés módszerének meghatározásához ki kell kérni a jelentős felhasználók és felhasználói érdek-képviseleti szervezetek véleményét. Az SzTNH eljárásában kikéri a felhasználók és azok érdekképviseleti szerveinek, valamint a kultúráért felelős miniszter véleményét. A felhasználóknak és érdekképviseleti szerveiknek az üres hordozói jogdíjak tekintetében a fizetésre kötelezett üres hordozó gyártók és importőrök minősülnek.
61. Az igazságügyért felelős miniszter az Szjt. 92/H. § (10) bekezdése szerint díjszabást akkor hagyja jóvá, ha az a szerzői jogi jogszabályokkal összhangban áll. Az igazságügyért felelős miniszter a jóváhagyásról a Hivatal javaslatának kézhezvételét követő harminc napon belül határozattal dönt. A miniszter csak a Kormány – általa kezdeményezett – döntése alapján hagy jóvá olyan díjszabást, amely a Központi Statisztikai Hivatal által az előző naptári évre megállapított fogyasztói árindexet meghaladó mértékű jogdíjemelést tartalmaz vagy a fizetésre kötelezett felhasználók körét bővíti. A miniszter határozata ellen fellebbezésnek helye nincs, az a közléssel emelkedik jogerőre.
62. A jóváhagyott díjszabást az Artisjus a Hivatalos Értesítőben a saját nevében nyilvánosságra hozza. Ennek megtörténtéig az előző időszakra megállapított és jóváhagyott díjszabást kell alkalmazni. E szabályokat megfelelően alkalmazni kell abban az esetben is, ha a bíróság az igazságügyért felelős miniszter jóváhagyó határozatát jogerős határozattal hatályon kívül helyezi.
63. Az eljáró versenytanács az ÜHD megállapítására vonatkozó ábrát 3. számú mellékletként csatolja jelen előzetes álláspontjához.

III.6. Az üreshordozói jogdíj megítélésének versenyjogi keretei

64. Az üres hordozói jogdíj, ügyindító végzésben valószínűsített EUMSz. 102. cikke, illetve Tpvt. 21. §-a szerinti visszaélésszerűségének megállapíthatósága kapcsán az Európai Bíróság a Tournier[53] ügyben, a Lucazeau[54] ügyben és a Kanal 5[55] ügyben foglalt állást.
65. A Tournier ügyben az Európai Bíróság megállapította, hogy erőfölénnyel való visszaélésre utalhat, amennyiben egy erőfölényes vállalkozás olyan díjakat állapít meg, amelyek a más tagállamokban alkalmazott díjakkal összehasonlítva lényegesen magasabbak, feltéve, hogy

[52]Ha a felhasználó és a jogosult között, vagy a felhasználók vagy érdekképviseleti szervezetük és a jogosultak közös jogkezelő egyesülete között nem jön létre megállapodás a díjazásról és a felhasználás egyéb feltételeiről, bármelyik fél a 103. § alapján létrehozott egyeztető testülethez fordulhat.

[53] C-395/87. sz. ügy Ministere public kontra Jean-Louis Tournier (EBHT 1989., 2521. o.) ECLI:EU:C:1989:319 (a továbbiakban Tournier ügy)

[54] François Lucazeau és mások kontra Société des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de Musique (SACEM) és mások (EBHT 1989., 2811. o.) ECLI:EU:C:1989:326 (atovábbiakban Lucazeau ügy);

[55] C-52/07 Kanal 5 és TV 4 ügy, EBHT 2008 I-09275. o. (Kanal5 ügy)

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

az összehasonlítást megfelelő egységes alapon tették.[56] Egy ilyen helyzetben az érintett erőfölényes vállalkozás feladata annak igazolása, hogy a különböző tagállamokban alkalmazott díjak közötti különbség az érintett tagállamok közötti objektív eltérésekre vezethető vissza.[57] A Lucazeau ügyben az Európai Bíróság megerősítette a tagállamok közötti összehasonlítás módszerét, mint amely a visszaélésre utaló eredményekre vezethet.

66. A Kanal 5 ügyben az Európai Bíróság több útmutatást adott arra nézve, hogy miként értékelhető egy jogdíj gazdasági értéke önmagában és mikor tekinthető visszaélésszerűnek a közös jogkezelő díjszabása. Az általános kialakult uniós joggyakorlat szerint az erőfölényben lévő vállalkozás magatartása akkor visszaélésszerű a jogdíjak meghatározása körében, ha a vállalkozás kihasználta az erőfölényéből fakadó lehetőségeket annak érdekében, hogy olyan üzleti előnyökre tegyen szert, amelyeket nem érhetett volna el rendes és kellőképpen hatékony verseny esetében. Az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint ilyen visszaélésnek minősülhet a nyújtott szolgáltatás gazdasági értékével ésszerű kapcsolatban nem álló, túlzott mértékű árak alkalmazása.[58]
67. A Kanal 5 ügyben felállított teszt alapján az üres hordozói jogdíjak akkor valósíthatnak meg erőfölénnyel való visszaélést, amennyiben van olyan más díjmegállapítási módszer, amely lehetővé teszi a felhasznált művek, valamint a közönség pontosabb beazonosítását és számszerűsítését, és e módszer anélkül alkalmas ugyanazon törvényes cél – vagyis a szerzők, zeneszerzők és zeneműkiadók érdekeinek védelme – elérésére, hogy aránytalanul növelné a szerződések kezelésének és a védett zeneművek felhasználása ellenőrzésének költségeit.
68. A Kanal 5 ügyben kimondottak szerint, az alternatív díj megállapítási módszer létezése csak akkor nem eredményez erőfölénnyel való visszaélést, amennyiben az aránytalanul nagyobb költségnövekedéssel (hatékonyságvesztéssel) jár a közös jogkezelés területén. A díjmegállapítás módszere lehet bonyolultabb és költségesebb is, amennyiben ez arányosan nagyobb pontossággal tudja a jogdíjak mértékét a tényleges felhasználáshoz és felhasználókhoz kötni.
69. A hagyományos szerzői jogi művekhez képest, ahol a klasszikus versenyjogi értelemben vett költség-ár elemzés és az ahhoz kapcsolódó gazdasági érték meghatározása nem kivitelezhető, további nehézség, hogy az ár meghatározásánál nem lehet beazonosítani pontosan magát a felkínált szolgáltatást sem, hiszen az lehet zene, film, kép, irodalmi mű, képző- vagy iparművészeti alkotás is. Ez az átalánydíjat alkalmazó, közvetett szerzői jogi jogviszonyból adódik. Következésképpen az árak és költségek, gazdasági érték összevetése még nehezebb az üres hordozói díjak kapcsán.
70. Az irányelv rögzíti, hogy a szerzőket méltányos díjazás illeti meg, de elvi szinten azt is rögzíti, hogy megfelelő egyensúlyt kell biztosítani a jogosultak különböző csoportjainak, valamint a felhasználók csoportjainak jogai és érdekei között. Szintén szerzői jogi követelmény, hogy a jogdíjat az érintett felhasználás valamennyi lényeges körülményére tekintettel kell megállapítani. Az egyes üres hordozói jogdíj rendszerek az előbbi szerzői jog követelményeknek próbálnak megfelelni. Ezen körülményekre tekintettel megválaszolandó kérdésként merül fel, hogy a szerzői jogi szempontok, díjazást is érintő szabályozói érvényesítése mellett milyen tere marad a versenyjogi jogalkalmazásnak.
71. Ahogy azt a Kanal 5 ügy főtanácsnoka is kifejtette indítványában,[59] egy versenyjogi szempontú elemzés célja nem a díjazás szerzői jogi értelemben vett megfelelőségének, méltányosságának vizsgálata, sokkal inkább versenyjogi, rendszerszintű áttekintésről van szó. Nem feladata tehát a hatóságnak annak meghatározása, hogy egy bizonyos díjazás szerzői jogi szempontból megfelelő-e. Következtetései a szerzői jogi megállapításoktól

[56] Tournier ügy 38. pont.
[57] Uo.
[58] Kanal 5 ügy, 27-28. pont; lásd a General Motors ügy 12. pontját és United Brands ügy 250. pontját.
[59] Lásd a főtanácsnoki indítvány 47 pontját a Kanal 5 ügyben.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

függetlenek. a versenyjogilag releváns problémák beazonosításához nem a jogdíjak szerzői jogot sértő jellegét kell bizonyítani, és a vizsgálat szempontjából az sem lehet releváns ellenérv, hogy adott rendelkezés amúgy megfelel az irányelv, vagy az Szjt. rendelkezéseinek vagy az esetjog valamennyi ítéletének.

72. A szerzői jog a szerzők szemszögéből nézve valamennyi felhasználóra nézve kívánja megalkotni azt a rendszert, amely az érintett személyek érdekei között „megfelelő egyensúlyt" teremt. A szerzői jog szempontja a szabad felhasználásként megengedett magáncélú másolások pénzügyi ellentételezése a szerzők felé, a kizárólagos felhasználás alól engedélyezett kivétel rendszer szintű kompenzálása.
73. A szerzői jog rendszerszintű megközelítése értelemszerűen azt is maga után vonja, hogy nem csak a méltányos díjazásnak, vagy a felhasználás valamennyi körülménye figyelembevételének, de a szerzők és felhasználók közötti megfelelő egyensúly kérdése is csak ebben a rendszerszintű megközelítésben érvényesül. Tehát a szerzői jogi felügyelet is csak az üres hordozói díj egészének szintjén foglalkozik ezzel a kérdéssel és semmiképpen nem az egyes hordozók, vagy bármely ahhoz kapcsolódó elkülönült fogyasztói csoport tekintetében.
74. Ezzel szemben a versenyjog az egyes fogyasztói csoportok, eltérő, piaci szemszögéből szemlélve vizsgálja azt, hogy az erőfölényben lévő vállalkozások jogdíj megállapítási gyakorlata mennyire vette figyelembe az adott csoport sajátos körülményeit, mennyire biztosította az ő beazonosíthatóságukat és vette figyelembe az esetleges más csoportoktól való eltérő felhasználási gyakorlatukat.
75. Miután a fogyasztók érintettsége csak közvetett az üres hordozói jogdíjak megállapításánál, hiszen nem ők fizetik a jogdíjat, egyedi jellemzők csak akkor azonosíthatóak, amennyiben nyilvánvaló, hogy bizonyos hordozókat a fogyasztók bizonyos jól körülhatárolható szellemi alkotások magánmásolására használnak. Amennyiben ezek a jól körülhatárolható, üres hordozóhoz köthető, egyedi jellemzők nem tükröződnek a jogdíj megállapítási módszerében és/vagy mértékében, akkor elvileg elképzelhető, hogy a rendszer teljesíti a szerzői jogi feltételeket, de a versenyjogot mégis sérti. Szerzői jogi megfelelés szempontjából a kérdés csak annyi, hogy az adott hordozó bevonható-e a megterhelt elemek közé a magánmásolatok készítése okán, de az már nem feltétlenül kívánalom, hogy a hordozót érintő magánmásolatok sajátosságaira tekintettel legyen az egyedi jogdíj meghatározásánál.
76. Végül az üreshordozói rendszer sajátossága azon szempont is, hogy a felhasználás és felhasználók jobb azonosítását biztosító megoldások csak annyiban relevánsak a versenyjogi értékelés számára, amennyiben nem eredményezik a közös jogkezelés költségeinek aránytalan növekedését.

IV.
A vizsgált magatartás és a feltárt tényállás

IV.1. A vizsgált időszakra vonatkozó bizonyítékok

77. A Gazdasági Versenyhivatal az eljárás során adatkérésekkel[60] fordult az eljárás alá vontakhoz, illetve meghallgatást tartott az Artisjus részvételével[61] a közös jogkezelő szervezetek üres hordozó díjakkal kapcsolatos magatartása feltárása érdekében.

[60] Adatkérő végzések: Artisjus – Vj/15-1/2014, Vj/15-6/2014, Vj/15-46/2014. Mahasz – Vj/15-12/2014, Vj/15-45/2014. EJI – Vj/15-13/2014, Vj/15-48/2014. Filmjus – Vj/15-14/2014, Vj/15-44/2014. Hungart – Vj/15-15/2014, Vj/15-42/2014.
Adatszolgáltatások: Artisjus – Vj/15-5/2014, Vj/15-9/2014, Vj/15-56/2014. Mahasz – Vj/15-28/2014, Vj/15-57/2014. EJI – Vj/15-29/2014, Vj/15-52/2014, Vj/15-60/2014. Filmjus –Vj/15-24/2014, Vj/15-58/2014. Hungart – Vj/15-32/2014, Vj/15-54/2014.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

78. A Gazdasági Versenyhivatal továbbá adatkéréssel fordult az SzTNH-hoz, az Igazságügyi Minisztériumhoz és az Emberi Erőforrások Minisztériumához.[62]
79. Az üres hordozó díjakat tartalmazó jogdíjközlemények nyilvánosak[63].
80. Ismertetésre kerül továbbá az Artisjus és más jogkezelők által megrendelt, 2012-ben az üres hordozói díjakról készített közgazdasági elemzése.[64] és az eljárás alá vontak által a kötelezettség vállalási nyilatkozatukhoz készített közgazdasági elemzés.

IV.2. Az üres hordozói jogdíj megállapítási eljárás általánosságban

IV.2.1. Az üres hordozói jogdíj megállapítási eljárás folyamata a többi közös jogkezelővel

81. Az üres hordozói díjszabást az Szjt. 20. § (2) bekezdése alapján az Artisjus állapítja meg az EJI, Filmjus, Hungart, és Mahasz egyetértésével. A gyakorlatban erre úgy kerül sor, hogy az Artisjus két felmérést[65] készíttet.
82. A felmérések leginkább az egyes hordozók magáncélú másolásra használásának arányát adják meg, amely a perc és névleges kapacitás alapú szemlélettel adhat legfeljebb becslést a másolások mértékéről.
83. Az Artisjus és más jogkezelők 2012-ben egy átfogó közgazdasági elemzést készíttetek,[66] ennek megállapításai szerint a GfK Hungária felmérések önmagukban nem adnak konzisztens becslést a magáncélú másolások mértékéről, ahhoz az adatok pontosabb feldolgozása és az ellentmondások tisztázására van szükség.[67] A 2012-es tanulmány szintén a díjak megalapozását célozta, számítási módszere a mérhető fogyasztói előnyök oldaláról közelíti meg az üres hordozói jogdíjak kérdését. Lényegében a fogyasztói jólét többletet próbálja beazonosítani és annak egy részét (a szakirodalom alapján a felét) alapul véve határozza meg milyen összegű bevétel lenne indokolt a jogdíjakból.[68] A módszerhez szükséges az érintett szerzői jogi művek piacának ismerete, az összpiaci kereslet megbecslése, a kereskedelmi forgalom ismerete és a magáncélú másolások volumenének beazonosítása.[69] A 2012-es tanulmány megfogalmazása szerint[70] a szakirodalomban ismertetett közgazdasági elemzések hazai elvégzésének jelentős akadálya, hogy a fogyasztói előnyök és az okozott jogtulajdonosi hátrányok az üres hordozói rendszer keretein belül nem elemezhetők, hanem ahhoz az adott szerzői jogi piac egészet kellene vizsgálni. Annak megállapításához, hogy a magáncélú másolás mennyivel csökkentette a kereskedelmi eladásokat a zene- vagy a film piacán, egyszerre kell felmérni a zeneipar es a filmipar kereskedelmi es magáncélú felhasználási mennyiségeit, és a teljes fogyasztást kell értékelni.
84. A felméréseket követően elkészített díjszabás tervezetét az Artisjus megküldi a többi érintett közös jogkezelőnek, akik kifejtik véleményüket, észrevételeket tesznek és amennyiben a tervezet az ő álláspontjukat is tükrözi, egyetértésüket adják.
85. Az EJI, Filmjus, Hungart és Mahasz szerepe kapcsán szükséges pár általános megjegyzés megtétele. A jogdíj jóváhagyási eljárások dokumentumaiból kiindulva a legtöbb esetben az

[61] Vj/15-34/2014, Vj/15-40/2014.
[62] Adatkérő végzések: Vj/15-16/2014. Igazságügyi Minisztérium; Vj/15-17/2014. SzTNH; Vj/15-30/2014. Emberi Erőforrások Minisztériuma; Adatszolgáltatások: Vj/15-25/2014. Igazságügyi Minisztérium; Vj/15-31/2014. SzTNH; Vj/15-36/2014. Emberi Erőforrások Minisztériuma.
[63] Lásd pl. a 2015. évre vonatkozó díjakról szóló közlemény: http://www.artisjus.hu/wp-content/uploads/2013/04/aktualis_jogdijkozlemeny_u.pdf
[64] Lásd Vj/15-5/2014. C7. Melléklet.
[65] Lásd. Vj/15-5/2014. C8-C24. mellékletek
[66] Lásd Vj/15-5/2014. C7. Melléklet.
[67] Uo. 51. oldal.
[68] Uo. 50-51. oldalak; Lásd Vj/15-5/2014. 21-22. oldalak.
[69] Uo.
[70] Uo. 44. oldal.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

érintett közös jogkezelők egy egyszerű levélben, vagy csak e-mailben adják meg egyetértésüket, különösebb kommentárok nélkül. A többi érintett közös jogkezelő szerepének tisztázása érdekében adatkérésekkel lettek megkeresve ezen szervezetek.

86. Az EJI kapcsán ki kell emelni, hogy adatszolgáltatása értelmében az EJI közreműködött az előkészítés, tervezés és jogosulti egyeztetés szakaszában is.[71] Így az Artisjus rendszeresen egyeztette az előkészítő szakaszban, a közleményekhez készülő piackutatások kérdéseit a többi jogkezelővel. A tervezési szakaszban az EJI jellemzően meghívást kapott a díjfizetésre kötelezettekkel folytatott egyeztetésekre és az elkészült díjszabási tervezet kapcsán gyakorolt egyetértési jogát informális eszközök útján gyakorolta, a felmerült kérdéseket telefonon, vagy személyes találkozók alkalmával tisztázták, ami miatt ezek pontos feltárása nem lehetséges. Megemlítendő, hogy ebben a fázisban az EJI gyakran a Mahasszal közös álláspontot képvisel.
87. A Filmjus előadta, hogy az Artisjus által megküldött jogdíjközleményeket mindig áttekintik, azzal kapcsolatosan észrevételeket, módosítási javaslatokat tesznek, vagy ezek nélkül tesznek elfogadó nyilatkozatot.[72] Ugyanakkor, kis szervezet lévén, a Filmjusnál nem lelhetőek fel az egyeztetésekről készült belső dokumentumok sem, illetve érdemi módosítási javaslatuk sem volt az egyetértési jog gyakorlása végett megküldött tervezetek kapcsán.
88. A Hungart válaszaiból kiderült, hogy az Artisjus a jogdíj közlemény tervezet előkészítő fázisában bevonja a piackutatásokba a Hungartot, annak menetéről, eredményeiről tájékoztatja.[73]
89. A Mahasz szintén azt említette válaszában[74], hogy a díjszabásokkal kapcsolatos tevékenysége több fázisra bontható. A kezdeti, előkészítő fázisban a piackutatások kapcsán folyik egyeztetés a többi közös jogkezelővel. A díjszabás tervezetének előkészítése alkalmával is van konzultáció a Mahasszal, de az egyeztetés jellemezően informális úton történik telefonon, vagy egyéb megbeszélések kapcsán. Ebben a fázisban a Mahasz gyakran az EJI-vel közös álláspontot képvisel. A már elkészült díjszabási tervezet kapcsán gyakorolt egyetértési jog esetében konkrét észrevételeket fogalmaztak meg az Artisjus felé, de az informális út miatt azokról nem nagyon áll rendelkezésre dokumentáció.

IV.2.2. Az üres hordozói jogdíj megállapítási eljárás folyamata a nagyobb felhasználókkal és érdekképviseleti szervekkel

90. Az Artisjus a díjszabás tervezetét rendszerint a nagyobb felhasználókkal és érdekképviseleti szervekkel is egyezteti, a jóváhagyási eljárásban beadott kérelméhez pedig csatolja az egyeztetések dokumentumait. Ezek a felhasználók jellemzően azok, akiket a hivatalos eljárásban az SzTNH a későbbiekben egyébként is megkeresne. Az üres hordozói díjszabás jóváhagyásához kapcsolódó kérelmében az Artisjus minden évben megindokolja a korábbi évhez képest tett változtatásokat. A már megindult jóváhagyási eljárásban a legnagyobb felhasználók és érdekképviseleti szervek észrevételeket tesznek, amelyre az Artisjus tételesen reagálni szokott, esetenként a vélemények tükrében módosítja díjszabását.
91. A felhasználókkal való konzultálásra az Szjt. rendelkezései kötelezik az SzTNH-t. Az Szjt. 92/H. § (5) bekezdése szerint az SzTNH véleményt kér a jelentős felhasználóktól és érdekképviseleti szervektől, amennyiben azok véleményezési szándékukat adott évben az e célból közzétett felhívásra bejelentik.[75] Jelentős felhasználó az, aki a megelőző évben az összes jogdíj 5 százalékát elérő mértékű jogdíjat fizetett.[76] Érdekképviseleti szerv esetén ez

[71] Vj/15-29/2014. 4. oldal.
[72] Vj/15-24/2014. 3. kérdésre adott válasz.
[73] Vj/15-32/2014. 3 oldal.
[74] Vj/15-28/2014. 3-4. oldal.
[75] Szjt. 92/H. § (6) bekezdés.
[76] Uo. (7) bekezdés.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

a küszöbérték az összes megfizetett jogdíj 10 százaléka, amelyet az érdekképviseleti szerv tagjainak kell fizetnie.[77]

92. Ilyen felhasználó vagy érdekképviseleti szerv volt a vizsgált időszakban a DAFKE (Digitális Adathordozók Felhasználóinak Közhasznú Egyesülete), amely később Digit-e néven folytatta tevékenységét, a FOTOMKE (Fotótermékek Magyarországi Képviselőinek Egyesülete), az Invitel Zrt., a Magyar Telekom Nyrt., vagy az Informatikai, Távközlési és Elektronikai Vállalkozások Szövetség (IVSz).

IV.2.3. Az üres hordozói jogdíjközlemények indokolása

93. A közös jogkezelők által beadott jogdíjközlemények indokolása mindig az előző évhez képest megtett változtatásokat mutatja csak be, arra alapozva, hogy a korábbi díjszabások már jóváhagyott díjtételek voltak, tehát jogszerűek.
94. Az Artisjus nyilatkozata szerint ennek az az oka, hogy az Szjt. rendelkezései alapján a díjjóváhagyó hatóság elsősorban a változásokra nézve várják el az indokolást.[78] Csak a korábban már jogszerűnek talált díj körülményeihez képest adódó lényeges változások esetén kell egy adott díjat újból megvizsgálni, ez a magyarázata a csak az eltéréseket indokoló megközelítésnek.[79]
95. Hasonlóan nyilatkozott az EJI is, amely a díjmértékeket történeti kontextusban vizsgálja, vagyis nem azok abszolút értékét elemzi egyetértési joga gyakorlásakor, hanem azok évenkénti változását.[80] Azonos álláspontot képviselt a Mahasz is.[81]
96. A vizsgálati szakban lefolytatott ügyféli meghallgatás alkalmával az Artisjus vizsgálói kérdésre is megerősítette és részletesen kifejtette azt a gyakorlatot, hogy az indokolások csak az előző évhez képest tett változásokat tartalmazták.[82] Ennek indoka, hogy az Artisjus álláspontja szerint nem lehet nagyobb változásokat megvalósítani az egyes évek között, az érdekeltekre tekintettel sem, illetve a szabályozó hatóság szempontjából is az évenkénti módosítást tekintik helyesnek.[83]
97. A mobiltelefonok példáján keresztül az Artisjus kifejtette, hogy miként működik a csak a változásokat indokoló eljárás. A mobiltelefonok után fizetendő díjtétel a már korábban alkalmazott és jóváhagyott zenelejátszókra alkalmazott díjtételből fejlődött ki, amikor látszódott, hogy a korá bbi évekhez képest jelentős változás történt a használatban. Miután a korábbi évekhez képest jelentősen nőtt a mobiltelefont zenelejátszására használók aránya, az Artisjus módosított a díjszabáson, és új, önálló díjtételként bevezette a jogdíjat a mobiltelefonokra is. Az egyes díjak változása folyamatosan visszakövethető az évente kiadott jogdíjközleményekben, és végső soron mindegyik ma is alkalmazott díjtétel, az egyes évek változásain keresztül, visszavezethető a Szerzői Jogvédő Hivatal által korábban, állami intézkedésként megállapított díjakra.[84]

IV.3. Az üres hordozói jogdíj megállapítási eljárás a vizsgálattal érintett egyes években

98. Tekintettel arra, hogy a jelen versenyfelügyeleti eljárás a 2007-től kezdődő időszak egyes éveire vonatkozó üres hordozói díjainak megállapítását vizsgálja, ezért az eljáró versenytanács az alábbiakban az egyes évekre lebontva mutatja be a díjszabás kialakításának folyamatát.

[77] Uo. (8) bekezdés.
[78] Vj/15-9/2014. 7. oldal.
[79] Uo.
[80] Vj/15-29/2014. 5. oldal.
[81] Vj/15-28/2014. 5. oldal.
[82] Vj/15-34/2014. 3. oldal.
[83] Uo.
[84] Uo.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

IV.3.1. 2007. évre vonatkozó díjszabás kialakítása

99. [üzleti titok][85]
100.[üzleti titok].[86]
101.[üzleti titok].[87] [üzleti titok].
102.[üzleti titok].[88]
103.[üzleti titok].[89]

IV.3.2. 2008. évre vonatkozó díjszabás kialakítása

104.[üzleti titok].
105.[üzleti titok][90] [üzleti titok].[91]
106.[üzleti titok].[92] [üzleti titok].[93]
107.[üzleti titok].[94] [üzleti titok].[95] [üzleti titok].
108.[üzleti titok],[96] [üzleti titok][97]. [üzleti titok].[98]
109.[üzleti titok].[99]

IV.3.3. 2009. évre vonatkozó díjszabás kialakítása

110.[üzleti titok].
111.[üzleti titok].[100] [üzleti titok].[101] [üzleti titok].[102]
112.[üzleti titok].[103]
113.[üzleti titok].[104] [üzleti titok].[105]
114.[üzleti titok][106] [üzleti titok][107].
115.[üzleti titok].[108]

IV.3.4. 2010. évre vonatkozó díjszabás kialakítása

[85] Az Artisjus üzleti titkait tartalmazó előadásokra a továbbiakban az „[üzleti titok]" megjelölés kerül alkalmazásra.
[86]Vj/15-5/2014. D1. melléklet.
[87]Vj/15-5/2014. D2. melléklet.
[88]Uo.
[89]Vj/15-5/2014. D2. melléklet. A jogdíj közlemény kapcsán lásd a vizsgálati jelentés (Vj/15-67/2014) 9.7. mellékletét.
[90]Vj/15-5/2014. D3. melléklet.
[91]Uo.
[92]Vj/15-5/2014. D3. melléklet.
[93]Uo.
[94] Uo.
[95] Vj/15-5/2014. D3. melléklet, jogdíj közlemény Oktatási és Kulturális Minisztériumnak 2. oldal.
[96] Vj/15-5/2014. D4. melléklet.
[97] Uo.
[98] Uo.
[99] Vj/15-5/2014. D5. melléklet. A jogdíj közlemény kapcsán lásd a vizsgálati jelentés 9.7. mellékletét.
[100] Vj/15-5/2014. D6. melléklet.
[101] Uo.
[102] Uo.
[103] Vj/15-5/2014. D6. melléklet.
[104] Vj/15-5/2014. D6. melléklet.
[105] Vj/15-5/2014. D6. melléklet, jogdíj közlemény Oktatási és Kulturális Minisztériumnak 3. oldal.
[106] Vj/15-5/2014. D8. melléklet.
[107] Vj/15-5/2014. D8. melléklet.
[108] Vj/15-5/2014. D9. melléklet. A jogdíj közlemény kapcsán lásd a vizsgálati jelentés 9.7. mellékletét.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

116.[üzleti titok].
117.[üzleti titok].[109] [üzleti titok].[110] [üzleti titok].[111]
118.[üzleti titok][112], [üzleti titok].
119.[üzleti titok].[113]
120.[üzleti titok].[114] [üzleti titok].[115]
121.[üzleti titok],[116] [üzleti titok][117]. [üzleti titok].[118]
122.[üzleti titok].[119]

IV.3.5. 2011. évre vonatkozó díjszabás kialakítása

123.[üzleti titok].
124.[üzleti titok].[120] [üzleti titok].[121] [üzleti titok].[122]
125.[üzleti titok].[123] [üzleti titok].[124]
126.A[üzleti titok][125], [üzleti titok][126]. [üzleti titok].[127]
127.[üzleti titok].[128]
128.[üzleti titok].[129]

IV.3.6. 2012. évre vonatkozó díjszabás kialakítása

129.[üzleti titok].[130] [üzleti titok].
130.[üzleti titok].[131]
131.[üzleti titok].[132] [üzleti titok].[133] [üzleti titok].[134]
132.[üzleti titok].[135] [üzleti titok].[136] [üzleti titok].
133.[üzleti titok][137], [üzleti titok][138]. [üzleti titok].[139]

[109] Vj/15-5/2014. D10. melléklet.
[110] Vj/15-5/2014. D10. melléklet.
[111] Vj/15-5/2014. D10. melléklet.
[112] Vj/15-5/2014. D10. melléklet.
[113] Vj/15-5/2014. D10. melléklet.
[114] Vj/15-5/2014. D10. melléklet.
[115] Vj/15-5/2014. D10. melléklet, jogdíj közlemény Oktatási és Kulturális Minisztériumnak 3.oldal.
[116] Vj/15-5/2014. D11. melléklet.
[117] Vj/15-5/2014. D11. melléklet.
[118] Vj/15-5/2014. D11. melléklet, Emlékeztető az Artisjus üres hordozókra megállapított 2010-es díjszabásáról tartott egyeztetésről.
[119] Vj/15-5/2014. D12. melléklet. A jogdíj közlemény kapcsán lásd a vizsgálati jelentés 9.6. mellékletét.
[120] Vj/15-5/2014. D13. melléklet.
[121] Uo.
[122] Uo.
[123] Vj/15-5/2014. D18. melléklet. A jogdíj közlemény kapcsán lásd a vizsgálati jelentés 9.4. mellékletét.
[124] Vj/15-5/2014. D18. melléklet, jogdíj közlemény Nemzeti Erőforrások Minisztériumának 3. oldal.
[125] Vj/15-5/2014. D14/1. melléklet.
[126] Vj/15-5/2014. D14/2. melléklet.
[127] Uo.
[128] Vj/15-5/2014. D14/3. melléklet.
[129] Vj/15-5/2014. D15. melléklet. A jogdíj közlemény kapcsán lásd a vizsgálati jelentés 9.5. mellékletét.
[130] Vj/15-5/2014. D16. melléklet
[131] Vj/15-5/2014. D17. melléklet.
[132] Uo.
[133] Uo.
[134] Uo.
[135] Vj/15-5/2014. D18. melléklet.
[136] Vj/15-5/2014. D18. melléklet, jogdíj közlemény SzTNH-nak 2. oldal.
[137] Vj/15-5/2014. D19/1.; D19/3-4.; D19/7. mellékletek.
[138] Vj/15-5/2014. D19/2.; D19/5-6.; D19/8. mellékletek.
[139] Vj/15-5/2014. D20. melléklet.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

134.[üzleti titok].[140]

IV.3.7. 2013. évre vonatkozó díjszabás kialakítása

135.[üzleti titok].[141]
136.[üzleti titok][142] [üzleti titok].
137.[üzleti titok].[143] [üzleti titok].[144]
138.[üzleti titok].[145] [üzleti titok].
139.[üzleti titok].[146] [üzleti titok].
140.[üzleti titok].[147] [üzleti titok].
141.[üzleti titok].[148] [üzleti titok].[149]
142.[üzleti titok].[150]

IV.3.8. 2014. évre vonatkozó díjszabás kialakítása

143.[üzleti titok].
144.[üzleti titok].[151] [üzleti titok].
145.[üzleti titok].
146.[üzleti titok].
147.[üzleti titok].
148.[üzleti titok].

IV.3.9. 2015. évre vonatkozó díjszabás kialakítása

149.[üzleti titok].
150.[üzleti titok].
151.[üzleti titok].[152]
152.[üzleti titok].
153.[üzleti titok].
154.[üzleti titok].

IV.3.10. 2016. évre vonatkozó díjszabás kialakítása

155.[üzleti titok]. Az Artisjus által a közös jogkezelőknek megküldött első változat a memóriakártyák és pendrive eszközök tekintetében díjemelést irányzott elő, amelyet az EJI és a MAHASZ nem fogadott el. [üzleti titok].[153] [üzleti titok]

[140] Vj/15-5/2014. D21. melléklet. A jogdíj közlemény kapcsán lásd a vizsgálati jelentés 9.4. mellékletét.
[141] Vj/15-5/2014. 28. oldal.
[142] Vj/15-5/2014. D22. melléklet.
[143] Uo.
[144] Uo.
[145] Vj/15-5/2014. D22. melléklet, Emlékeztető Digit-E 2013. évi „Ü" jelű tarifa egyeztetés 2012. június 7.; Emlékeztető Ü13 tarifa tervezet 2012. június 27.
[146] Vj/15-5/2014. D22. melléklet, jogdíj közlemény SzTNH-nak.
[147] Vj/15-5/2014. D23. melléklet.
[148] Vj/15-5/2014. D23. melléklet.
[149] I. fejezet 1. pont „Audiokazetta"; az I. fejezet 2. pont „Videokazetta", az I. fejezet 6. pont „Minidiszk" és az I. fejezet 10. pont „mobiltelefonba integrált tárolóegységek" esetében. Lásd Vj/15-5/2014. D24. melléklet.
[150] Vj/15-5/2014. D25. melléklet. A jogdíj közlemény kapcsán lásd a vizsgálati jelentés 9.3. mellékletét.
[151] Vj/15-52/2014., Vj/15-54/2014., Vj/15-57/2014. Vj/15-58/2014; Vj/15-60/2014.
[152] Vj/15-60/2014.
[153] VJ-15-97/2014. VJ/15-99/2014.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

156. Az így kialakult 2016-os díjszabás lényegében megegyezik a 2015-ben alkalmazott díjakkal. Eltérést mindössze az jelent, hogy egyes, a kereskedelmi forgalomban már nem szereplő, kis kapacitású tárolóeszközre már nem határoz meg külön díjat (kis tárterületű memóriakártyák), illetve a mobiltelefon készülékekbe integrált tárolóegységek esetében alkalmazott sávok a jellemző tárkapacitásokhoz igazodnak. [üzleti titok].
157. [üzleti titok].
158. [üzleti titok].
159. [üzleti titok].
160. A díjszabást az igazságügyi miniszter 2015. december 7-én hagyta jóvá. [154]
161. A fentiek értelmében tehát a 2016-os ÜHD díjak előkészítése a korábbi módszerek szerint, a korábbiakban részletesen elemzett „historikus", tehát a korábbi években alkalmazott díjakból kiinduló, és csak a változásokat megindokoló módon zajlott.
162. [üzleti titok].

IV.4. Az üres hordozói jogdíjak körében alkalmazott kedvezményrendszer

163. Az eljárás során az üres hordozói díjak mellett a díjak kapcsán alkalmazott, az üres hordozói jogdíjközleményben rögzített kedvezményrendszer működése is áttekintésre került.
164. A kedvezményrendszer szabályai szerint jogdíjközleményre jogosult a jogdíjfizetéssel érintett adathordozó gyártója, illetve importőre, amennyiben adatszolgáltatási, illetve jogdíjfizetési kötelezettségét valamennyi általa gyártott, illetve importált adathordozó tekintetében teljesíti. A GVH azt tapasztalta, hogy a jogdíjfizetéssel érintett adathordozók után fizetendő üres hordozói díjak körében alkalmazott kedvezményrendszer feltételei valamennyi adathordozó tekintetében kizárják a kedvezményekből azt a jogdíjfizetésre kötelezett személyt, aki adatszolgáltatási, illetve a jogdíj megfizetésére irányuló kötelezettségének – adott esetben mert a jogdíjfizetési kötelezettségét vitatja – meghatározott adathordozók tekintetében nem tesz eleget, míg az egyéb adathordozók tekintetében kötelezettségeit maradéktalanul teljesíti.
165. Az üres hordozói díjak tekintetében már a 2007-es díjszabás is biztosította e jogdíjkedvezmény lehetőségét, és az a teljes vizsgált időszakban elérhető volt. A jogdíjkedvezmény lehetőségének bevezetését 2006-ban javasolta először az Artisjus.[155] A 2007-es üres hordozói díjszabás II. fejezetének 1. pontja értelmében:
„Az egyenlő bánásmód követelményét szem előtt tartva a közzétett jogdíjakhoz képest a Jogdíjközlemény időbeli hatálya alatt az alábbi feltételek együttes teljesülése esetén jogdíjkedvezmény adható. Jogdíjkedvezményben részesülhet az üres kép- vagy hanghordozó gyártója, külföldön gyártott kép- és hanghordozó esetén a vám fizetésére kötelezett személy, illetve vámfizetési kötelezettség hiányában a hordozót az országba behozó személy vagy az azt belföldön először forgalomba hozó személy, ha
   a) az Szjt. 22.§ (19 bekezdése alapján és a jelen Jogdíjközlemény II.2. pontja szerinti adatszolgáltatási kötelezettségének minden általa gyártott, behozott, illetve forgalomba hozott üres kép- és hanghordozóval kapcsolatosan maradéktalanul eleget tett
   b) jogdíjtartozása nincs
   c) a jelen Jogdíjközlemény III. pontjában foglalt védjegyhasználati engedélyt, minden egyes optikai védelemmel ellátott címkével kapcsolatosan betartotta, és a kedvezmény igénybevételéről és az ehhez társuló kötelezettségvállalásokról az ARTISJUS-szal szerződést köt."
166. A 2008-as és 2010-es jogdíjközleményekben módosultak a kedvezmény feltételei, így már országos érdekképviseleti szervekben tagsággal rendelkező díjfizetésre kötelezettekkel vagy magukkal az országos érdekképviseleti szervekkel is köthető kedvezményszerződés, ha

[154] http://www.artisjus.hu/wp-content/uploads/2016/01/Jogdijkozlemeny_U_2016.pdf Letöltve: 2016. január 26.
[155] Vj/15-5/2014. 44. oldal.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

érdekképviseleti szerv a tagjai jogdíjfizetéséért megfelelő biztosítékot nyújt, és/vagy a jogdíj kiszámításához/megfizetéséhez szükséges adatokat gyűjt és/vagy a jogdíjfizetési kötelezettséget egészben vagy részben átvállalja.

167. A kedvezményrendszer gyakorlati alkalmazását a GVH a jelen versenyfelügyeleti eljárás alapját is képező, a Fővárosi Törvényszék által kezdeményezett Tpvt. 88/B. § (4) bekezdése szerinti amicus curiae eljárásban ismertté vált körülmények alapján vizsgálta. Az amicus curiae megkeresés alapjául szolgáló perben az LG Electronics Magyar Kereskedelmi Kft. (a továbbiakban LG) alperes sérelmezte, hogy az Artisjus megvonta tőle az egyéb adathordozók után fizetendő jogdíjakra adott kedvezményt arra hivatkozva, hogy a perrel érintett adathordozók után fizetendő jogdíj tekintetében az LG késedelembe esett.

168. Az LG-vel folytatott jogvita kapcsán az Artisjus nyilatkozatai és az azt alátámasztó dokumentumok[156] azt mutatják, hogy az Artisjus nem a mobiltelefonokba integrált adathordozók miatti vita kapcsán vonta meg a jogdíjkedvezmény lehetőségét az LG-től. Az Artisjus valójában nem vont meg jogdíjkedvezményt és nem mondott fel kedvezményszerződést sem az LG-vel. A válaszokból és csatolt dokumentumokból az állapítható meg, hogy az Artisjus rugalmasan közelítette meg a kérdést, a jogdíjkedvezményt visszamenőlegesen is megadta, a már kifizetett jogdíjakat erre tekintettel korrigálta és a különbözetet visszautalta. Az Artisjus próbálta meg több alkalommal megkötni az LG-vel a kedvezményes díjtételre jogosító szerződést, amelyet az LG nem írt alá. Miután ez nem történt meg, az Artisjus a rendes díjszabás tételeit alkalmazta az LG-re nézve, ami nem tekinthető kedvezmény megvonásnak.

169. Az eljárás során nem vált ismertté egyéb, a kedvezményrendszer gyakorlati alkalmazásával kapcsolatos adat, illetve körülmény.

IV.5. Az eljárás alá vontak által készítetett 2012-es közgazdasági elemzés

170. Az Artisjus és más jogkezelők 2012-ben egy átfogó közgazdasági elemzést készíttettek.[157] A tanulmány megállapításai szerint a GfK Hungária felmérések önmagukban nem adnak konzisztens becslést a magáncélú másolások mértékéről, ahhoz az adatok pontosabb feldolgozása és az ellentmondások tisztázására van szükség.[158]

171. A 2012-es tanulmány a díjak megalapozását célozta, számítási módszere a mérhető fogyasztói előnyök oldaláról közelíti meg az üres hordozói jogdíjak kérdését. Lényegében a fogyasztói jólét többletet próbálja beazonosítani és annak egy részét (a szakirodalom alapján a felét) alapul véve határozza meg milyen összegű bevétel lenne indokolt a jogdíjakból.[159] A módszerhez szükséges az érintett szerzői jogi művek piacának ismerete, az összpiaci kereslet megbecslése, a kereskedelmi forgalom ismerete és a magáncélú másolások volumenének beazonosítása.[160]

172. A 2012-es tanulmány megfogalmazása szerint[161] a szakirodalomban ismertetett közgazdasági elemzések hazai elvégzésének jelentős akadálya, hogy a fogyasztói előnyök és az okozott jogtulajdonosi hátrányok az üres hordozói rendszer keretein belül nem elemezhetők, hanem ahhoz az adott szerzői jogi piac egészet kellene vizsgálni. Annak megállapításához, hogy a magáncélú másolás mennyivel csökkentette a kereskedelmi eladásokat a zene- vagy a film piacán, egyszerre kell felmérni a zeneipar es a filmipar kereskedelmi es magáncélú felhasználási mennyiségeit, és a teljes fogyasztást kell értékelni.

[156] Vj/15-9/2014. E4-E7. mellékletek.
[157] Lásd Vj/15-5/2014. C7. Melléklet.
[158] Uo. 51. oldal.
[159] Uo. 50-51. oldalak; Lásd Vj/15-5/2014. 21-22. oldalak.
[160] Uo.
[161] Uo. 44. oldal.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

173. A tanulmány megállapítja, hogy a felmérések leginkább a zenei piacokkal foglalkoznak, miközben az üres hordozói jogdíj számos más mű (filmipar, játékipar) magáncélú másolásának ellentételezését szolgálja.
174. A tanulmány megállapítja, hogy Magyarországon a felmérések során az üres hordozói díj elfogadható mértékét mérik fel, ami azonban nem alkalmas kárbecslésre, mert ebből nem lehet meghatározni sem az eredeti, sem a magáncélú másolás értékét.[162] Leírja továbbá azt is, hogy a nemzetközi felmérések közvetlenül a zenemű rezervációs árát próbálják meghatározni, amivel a magyarországi felméréseket ki kell egészíteni.[163]
175. A zeneiparra vonatkozó adatok nemzetközi összevethetőségével kapcsolatban a tanulmány megjegyzi, hogy a kanadai és a holland felméréseknél a zeneszám az alapegység, ezzel szemben Magyarországon a felmérések során a CD és a DVD lemez az alapegység.[164] A tanulmány hozzáteszi, hogy a magyarországi felmérések során a felmérésben résztvevőknek arra kell választ adniuk, hogy a CD és a DVD lemez mekkora részén van film vagy zene, de erre az egyébként is nehezen megválaszolható kérdésre nem jelöl mértékegységet.
176. A 2012-es tanulmány megállapítja, hogy a jelenlegi adatok alapján a magáncélú másolás által okozott károk és a fogyasztói előnyök sem számszerűsíthetőek egyértelműen, a károk forintban kifejezett mértéke csak nagyon elnagyoltan mutatható be, ezért pontosabb és jobban célzott mérések szükségesek.[165]
177. Számos javaslatot tesz a tanulmány a kárbecslések, vagyis a jogdíjfizetés alapját képező számítások javítására. Így javasolja, hogy a zene-, előadóművész és filmipar szakmai szervezetek alapos és teljes jelentést tegyenek közzé az iparág teljes forgalmáról és jövedelmezőségéről. Javasolja a Központi Statisztikai Hivatallal (továbbiakban: KSH) való egyeztetést. Javasolja a közös jogkezelő által évről-évre végeztetett adatfelvételek módosítását arra tekintettel, hogy az a nemzetközi jogkezelői gyakorlattal összehasonlítható legyen, és a nemzetközi adatgyűjtésekkel azonos szerkezetű (nagyobb részletezettségű) adatfelvételek alkalmazását.[166]
178. A tanulmány arra jutott, hogy a tarifabázis szélesítése szükséges ahhoz, hogy a jogtulajdonosokat középtávon ne érje kár.[167]
179. A 2012-es tanulmány újszerű módszere kapcsán az Artisjus megjegyzi, hogy az a zenei területen alapos becslést ad, de a filmalkotások és más szerzői jogi művek esetében a számításhoz szükséges adatok hiánya, illetve elégtelensége miatt nehezen alkalmazható.[168]
180. A tanulmány előzetes eredményeit már a 2013-as díjszabás-javaslatban használták, igaz a végső változata csak később készült el.

[162] Uo. 48. oldal
[163] Uo. 49. oldal
[164] Uo. 56. oldal
[165] Uo. 58. oldal
[166] Uo. 59. oldal.
[167] Uo. 69. oldal
[168] Lásd Vj/15-5/2014. 21-22. oldalak.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

V.
Az eljárás alá vontak álláspontja

V.1. Az Artisjus álláspontja

V.1.1. Az állami jóváhagyás szerepéről és a Tpvt. alkalmazhatóságáról

181. Az Artisjus álláspontja szerint az üres hordozói jogdíj megállapítására nem terjed ki a versenyszabályok hatálya, mivel az nem piaci magatartás, hanem közhatalmi aktus eredménye.[169] Az Artisjus szerint a díjszabás – a bírósági joggyakorlat által is megerősített módon – egy kvázi jogszabály, érvényessége és kötelező ereje egy közhatalmi aktuson (miniszteri jóváhagyás) nyugszik; a miniszter döntését megelőzi a SzTNH mint szakhatóság által lefolytatott eljárás és elemzés. Az üres hordozói jogdíjjal kapcsolatos díjmegállapítás esetében az Artisjus álláspontja szerint az állam fenntartja magának a végső döntés meghozatalának a jogát és a díjszabás megállapítása közhatalmi aktussal történik.
182. Az Artisjus kifejti, hogy a díjszabás kizárólag állami megerősítéssel válik kötelezővé, és az állam (felügyeleti hatóság, minisztérium) nem köteles a díjjavaslatot megerősíteni, hanem azt el is utasíthatja[170]. Ráadásul maga a díjszabási javaslat sem az Artisjus egyoldalú döntése, hanem azt egy többoldalú kötelező egyeztetési eljárás előzi meg, és a díjjavaslat kidolgozásának szempontjait jogszabály határozza meg.
183. Az Artisjus az uniós joggyakorlatra hivatkozik, mikor álláspontja szerint irreleváns, hogy a hatóság, illetve a miniszter jogköre a díjszabás-javaslat jóváhagyására, illetve a jóváhagyás megtagadására korlátozódik, hiszen a javaslat módosítását a hatóság informális és formális eszközökkel is el tudja érni. Az Artisjus hivatkozik a *Van Eycke* ügyre,[171] mint amelyben az Európai Bíróság megállapította, hogy az EUMSz. vállalkozásokra vonatkozó versenyjogi rendelkezései nem alkalmazandóak tagállami jogszabályokra. További, álláspontját alátámasztó példaként hozta fel az Artisjus a *Reiff*,[172] *Delta*[173] és *Centro Servizi Spediporto* ügyeket,[174] amelyekben különböző díjszabások és tarifák esetében volt szükség miniszteri egyetértésre, jóváhagyásra és kihirdetésre azok alkalmazhatóságához, éppen ezért az Európai Bíróság nem találta megállapíthatónak az EUMSz. 101. cikkének alkalmazhatóságát.
184. Az Artisjus álláspontja szerint a jelen vizsgálat tárgyát képező magatartásra teljes mértékben alkalmazható az *Arduino* ügy,[175] amely a fent említett esetjog gyakorlatának megerősítését jelenti. Az Artisjus érvelése szerint az üres hordozói díj megállapításának menete tényállásilag megegyezik az Arduino ügyben érintett olasz ügyvédi munkadíjak megállapításának menetével. Ezek szerint a díjjavaslat kidolgozása az ügyvédi kamara feladata volt, amelyet jóváhagyásra köteles volt beterjeszteni az illetékes miniszternek. A munkadíj miniszteri jóváhagyás esetén vált kötelezővé, aki azt rendeletében kihirdette. Az ítéletből az Artisjus által idézett pont szerint az Európai Bíróság megállapította: önmagában az a tény, hogy egy tagállam előírja egy szakmai szervezet számára, hogy munkadíjra

[169] Vj/15-5/2014. 28-32. oldalak.
[170] Az eljáró versenytanács meg kívánja jegyezni, hogy erre sohasem került sor.
[171] C-267/86. sz. ügy, Pascal Van Eycke kontra ASPA NV (EBHT 1988., 4769. o.) ECLI:EU:C:1988:427 (a továbbiakban Van Eycke ügy).
[172] C-185/91. sz. ügy, Bundesanstalt für den Güterfernverkehr kontra Gebrüder Reiff GmbH & Co. KG. (EBHT 1993., I-5801. o.) .) ECLI:EU:C:1993:886 (a továbbiakban Reiff ügy).
[173] C-153/93. sz. ügy, Bundesrepublik Deutschland kontra Delta Schiffahrts- und Speditionsgesellschaft GmbH (EBHT 1994., I-2517. o.) ECLI:EU:C:1994:240 (a továbbiakban Delta ügy).
[174] C-96/94. sz. ügy, Centro Servizi Spediporto Srl kontra Spedizioni Marittima del Golfo Srl. (EBHT 1995., I-2883. o.) ECLI:EU:C:1995:308 (a továbbiakban Centro Servizi Speditori ügy).
[175] C-35/99. sz. ügy, Manuele Arduino (EBHT 2002., I-1529. o.) ECLI:EU:C:2002:97 (a továbbiakban Arduino ügy).

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

vonatkozóan javaslatot terjesszen be az illetékes miniszterhez, a végül megállapított tarifát nem fosztja meg jogszabályi jellegétől.[176] Az Artisjus szerint az Európai Bíróság számára fontos körülmény volt, hogy a miniszternek lehetősége volt arra, hogy a munkadíjra vonatkozó javaslatot a kamarával módosíttassa azáltal, hogy a javasolt tarifát nem hagyta jóvá. Így az Európai Bíróság arra hivatkozott, hogy bár önmagában a kamarai döntés nem állami döntés, a jóváhagyás, valamint a rendeletben való kihirdetés tekintetében megállapított eljárási szabályok az egész döntéshozatali eljárás végső produktumát állami döntéssé teszik.

185. Az Artisjus arra is hivatkozik, hogy az Európai Bíróság a közös jogkezelők kapcsán kizárólag olyan esetekben tartotta versenyjogilag vizsgálhatónak adott szervezet magatartását, amennyiben az csak és kizárólag állami vagy bármilyen egyéb kontroll nélkül végezte.[177]

186. Továbbá az Artisjus arra is hivatkozik, hogy amúgy sem állapítható meg a versenyszabályok megsértése, ha a tagállam vállalkozások képviselőire delegál szabályalkotási hatáskört, amennyiben a döntéshozatal (közérdekű) szempontjait jogszabály (vagy más kötelező érvényű norma) rögzíti és azok betartására megfelelő mechanizmus áll rendelkezésre (például bírósági kontroll). Érvei alátámasztására az Artisjus az uniós esetjogból idéz olyan ügyeket, ahol az érintett magánpiaci szereplőknek közérdekkel kapcsolatos szempontokat kellett betartania az árakkal kapcsolatos döntéseiknél.[178] Említi az Artisjus a *Wouters* ügyet[179] is, mint arra vonatkozó példát, amikor nem kell figyelembe venni közérdekű szempontokat és az Európai Bíróság meg is állapította a versenyszabályok alkalmazhatóságát.

187. Végül az Artisjus kifejti, hogy a Gazdasági Versenyhivatal korábbi, Vj-97/2004. sz. Filmjus eljárásában tett megállapításai, miszerint a Tpvt. hatálya egyértelműen kiterjed a közös jogkezelő jogdíjjal kapcsolatos döntéseire, nem alkalmazhatók jelen eljárásban. Álláspontja szerint, egyrészt a Filmjus ügyben hozott határozat időpontja óta jelentősen megváltozott a közös jogkezelők díjszabásaival szemben gyakorolt felügyeleti tevékenység, másrészt az EU csatlakozás okán, azóta alkalmazható lenne a fentiekben kifejtett uniós joggyakorlat, amely alapján nem alkalmazhatók a versenyszabályok ilyen ügyekre.

188. Az üres hordozói díjak mértékével és megállapításával kapcsolatosan, más érdemi érvet az Artisjus nem adott elő a versenyfelügyeleti eljárásban.

V.1.2. Az Artisjus által alkalmazott kedvezményrendszerről

189. Az Artisjus nyilatkozata szerint díjszabásai nem az egyes díjfizetésre kötelezett vállalkozások tekintetében határoznak meg kedvezményes díjmértékeket, hanem az általánosan meghatározott kedvezményes jogdíjfizetési feltételeket vállaló és teljesítő díjfizetők számára egyforma, a díjszabáshoz képest alacsonyabb díjak megfizetését teszi, szerződéses úton, lehetővé.[180] Az ilyen kedvezményszerződések főbb elemei: az egyes hordozókra vonatkozó csökkentett díj mértéke és a csökkentett díj megfizetésének feltételei.

190. Az Artisjus előadta, hogy a kedvezmények gazdasági indoka, hogy a törvényi kötelezettségeiket (adatszolgáltatás, díjfizetés) önkéntesen teljesítő felhasználók az Artisjus

[176] Ibid., 36. pont.
[177] 395/87. sz. ügy Ministere public kontra Jean-Louis Tournier (EBHT 1989., 2521. o.) ECLI:EU:C:1989:319 (a továbbiakban Tournier ügy) 14. pont.
[178] Reiff ügy; Delta ügy; Centro Servizi Spediporto ügy; C-38/97. sz. ügy, Autotrasporti Librandi Snc di Librandi F. & C. kontra Cuttica spedizioni e servizi internationali Srl. (EBHT 1998., I-5955. o.) ECLI:EU:C:1998:454 (a továbbiakban Librandi ügy)
[179] C-309/99. sz. ügy, J. C. J. Wouters, J. W. Savelbergh és Price Waterhouse Belastingadviseurs BV kontra Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten (EBHT 2002., I-1577. o.) ECLI:EU:C:2002:98 (a továbbiakban Wouters ügy)
[180] Vj/15-5/2014. 42. oldal.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

számára költségmegtakarítást tesznek lehetővé, és az Artisjus ezt a megtakarítást honorálja a kedvezménnyel.[181] Egy szerződés megkötését követően, a szerződés tárgyát képező hordozók tekintetében az adott díjfizetőtől az Artisjus a szerződésben rögzített, csökkentett díjat igényli már.

191. Az Artisjus előadta, hogy 2004. május 1-től a jogdíjak beszedése nagymértékben megnehezedett, mivel módosultak a vámszabályok, illetve az Európai Unión belüli forgalom tekintetében nincsenek olyan szabályok, amelyek a díjigény érvényesítését továbbra is segítették volna.[182] Az EU csatlakozás különösen abból a szempontból bizonyult problémának, hogy bizonyos környező országokból megnövekedett a nem jogkövető forgalmazások aránya, míg a díjigény érvényesítését az új környezetben csak az önkéntes adatszolgáltatásokra és a korlátozott számú helyszíni ellenőrzésre lehet alapozni.[183] Ilyen körülmények között vezette be először 2006-ban az Artisjus a kedvezmény lehetőségét.

192. Az új megoldás célja biztosítani a díjigény szabályainak maradéktalan betartását úgy, hogy se a jogosultak, se a jogkövető vállalkozások érdekei ne sérüljenek.[184]

193. Az LG-vel folytatott jogvita kapcsán az Artisjus a következőket adta elő.[185] Az Artisjus 2007-ben megküldte a jogdíjkedvezményre vonatkozó szerződések szövegét az LG-nek. Bár a szerződést az LG nem írta alá az Artisjus a kedvezményes mértékű jogdíjat kérte be erre az évre. Mivel szerződéskötésre 2008-ban sem került sor, ezért a rendes díjszabás szerinti jogdíjmértékkel számolt az Artisjus a jogdíjak bekérésénél. 2008. június 26-i dátummal az LG-vel utólagosan szerződést kötött az Artisjus 2007-2008-ra nézve. Erre tekintettel az Artisjus a kedvezményes és a normál díjszabás közötti különbözetet visszautalta az LG-nek. Az LG ekkor vitatta a mobiltelefonokba integrált tárkapacitás tekintetében fennálló díjfizetési kötelezettségét és nem teljesítette a díjfizetést. 2009-ben a korábbi kedvezményszerződés hatályában fennmaradt. 2010-ben az Artisjus január 20-án elküldte a 2010-re megkötendő szerződést az LG-nek, de mivel azt az Artisjus többszöri kísérlete ellenére az LG nem írta alá, végül a rendes díjszabás szerinti és nem a kedvezményes díjtételek segítségével állapította meg az LG díjfizetési kötelezettségét.

V.1.3. Az Artisjus észrevételei az előzetes álláspontra[186]

194. Beadványában az Artisjus elsőként egy módosított kötelezettségvállalást terjesztett elő. amelyet az eljáró versenytanács jelen végzést VI. fejezetében részletesen ismertet, az ezt megelőző kötelezettségvállalásokkal együtt.

195. Az Artisjus ezt követően tért ki érdemi észrevételeire, amelyben elsőként arra hivatkozott, hogy az ÜHD meghatározása nem piaci magatartás. Ekörben arra hivatkozott, hogy az előzetes álláspont megközelítése nem helytálló, mivel *„a vizsgált jogi helyzet tartalmi elemzése helyett egy az uniós joggyakorlatra hivatkozó, de valójában leegyszerűsítő, formalizált megközelítést alkalmaz. Egyfajta ellenőrző listaként veszi ugyanis figyelembe az Európai Bíróság által más ügyekben vizsgált ismérveket, s az azoktól való eltérésekre alapítva állapítja meg, hogy a magatartása piaci magatartás, nem veszi figyelembe a döntés állami jellegét”*.

196. Az Artisjus véleménye szerint a piaci magatartás versenyjogi fogalma kapcsán *„az uniós esetjog alapján az is világos, hogy az állam közhatalmi, illetve szervezőintéző tevékenységei nem tekinthetők piaci magatartásnak akkor sem, ha azokat az állam magánszervezetekre delegálja – C-41/90 Höfler és Elser ügy”*.

[181] Uo.
[182] Uo. 44. oldal.
[183] Uo.
[184] Uo. 45. oldal.
[185] Uo. 46-47. oldalak.
[186] Vj/15-129/2014.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

197. Előadta azt is, hogy az uniós esetjog alapján az is világos, hogy *„az állam közhatalmi, illetve szervezőintéző tevékenységei nem tekinthetők piaci magatartásnak akkor sem, ha azokat az állam magánszervezetekre delegálja.*[187] *Azt az esetet tehát, amikor az állam (vagy felhatalmazása alapján más szervezet) közhatalmi funkciót gyakorol, élesen el kell választani attól az esettől, amikor az állam (illetve megbízottja) gazdagsági tevékenységet végez.*[188] *Állami közhatalmi, illetve szervezőintéző tevékenységnek tekintette az uniós joggyakorlat különösen az alábbiakat:*

- *genovai kikötő vízszennyezésettségének ellenőrzése és erre való tekintettel díjszedés C-364/92 SAT ügy*
- *légtérfelügyeletet ellátó szervezet díjat szed be, C-118/85 Bizottság vs Olaszország*
- *kiskereskedők számára dohánytermékek értékesítését, állami megbízás alapján engedélyező szervezet, C-343/95. Diego Cali”*.

198. Ennek kapcsán hivatkozott arra, hogy *„az üres hordozó díj rendszerének az uniós szabályoknak megfelelő kialakítása a Magyar Állam kötelezettsége: nincs szó magánjogi / piaci eredetű szolgáltatásról:*

- *a Magyar Állam nemzetközi jogi kötelezettsége az uniós jog alapján, hogy a vagyoni hátrányt szenvedett szerzők részére méltányos kompenzációt biztosítson, ezért alakította ki az ÜHD rendszert, aminek része az is, hogy az NKA 25%-át nem közteherként, hanem célzottan elvonja,*
- *Nem véletlen, hogy az üres hordozó díj-szabályozás kapcsán irányadó uniós bírósági esetek (Padawan, Amazon I, Opus, Copydan, VG Wort, ACI-Adam) a különböző nemzeti üres hordozó díjrendszereket csak abból a szempontból vizsgálták, hogy a szabályozás összeegyeztethető-e az uniós jog azon rendelkezéseivel, amelyek méltányos kompenzáció biztosítását írják elő (azaz megfelelnek-e az InfoSoc Irányelv elvárásainak és az alapján kialakult gyakorlat követelményeinek)”*.

199. Hivatkozott arra is, hogy a Tpvt. hatályára vonatkozó bírósági gyakorlat is két feltételt szab a vállalkozási tevékenység / vállalkozásként minősítés megállapíthatóságához: *„hogy a tevékenységnek 1. van-e kimutathatóan gazdasági - így elsősorban üzletszerűségre, nyereségorientáltságra irányuló - célzata és 2. a tevékenység által karakterizálható piac meghatározható-e"*[189].

200. Véleménye szerint jelen esetben megállapítható, hogy az ÜHD megállapítására vonatkozó tevékenységének semmilyen ilyen célzata nincs és e tevékenység által kialakított piac sem határozható meg. Előadta azt is, hogy az ÜHD élesen elkülönül a szerzői jogdíjaktól, azok piaci alapú díjmeghatározás alapján működnek, míg az ÜHD nem piaci alapú díjtétel, nem is jó a díj szó, mivel ez méltányos kompenzáció és nem díj (blank tape levy).

201. Mindezek alapján álláspontja szerint megállapítható, hogy *az ÜHD rendszerének az uniós szabályoknak megfelelő kialakítása a Magyar Állam közjogi kötelezettsége, azaz magánjog/piaci jellegű szolgáltatásról nincs szó.*

202. Ezt követően az ÜHD *rendszerének jellemzői kapcsán a szerzői jogdíjak rendszerétől való eltérő koncepcionális kereteit ismertetette:*

203. *Ekörében előadta, hogy az ÜHD nem piaci alapú díjmeghatározás, nem piaci díjtétel, élesen elkülönül a szerzői jogdíjaktól, az Artisjus közreműködését a Magyar Állam törvényben írta elő, így a historikus megközelítést is, az egyenlő bánásmód követelményét, a díjszabás iratokkal való indokolását is.*

204. Hivatkozott arra, hogy az ÜHD *díjrendszerben való közreműködése kapcsán,* rá háruló feladatkörök ellátása során *mindig figyelemmel volt a formálódó uniós joggyakorlatra.*

[187] C-364/92 *(SAT)* ECLI:EU:C:1994:7, p.28
[188] C-118/85 *(Bizottság vs. Olaszország)*, 8. bek, ECLI:EU:C:1987:283
[189] a Fővárosi Bíróság FB 2.K.30.30863/2009/8. sz. jogerős ítélete a Vj-180/2004. sz. ügyben.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

Példaként említette erre, hogy a *Padawan,*[190] *illetve az ACI-Adam*[191] *ítéletben kimondott elvekhez adaptálódva* az Artisjus - külön állami utasítás vagy erre vonatkozó jogszabály nélkül - a Magyar Állam által jóváhagyott díjszabás útján biztosítja a professzionális felhasználók számára a díjfizetés alóli előzetes mentesülés, illetve utólagos visszatérítés lehetőségét.

205. Álláspontja szerint a*z üres hordozó díjszabás feletti állami felügyelet tartalma és terjedelme miatt is kizárható a piaci magatartása a „díjszabás" tekintetében, ugyanis* az Arduino[192] ügy tanulsága szerint nem minősül piaci magatartásnak a díjszabási javaslat, ha
    (i) közérdekvédelmi szempontok figyelembevételére köteles a javaslattevő szervezet e tevékenység tanúsítása során és
    (ii) az állami felügyelet a közérdekvédelmi szempontok érvényesülése kapcsán megfelelő mértékű.

206. A fenti első követelmény kapcsán előadta, hogy *„nem csupán a saját tagjainak érdekeire, hanem a közérdekre is figyelemmel van az üres hordozói díjszabásban való közreműködés során. A közérdek ebben a tekintetben az álláspontja szerint abban áll, hogy a Magyar Állam ne szegje meg az uniós jogból eredő kötelezettségét, azaz „méltányos kompenzáció" legyen biztosítható a magáncélú másolás kivétele miatt vagyoni hátrányt szenvedő szerzői jogi jogosultak számára. Az uniós esetjog a „méltányos kompenzáció" fogalmát sui generis uniós szerzői jogi fogalomnak tekinti, arra a fogyasztói előnyök és a jogosulti hátrányok érdek-kiegyenlítési mechanizmusaként hivatkozik”.*

207. Véleménye szerint a második követelménynek is megfelel, mivel *„az Arduino ügyben a kamarai díjszabási javaslat fölött gyakorolt állami felügyeletet kellő-mértékűnek ítélte meg az Európai Unió Bírósága ahhoz, hogy a vizsgált magatartás piaci jellege kizárható legyen, az alábbi körülményekre tekintettel*
    (i) a „CNF[193] *egy nem kötelező erejű tarifatervezet elkészítésért volt felelős."*[194]
    (ii) „A miniszteri jóváhagyás nélkül a tarifatervezet nem lépett hatályba és a korábban jóváhagyott tarifa maradt alkalmazandó"[195]
    (iii) a díjszabást jóváhagyó „miniszternek hatalmában állt, hogy a javaslatot kiegészíttesse a CNF-fel"[11]
    (iv) két további közhatalmi szerv véleményezése is szükséges volt a jóváhagyás megadása előtt.[196]*„*

208. Álláspontja szerint a jelen esetben ennek a feltételnek mind a négy eleme teljesül, hiszen
    (i) az *Egyesület lényegében egy díjszabási javaslatot készít és terjeszt elő* az SzTNH-nak, majd az SzTNH azt terjeszti fel az Szjt. szerinti eljárás lefolytatása után, *a saját indítványával* az illetékes miniszternek;[197]
    (ii) az *illetékes miniszter jóváhagyása nélkül a díjszabási javaslat nem lép hatályba.* a jóváhagyásra csak akkor kerülhet sor, ha az eljárási szabályokat betartották és a javaslat a szerzői jogi jogszabályokkal összhangban áll;[198] amennyiben a miniszter

[190] Professzionális felhasználók mentesítése, illetve számukra a visszatérítés lehetőségének megteremtése.
[191] Legális és illegális másolási források elkülönítése.
[192] C-35/99 *(Arduino)* ECLI:EU:C:2002:97
[193] Consiglio Nazionale Forense *(CNF)*
[194] Arduino, 41. bek., *„First, the CNF is responsible only for producing a draft tariff which, as such, is not compulsory."*
[195] Arduino, 41. bek., *„Without the Minister's approval, the draft tariff does not enter into force and the earlier approved tariff remains applicable."*
[196] C Arduino, 41. bek., *Furthermore, the Minister is assisted by two public bodies, the Consiglio di Stato and the CIP whose opinions he must obtain before the tariff can be approved."*
[197] Kjkt. 145. §, Szjt. 92/H.§ (tartalma lényegében egyező a módosítás után is)
[198] Kjkt. 153. §

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

nem hagyja jóvá a díjszabás tervezetét, a korábbi díjszabás marad hatályban[199]

(iii) az *SzTNH véleményezheti* az Egyesület előterjesztését, kiegészítéseket és *módosításokat kérhet. Az SzTNH nyilatkozata szerint volt is korábban példa arra, hogy elérte, hogy az Egyesület a díjszabás-javaslatot módosítsa.*[200] Véleménye szerint a fentiek alapján belátható, hogy „nem áll érdekében, hogy olyan díjszabás javaslatot terjesszen elő, amely az SzTNH támogatását nem bírja, hiszen ebben az esetben az SzTNH minden bizonnyal a jóváhagyás megtagadására tesz indítványt az illetékes miniszternek. Végül pedig a *miniszter mérlegelési jogkörben az SzTNH javaslatára tekintettel* hoz döntés az Egyesület díjszabásának a megfelelőségéről. A minisztert az SzTNH javaslata sem köti. A miniszteri döntéssel szemben az *a véleményezésbe bevont jelentős díjfizetők és érdekképviseletek, illetőleg az Egyesület bírósághoz is fordulhat.*[201]

(iv) az *SzTNH a saját álláspontjának a kialakítása mellett a jelentős díjfizetők,* illetve érdekképviseleti szervezeteik, valamint a kultúráért felelős miniszter *véleményét is beszerzi* a díjszabás tervezetéről, illetőleg módszertanáról.[202] Meghatározott díjszabás javaslatok esetén a jóváhagyást megelőzően *az igazságügyért felelős miniszter a Kormány döntését is* köteles beszerezni.[203]"

209. Álláspontja szerint továbbá nem alkalmazhatóak (analógia útján sem) a jelen tényállására a Vj-3/2008. sz. ügyben foglaltak, hiszen a fentiekben részletesen kifejtett okokból egyáltalán nem mondható el, hogy az Artisjus *„önállóan, közvetlen állami befolyástól mentesen alakíthatja ki, illetve határozhatja meg"* az üres hordozó díjat.[204] Ugyanis az Artisjus „szabad" díjmeghatározását gyakorlatilag kizárják
    - az uniós jog kötelező előírásai és azokat értelmező esetjog, amelyek részletesen meghatározzák a „méltányos kompenzáció" önálló fogalmát, valamint az üres hordozó díj elveit és módszereit;
    - a szigorú állami felügyelet előírásai, amely annak biztosítására hivatottak, hogy az Artisjus a rá bízott feladatkört valóban az uniós elvekkel összhangban lássa el, azaz, hogy mind a díjfizetői, mind a fogyasztói (magánmásolói), mind a szerzői jogosulti érdekekre tekintettel az üres hordozó díjat a „méltányos kompenzáció";
    - díjak mértékére és érvényesítési körére is vonatkozó szerzői jogi – fogalmának megfelelően kezelje.

    Amennyiben pedig olyan díjszabási javaslat érkezik az SzTNH-hoz, illetve a miniszterhez, amely jogszabálysértő, annak jóváhagyása megtagadható és a korábbi díjszabás marad érvényben.
210. Véleménye szerint lényeges, hogy a fentiek elfogadása nem zárja ki, hogy a magatartása más (pl. más közös jogkezelési tevékenység) tekintetben piaci tevékenységnek minősüljön és ezen magatartására alkalmazhatóak legyenek a versenyjogi előírások; az Előzetes Álláspontban[205] hivatkozott uniós esetjog[206] csupán az engedélyezési jog gyakorlása körében követelt szerzői jogdíjak meghatározása kapcsán rögzítette, hogy a közös jogkezelő szervezeteknek ebbe a körbe tartozó magatartására kiterjed a versenyjog hatálya. Az üres hordozó díjmeghatározásban való közreműködése azonban a fentiek alapján jelentős eltéréseket mutat a szerzői jogdíjak meghatározásához képest. A hivatkozott uniós versenyjogi esetjog sem az üres hordozó díjak uniós jogból fakadó sajátosságait, sem az

[199] Előzetes Álláspont 280. bek,
[200] SzTNH nyilatkozata (Vj/15-31/2014), 1.9 és 7.2 bek.
[201] Kjkt. 152-154. §§
[202] Szjt. 92/H. § (5) bek. (2016. július 28-tól: Kjkt. 150. § (1) bek.)
[203] Szjt. 92/H. § (10) bek.
[204] Előzetes Álláspont 287. bek.
[205] Előzetes Álláspont, 64. bek.
[206] Kanal 5, Tournier, SACEM

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

üres hordozó díjak meghatározásának hazai államilag kötött rendjét nem vehették figyelembe, mivel

(i) tárgyuk szerzői jogdíjak és nem a „méltányos kompenzáció" fogalmának megfelelő üres hordozó díj volt; és

(ii) a szerzői jogdíjak vizsgálatában is csak olyan esetekre vonatkoztak, ahol a szerzői jogdíjak meghatározása nem függött semmilyen állami jóváhagyástól.

211. Ezt követően az Artisjus azon álláspontját fejtette, hogy nincs erőfölényes helyzetben tekintettel arra, hogy véleménye szerint nem jó a piac meghatározása, hiszen „*a forgalmazók és gyártók az előzetes álláspontban meghatározott érintett piac keresleti oldalán nem szerepelhetnek:* Az üres hordozó díj teljesen eltérő tartalmi sajátosságokkal rendelkezik, mint a szerzői jogdíj. Így még ha szerzői jogdíjak meghatározása kapcsán lehetne is érvelni amellett, hogy a keresleti oldalon a szerzői mű kapcsán felhasználási engedélyt kérő vállalkozások állnak, ilyen érvelés az üres hordozó díjak esetén bizonyosan nem volna elfogadható. A kérdéses forgalmazók számára ugyanis semmilyen értéke nincsen az Artisjus szolgáltatásának.

212. Ezt követően arra hivatkozott, hogy az Artisjus nem élt vissza az erőfölényével. Ebben a kérdésben előadta, hogy a szerzői jogi követelmények figyelemmel vannak a versenyjogi elvárásokra is, azok beépültek az Szjt.-be, a jogszabály alapján olyan részletszabályok vannak, amik versenyjogi jellegűek és azt az SzTNH és a Minisztérium vizsgálja,

213. Az előzetes álláspontot akként értelmezte, hogy az az egyenlő bánásmódot (a diszkrimináció tilalmát, a díjterhelés arányosságát) hiányolja, de ezt véleménye szerint tartalmazza az Szjt. már a hatálybalépése óta, ezt az SzTNH és a Minisztérium is ellenőrzi, *a miniszteri jóváhagyás minden évben igazolja a szerzői jogi jogszabályoknak való megfelelést, ide értve az egyenlő bánásmód követelményének való megfelelést. Hivatkozott arra, hogy a miniszteri jóváhagyás minden évben igazolja a szerzői jogi jogszabályoknak való megfelelést, ide értve az egyenlő bánásmód követelményének való megfelelést,* ezekre a jóváhagyásokra hivatkozással az Artisjus hitelt érdemlően igazolta a múltra nézve is az Előzetes Álláspontban felrótt azon hiányosságot, hogy az Artisjus ne tudná igazolni, hogy különböző fogyasztói csoportokat egyenlően terheltek-e az üres hordozói díjak.

214. Előadta azt is, hogy a*z előzetes álláspontban szereplő versenyjogi teszt nem alkalmazható, mivel a Kanal 5 ügy szerzői díjas ügy míg az ÜHD nem. Ekörben hivatkozott a fentebb már kifejtett (lásd például a . 2. sz. táblázatot) különbözőségekre, szerződéses és deliktuális igény közötti különbözőségre.*

215. Ezt követően a*z előzetes álláspontban alkalmazott versenyjogi teszt alapjául szolgáló ténymegállapításokkal* (omnibusz, fogyasztói csoportképzés, audiovizuális szokások vizsgálata, magánmásolás mértékének hiánya, 2012-es tanulmány átültetése, historikus alapú módszer, új adathordozók bevezetése, régiek kivezetése, Free Association felmérései) *tette meg észrevételeit, majd az esetlegesen kiszabandó bírság kapcsán adta elő észrevételeit (A releváns árbevétel téves meghatározása, b írságkiszabási szempontok helytelen értékelése).*

V.2. Az EJI és a MAHASZ álláspontja

216. A versenyfelügyeleti eljárás során az előzetes álláspont megküldéséig érdemi védekezést az EJI és a MAHASZ nem terjesztett elő. Az előzetes álláspont megküldését követően azonos jogi képviselőt hatalmaztak meg, aki tartalmát tekintve teljesen azonos beadványokat[207] terjesztett elő. Erre figyelemmel annak tartalmát kizárólag egyszer, jelen alfejezetben ismerteti az eljáró versenytanács.

[207] Vj/15-130,131/2014.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

217. A beadványok először az üreshordozói díj jogintézményét, illetve nemzetközi szabályozását ismertetik, majd ennek bemutatása után arra a megállapításra jutnak, hogy a magyar ÜHD nem magasabb arányaiban, mint más országokban.
218. A következő fejezetben a beadvány a szerzői jog és a versenyjog elhatárolásán keresztül azt kívánja bemutatni, hogy a szerzői jogi szabályozás kiterjed az ÜHD szabályozására, erre figyelemmel joghatósági kifogást terjeszt elő, tekintettel arra, hogy véleménye szerint a GVH által az előzetes álláspontjában megkövetelt egyenlő bánásmód részre a szerzői jogi kontrollnak, maga az Szjt. emelte be a szerzői jogba, így ekörben nem áll fenn a GVH joghatósága.
219. Hivatkozik arra is, hogy még akkor is a szerzői jog része és nincs lehetőség a versenyjog keretében történő vizsgálatnak, ha ténylegesen nem került sor ilyen jelegű vizsgálatra az SzTNH vagy a Minisztérium részéről.
220. Előadta azt, hogy nem alkalmazható analógiaként a Kanal 5, mivel nem mennyiségi, hanem minőségi eltérés van jelen esetben, szemben a nyilvánossághoz közvetítéssel (Kanal 5), a magáncélú másolás esetén nem ismert olyan módszertan, amely elvileg alkalmas a jogosultaknak okozott kár pontos megállapítására, míg a nyilvánossághoz közvetítés esetén e módszertan ismert.
221. Ekörben hivatkozott arra is, hogy az Szjt. és a Tpvt. viszonyában érvényesülnie kell a les specialis derogat lex generali elvnek.
222. az EUB gyakorlatából, így különösen a *Kanál 5* ügyből nem lehet általános versenyjogi követelményként levezetni a felhasználói kör beazonosításával kapcsolatos módszertani elvárásokat.
223. Az előzetes álláspontban megfogalmazott módszertani kifogások kapcsán előadta, hogy az Artisjus végzi az Szjt. alapján a módszertan és a kutatások kidolgozását, így a felelősség ekörben az ővé.
224. Véleménye szerint a szerzői jogi szabályozás egyértelműen kiterjed arra a követelményre, hogy az ÜHD-t a felhasználói csoportok jellegzetességeire figyelemmel kell meghatározni, ezt az álláspontját azzal indokoltak többek között, hogy
    - A szerzőknek okozott hátrány kötelező figyelembevétele tehát szükségképpen azt a szerzői jogi elvárást támasztja, hogy nem csak rendszerszinten, hanem hordozótípusokra lebontva is arányosnak kell lennie a méltányos díjazásnak az okozott hátránnyal, „keresztfinanszírozás" nem megengedett. Ez következik a (35) preambulum bekezdésnek a kétszeres díjazás tilalmára vonatkozó mondatából is.
    - az ÜHD megállapításának módszertani kérdései éppúgy a szerzői jog hatálya alá tartoznak, mint maga az ÜHD, a versenyjoginak minősített értékelési szempontokat a szerzői jog már felöleli, így egy elkülönült versenyjogi elemzés tárgyai nem lehetnek, mert ez kétszeres értékelést jelentene,
    - nem fogadja el azt a megközelítést, hogy az ÜHD, így különösen a méltányos díjazás (szerzőket ért hátrány) megállapítása a szerzői jog szabályainak hatálya alá tartozik, ugyanakkor a hátrány megállapításnak módszertani kérdéseiben a versenyjog az irányadó,
    - **az uniós jogalkotó a versennyel kapcsolatos megfontolásokat beépítette a szerzői jogi szabályokba, így a szerzői jogi kontroll keretében kell érvényesíteni azokat a szempontokat, melyeket az előzetes álláspont a versenyszabályok alapján, párhuzamosan kíván értékelni. Kifejezetten versenyszempontú megközelítés például a díj és a hordozó ára közötti viszony**
225. Összegezve: az EUB-nak az Irányelv értelmezése körében hozott döntései egyértelművé teszik, hogy a szerzői jogi szabályozás hatálya alá tartozó kérdés a méltányos díjazásnak az egyes felhasználói csoportok jellegzetességeire való tekintettel történő meghatározása.
226. *Az előzetes álláspont által felállított versenyjogi teszt* A Kanal 5 nem alkalmazható analógiaként, mivel az EUB döntéséből az következik, hogy *bevételhez kötött díjazás*

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

esetében van relevanciája annak, hogy van-e olyan, nem aránytalanul költségesebb módszer, mellyel a müveket és a közönséget pontosabban be lehetne azonosítani, számszerűsíteni, mivel az árazás jogszerűségének megítélése körében a feladat a müvek gazdasági értékének a meghatározása, melynek legitim módszere a bevételtermelő képesség megállapítása. Az EUB tehát nem általában tette a díjmeghatározás versenyjogi követelményévé a felhasználás pontos mérését lehetővé tevő módszertan alkalmazását, hanem csak azt mondta ki, hogy a konkrét, *nyilvánossághoz közvetítéssel összefüggő* ügyben a felhasználói teljes bevételhez kötése a díjazásnak csak akkor nem jogszerű, ha van pontosabb, de nem aránytalanul költségesebb módszer.

227. Módszertan kérdése kapcsán előadta, hogy az álláspontjuk szerint, hogy az ÜHD megállapításának módszertani kérdései éppúgy a szerzői jog hatálya alá tartoznak, mint maga az ÜHD, a szerzői jog e tekintetben magába olvaszt minden olyan szempontot - ideértve a versenyjogi jellegű szempontokat is - amelyet a díj megállapítása során figyelembe kell venni. (Az állításunk tehát nem az, hogy ne kellene az előzetes álláspont által versenyjoginak minősített szempontokat figyelembe venni a módszertanban, hanem az, hogy a szerzői jogi szempontok e követelményt már felölelik.)
228. Az érintett piac kapcsán előadta, hogy az előzetes álláspont a 312. pont szerint az érintett termék egy szolgáltatás, az üres adathordozók forgalomba hozatalakor fizetendő díjnak a meghatározása. termékpiac-meghatározás sincs összhangban az előzetes álláspont többi részével, mert a Versenytanács nem a díjmeghatározás szolgáltatás visszaélésszerűségét kívánja megállapítani, hanem alapvetően a díj mértékének jogsértő voltát,
229. nem azonosítja, nem nevezi meg azt a versenyen esett sérelmet, versenytorzulást, illetve fogyasztói sérelmet, melyet az általa kifogásolt módszertani problémák okoznak, vagy legalábbis okozhatnak
230. Az erőfölény kérdése kapcsán előadta, hogy :véleménye szerint nem beszélhetünk közös erőfölényről, mert az EUB kritériumai alapján (előzetes 331. pont) az adott piac sajátosságai miatt <u>önkéntes összehangolódás kapcsán jöhet az létre</u>, jelen esetben az Szjt. kötelező törvényi erővel írja azt elő az eljárás alá vontak számára. A <u>kollektív entitásként való viselkedést így törvény írja elő</u>, és kiosztja az egyes szereplők feladatait, jogosultságait is.
231. külső, állami kontroll miatt nem beszélhetünk arról, hogy szabad akaraton alapuló döntést hozhatnának az eljárás alá vontak, így erőfölényről sem beszélhetünk,
232. az érdekelteket meg kell kérdezni, egyeztetés zajlik le, amely alapján tudják befolyásolni a közös jogkezelők javaslatát
233. lehetőség van megtámadni az FKMB a miniszter által jóváhagyott díjközleményt, illetve polgári bírósághoz fordulni a díjközleménnyel szemben, mint ÁSZF-fel szemben
234. Nils Wahl főtanácsnok véleménye a C-110/15 számú ügyben (SIAE) az Irányelv nem engedi meg a díjjal kapcsolatos fontos kérdéseknek a közös jogkezelő tág mérlegelésébe utalását, szabad megállapodás tárgyává tételét, mert ez nem egyeztethető Össze a jogosultnak okozott hátrányon alapuló méltányos díjazás követelményével. A versenyjog fogalomrendszerében ez azt jelenti, hogy a közös jogkezelő nem rendelkezik az erőfölényes vállalkozásokra jellemző függetlenséggel.
235. A jogkövetkezmények kapcsán hivatkozott arra, hogy csak formális szerepe van a díjmeghatározásban, Artisjus-é a felelősség, neki kell előkészíteni
236. együttműködött volna, ha a vizsgálók tájékoztatják a kötváll lehetőségéről és elhívják, így ha az Artisjus-nál ez enyhítő akkor számára is annak kell figyelembe venni,
237. az üres hordozó díjak kezelési költségeinek ne az Artisjusnál, hanem a MAHASZ-nál keletkező arányos részét vegye figyelembe, a MAHASZ által saját jogkörben megállapított és nála felmerült kezelési költség ÜHD arányos részét vegye figyelembe

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

V.3. Filmjus álláspontja

238. A Filmjus álláspontjában kifogásolta a vizsgálatot magát is, mivel azt abszurdnak tartja. A megállapított üres hordozói jogdíjak nem gyakorolhatnak hatást a versenyre, hiszen minden adathordozóra egyformán kiterjed, annak gyártójától vagy forgalmazójától függetlenül. Az üres hordozói díjak mértéke ennél fogva, a Filmjus álláspontja szerint, nem befolyásol piaci folyamatokat, szereplőket.
239. A Filmjus arra is hivatkozik, hogy a Vj-97/2004. sz. versenyfelügyeleti eljárás a mostanihoz hasonló volt, és annak során egyértelműen megállapítást nyert, hogy magatartása nem jogsértő.

V.4. Hungart álláspontja

240. A versenyfelügyeleti eljárás során az előzetes álláspont megküldéséig a Hungart nem terjesztett elő beadványt, azt követően pedig, megismerve az Artisjus beadványát, előadta, hogy a kötelezettségvállalás magára nézve is kötelező tartalommal elfogadja, egyebekben pedig egyetért az Artisjus beadványában foglaltakkal.

VI.
Az eljárás alá vontak kötelezettségvállalásai

241. Az ügyindító végzés értelmében a GVH azt vizsgálja, hogy 2007. február 20-tól az eljárás alá vontak által az üres hordozó díj – kialakításának módja és a díj mértéke – valószínűsíthetően tisztességtelenül került megállapításra, figyelemmel különösen a más adathordozók után fizetendő jogdíjakra, illetve a más országokban alkalmazott üres hordozói díjakra.
242. Az eljárás folyamán megállapítást nyert, hogy az eljárás alá vontak által készített, a díjmegállapítás alapját képező felmérések nélkülözték a versenyjogi megközelítést, vagyis a felhasználók esetleg elkülönülő csoportjainak és a felhasználás őket érintő jellegzetességeinek beazonosítását. Ez azt eredményezte, hogy az eljárás alá vontak kizárólag a korábban megállapított felmérések alapján indultak ki, ahhoz viszonyították az évenkénti változásokat, anélkül, hogy a technológiai/technikai változásokat megjelenítették volna. Ez odavezetett, hogy az alapvetően zenei felhasználásból kiinduló felmérések eredményeképpen torzul a díjtételek megállapítása és például a filmes tartalmakhoz kapcsolódó jogdíjak alulsúlyozottak.
243. Az Artisjus az eljárás alapján érzékelve a fenti versenyjogi aggályokat többször jelezte, hogy kötelezettségvállalási nyilatkozatot kíván előterjeszteni, majd ekörben az ügyfélmeghallgatása[208] során egyeztetett is a vizsgálókkal.

VI.1. Az Artisjus első kötelezettségvállalása

244. Az Artisjus 2015. május 11-én érkezett, Vj/15-51/2014. számon iktatott beadványában előzetes kötelezettségvállalási nyilatkozatot tett. A kötelezettségvállalásban az Artisjus a 2016-os évre megállapítandó díjszabásjavaslat összefüggésében, a javaslatot tartalmazó beadványához mellékelt közgazdasági elemzésben rögzített versenyjogi szempontú módszertan szerint elvégzett vizsgálat elvégzésére vállalna kötelezettséget. Ennek során az eljárás alá vont a konzervatív és historikus módon meghatározott üres hordozói díjszabást

[208] Vj/15-40/2014.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

versenyjogi szempontból átvilágítja. Az Artisjus szerint ez a vizsgálat hosszú távon is megalapozza az egyébként az Szjt. rendelkezéseinek, azaz a szerzői jogi speciális szabályozásnak megfelelően meghatározott és alkalmazott díjszabások versenyjogi megfelelését.

245. Az Artisjus a felmérést a következő módszertani keretekkel vállalja elvégeztetni:
   - az ESSNet Culture ajánlásainak megfelelő, ICET szerkezetű felmérés elkészítése;
   - újfajta helyettesítési útvonalak vizsgálata a jogosított zene és audiovizuális fogyasztás és a magáncélú másolatok között (kutatási terület bővítése);
   - az audiovizuális tartalmak másolására vonatkozó kérdések számának növelése;
   - olyan független változók és ellenőrző kérdések használata, amelyek a fogyasztói előnyök és jogosulti hátrányok szempontjából legfontosabb változók becsléséhez legalább két összevethető statisztikát hoznak létre, és amelyek lehetővé teszik az adattisztítás különféle statisztikai modelljeinek alkalmazását (reprezentáció javítása);
   - annak vizsgálata, hogyan valósítható meg a jelentős magáncélú másolást végző, önálló keresettel nem rendelkező gyermek- és fiatalkorú fogyasztók felmérése. A felmérésben részt vevők körének lehetőségek szerinti közelítése a 10 éves kor felé.

246. Az Artisjus a 2015. június 12-én kelt, Vj/15-71/2014, számon iktatott beadványában jelezte, hogy előzetes kötelezettségvállalási nyilatkozatot véglegesnek tekinti, és kéri a GVH-t, hogy fogadja azt el. A végleges kötelezettségvállalási nyilatkozathoz valamennyi eljárás alá vont csatlakozott, az Artisjus beadványának melléklete tartalmazza az érintett közös jogkezelők elfogadó nyilatkozatát. A végleges nyilatkozat továbbá tartalmazza az eljárás alá vontak arra vonatkozó kötelezettségét, hogy az általuk vállalt felmérés eredménye a díjmeghatározás folyamatának részévé válik, és hatással lesz a díjszabások jóváhagyására vonatkozó döntés meghozatalára.

247. A Tpvt. szempontjait figyelembe vevő vizsgálat lefolytatása érdekében az Artisjus az új módszertani fejlemények alkalmazását vizsgálja meg, amelytől azt várja, hogy a magáncélú másolás jelenségéről pontosabb és szélesebb körű képet tud alkotni. Az Artisjus szerint mindez lehetővé teszi azt is, hogy megvizsgálja, vajon az egyes fogyasztói csoportokra jellemző fogyasztási minták miatt nem alakulnak-e ki jelentősen túlárazott vagy alulárazott fogyasztók, illetve adathordozó eszközök.

248. A vizsgálati jelentésben ismertetett kötelezettségvállalási nyilatkozatban foglalt feltételek szerinti felmérést, elemzést az Artisjus által megbízott közgazdasági szakértő, illetve piackutató 2015 nyarán elvégezte. A felmérés eredményeit az Artisjus külön dokumentációban foglalta össze, amely részletesen ismerteti az elvégzett felmérés eredményét, a felmérés elkészítésének tapasztalatait. A felmérés alapján készített közgazdasági tanulmány a felmérés eredményei, továbbá nyilvánosan elérhető, és az Artisjus által egyébként rendelkezésre álló adatokra alapozva részletesen vizsgálja az ÜHD díjjal érintett adathordozókra megállapított díjak rendszerét.

VI.1.1. Az Artisjus által készített tanulmány [209]

249. Az Artisjus 2015 folyamán lépéseket tett arra, hogy az audiovizuális piac, az audiovizuális tartalmak fogyasztását felmérje, és ennek eredményét az ÜHD díjak rendszerébe, azok megállapításának folyamatába beépítse.

250. Az Artisjus és más jogkezelők 2012-ben egy átfogó közgazdasági elemzést készítettek,[210] amelynek célja az volt, hogy áttekintést nyújtson a magáncélú másolás technológiai és piaci adottságainak átalakulásáról, illetve hogy képet adjon a hazai díjak mértékéről és megalapozottságáról az Artisjus által felvett, tárolt adatok és a piaci adatok összevetésével.

[209] Vj/15-84/2014.
[210] Vj/15-5/2014. C7. melléklet.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

251. A 2012-es tanulmányban alkalmazott módszerről a tanulmány jelzi, hogy az a zenei területen alapos becslést ad, de a filmalkotások és más szerzői jogi művek esetében a számításhoz szükséges adatok hiánya, illetve elégtelensége miatt nehezen alkalmazható.[211] Vagyis amennyiben a felmérések foglalkoznak is a szerzői jogi művek piacaival, azok alapvetően a zenei piacra koncentrálnak. A tanulmány vezetői összefoglalója szerint sem Magyarországon, sem más európai országokban nem sikerült megfelelő pontossággal megállapítani a filmpiaci jogtulajdonosi veszteségeket.[212] A tanulmány felhívja a figyelmet, hogy a filmek esetében nehéz használható adatokat találni az elsődleges piacot illetően, mert kevés megalapozó vizsgálat történt még nemzetközi szinten is.[213] A filmes piacokat sokkal kisebb mértékben kutatják az üres hordozói jogdíjakhoz kapcsolódóan, ami részben iparági sajátosságokkal magyarázható.[214] Ahogy a tanulmány meg is jegyzi, a magyar filmiparról átfogó iparági elemzés nem készült, sem a filmipar bevételeiről, sem a filmek magáncélú másolásáról.[215]
252. Felismerve a 2012-es ÜHD tanulmányban figyelembe vett piaci helyzet, illetve fogyasztói szokások megváltozását, valamint az időközben lezajlott műszaki-technológiai fejlődést, illetve a versenypolitikai szempontok szélesebb körű beépítésének szükségességét, az Artisjus 2015 folyamán a következő lépéseket tette meg: az eljárás alá vont közgazdász szakértőt bízott meg azzal, hogy vizsgálja meg, hogyan mérhetők fel az audiovizuális fogyasztás jellemzői, illetve ezen jellemzők milyen módon jeleníthetőek meg az ÜHD díjakban. A közgazdász szakértő megvizsgálta, hogy ezen feladat elvégzésének milyen adatigénye van, majd piackutató cég bevonásával országos, reprezentatív felmérését végzett. A felmérés eredményéről elemzés készült, amely bemutatta az adatfelvétel elveit, menetét, eredményeit. A felmérés során beszerzett, illetve az elemzésben feldolgozott adatok, illetve az Artisjus számára egyéb módon rendelkezésre álló statisztikai adatok felhasználásával a közgazdász szakértő tanulmányt készített, amelynek egyik fő célja, illetve témája, hogy milyen elvek és módszerek mentén mérhető fel az audiovizuális piacra jellemző fogyasztás, és ezt milyen módon lehet az ÜHD díjak megállapítása során figyelembe venni. A tanulmány bemutatja, hogy a levont következtetések milyen módon hatnak ki az ÜHD rendszerre, illetve mik az ennek során alkalmazott modellek korlátai.

A tanulmány elvei, módszerei

253. Az audiovizuális fogyasztás felmérése az eljárás alá vontak korábbi gyakorlatában nem jelent meg hangsúlyosan, az ezzel kapcsolatos adatok az ÜHD díjak előkészítése során nem kerültek beszerzésre. Az Artisjus ezért önálló, empirikus adatfelvételt végzett az audiovizuális tartalmak fogyasztásának feltárására, amely felmérés módszertanába az Artisjus a legújabb nemzetközi standardokat is beépíteni törekedett.
254. A 2012-es ÜHD tanulmány elkészítése utáni időszakban a korábban döntően a zenei tartalmak másolásából származó fogyasztói előny és jogosulti hátrány mellé majdnem azonos súllyal felzárkózott az audiovizuális tartalmak másolásából származó fogyasztói előny és hátrány; az audiovizuális tartalmak másolása tömeges jelenséggé vált.[216] A 2012-es ÜHD tanulmány még csak a zenei magáncélú másolásra készített önálló elemzést, ami – az Artisjus szerint – összhangban volt a megelőző évek nyugat-európai gyakorlatával. A 2012-es tanulmány még nem volt le versenyjogi, versenypolitikai következtetéseket; célja – a fentiekben említett módon – az volt, hogy a historikus módon megállapított hazai jogdíjak megalapozásának lehetőségét megvizsgálja.

[211] Vj/15-5/2014. 21-22. oldalak.
[212] Vj/15-5/2014. C7. melléklet 8. oldal.
[213] Vj/15-5/2014. C7. melléklet 44. oldal.
[214] Vj/15-5/2014. C7. melléklet 53. és 57. oldalak.
[215] Vj/15-5/2014. C7. melléklet 56. és 58. oldalak.
[216] Vj/15-84/2014. 14. oldal

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

255. Az Artisjus úgy ítéli meg, hogy 2012-t megelőzően az audiovizuális tartalmak másolásának és megfigyelésének nem volt jól kidolgozott módszertana. [üzleti titok]
256. [üzleti titok]:[217]

[üzleti titok]	[üzleti titok]	[üzleti titok]
[üzleti titok]	[üzleti titok]	[üzleti titok]
[üzleti titok]	[üzleti titok]	[üzleti titok]
[üzleti titok]	[üzleti titok]	[üzleti titok]
[üzleti titok]	[üzleti titok]	[üzleti titok]
[üzleti titok]	[üzleti titok]	[üzleti titok]
[üzleti titok]	[üzleti titok]	[üzleti titok]

1. táblázat Az empirikus vizsgálatba bevont jogvédett tartalmak,adatfeldolgozó- és adattároló eszközök

257. [üzleti titok].
258. [üzleti titok].[218]
259. [üzleti titok].[219]
260. [üzleti titok].[220]

Fogyasztói csoportok (klaszterképzés)
261. [üzleti titok].
262. [üzleti titok].[221] [üzleti titok].[222]
263. [üzleti titok].[223]

Értékelési modellek
264. [üzleti titok].[224]
265. [üzleti titok].
266. [üzleti titok].
267. [üzleti titok].
268. [üzleti titok].
269. [üzleti titok].[225]

VI.2. Az Artisjus által 2016 januárjában előterjesztett második kötelezettségvállalás tartama

270. Az Artisjus a kötelezettségvállalási javaslatát az elvégzett felmérés eredményei és tapasztalatai, valamint a vizsgálattal folytatott személyes konzultáció alapján átdolgozta. Az új kötelezettségvállalási javaslat 2016. január 25-én érkezett a GVH-hoz.[226]
271. Az eljárás alá vontak – a fentiek szerint – érzékelték, hogy a vizsgálat milyen kifogásokat támasztott az ÜHD díjak megállapításával kapcsolatos magatartásuk kapcsán. Ennek alapján elhatározták, hogy olyan reprezentatív felmérést, illetve olyan elemzést és közgazdasági tanulmányt készítenek, amely a jelenleg alkalmazott ÜHD díjakat versenyjogi szempontok

[217] Vj/15-84/2014. 12. oldal
[218] Vj/15-84/2014. 50. oldal
[219] Vj/15-84/2014. 30. oldal
[220] Vj/15-84/2014. 8. oldal
[221] Vj/15-84/2014. 64. oldal
[222] Vj/15-84/2014. 70. oldal
[223] Vj/15-84/2014. 70. oldal
[224] Vj/15-84/2014. 38. oldal
[225] Vj/15-84/2014. 75. oldal
[226] Vj/15-89/2014. 15-19. oldal

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

alapján megalapozza. Az eljárás alá vontak vállalása arra irányult, hogy az ÜHD rendszert e szempontok szerint átvilágítják.

272. Az eljárás alá vontak vállalása szerint e közgazdasági vizsgálat során azonosítják, hogy a nemzetközi legjobb gyakorlat alapján mely módszer a legalkalmasabb a fogyasztói előnyök és jogosulti hátrányok felmérésére és értékelésére, illetve azt, hogy ezen értékelést e módszerek szerint elvégzik.

273. A vállalás szerint a historikus díjmegállapítási módszert ezen közgazdasági vizsgálattal egészítenék ki. A felmérés követné az Eurostat ajánlásait, és mindenkor hozzáigazításra kerülne az ÜHD rendszert befolyásoló körülmények változásához. A vállalás részletesen ismerteti, hogy a reprezentativitást és a fogyasztói csoportok vizsgálatát, beazonosítását az eljárás alá vontak milyen módon biztosítanák.

274. A kötelezettségvállalás szövege a következő:

*„**I. Formai követelmények és határidők:***

1.a.) Vállaljuk elvégezni a II. pontban részletezett tartalmi követelményeknek megfelelő vizsgálatot a 2015-ös évben. Ez a vizsgálat a 2014-es és 2015-ös év adatait dolgozza fel. A vizsgálat dokumentumait a Gazdasági Versenyhivatalhoz benyújtjuk:

- *fogyasztói felmérés és annak teljes dokumentációja (2015)*
- *közgazdasági tanulmány (2015)*
- *kiegészítések a Gazdasági Versenyhivatal kérései alapján,*

1.b.) A 2015-ös vizsgálat eredményeit – a díjszabás jóváhagyására irányuló határidőket is figyelembe véve – a 2017-es díjszabás előkészítése és az Szjt. által előírt indokolása során figyelembe vesszük és a 2015-ös vizsgálat eredményeit tartalmazó tanulmányt a 2017-es évre vonatkozó díjszabás jóváhagyására irányuló eljárás során a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala részére benyújtjuk, tájékoztatással arról, hogy ez a Gazdasági Versenyhivatal előtt folyó eljárásban jóváhagyott kötelezettségvállalás része.

2.a.) 3 évente vállaljuk elvégezni egy, az 1. pontban körülírt vizsgálatnak megfelelő vizsgálatot. A vizsgálat tervezésében, módszertanában, lebonyolításában és eredményében bekövetkező változtatásokat az Artisjus a változtatásra okot adó körülmények bemutatásával indokolja. A következő vizsgálatra így 2018-ban, a 2018. év végéig kerül sor, a 2017-es és 2018-as év elérhető adatainak figyelembe vételével és egy 2018-ban készítendő fogyasztói kutatás alapján.

2.b.) A vizsgálatok eredményét a jogdíjra jogosultakat képviselő közös jogkezelő szervezetekkel egyeztetve (a vizsgálat elkészítését követő év első felében), a vizsgálat évét követő év során előkészített díjszabás tervezése során figyelembe vesszük, és a vizsgálat eredményét kellően bemutató iratokat a jóváhagyási eljárásban az eljáró hatóság (a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala) részére benyújtjuk. A 2018. évi vizsgálat eredményét 2019-ben egyeztetjük és vesszük figyelembe a 2020. évi díjszabás tervezése során.

3. A vizsgálat eredményeit figyelembe vevő díjszabásnak a hatáskörrel rendelkező hatósághoz jóváhagyás iránti kérelemmel történő benyújtását követő 60 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal részére megfelelési nyilatkozatot nyújtunk be. (először 2016. október 30-ig, majd változatlan szabályokat feltételezve a következő alkalommal 2019. október 30-ig.) A megfelelési nyilatkozat mintáját a kötelezettségvállalás tartalmazza.

4. Tájékoztatjuk a Gazdasági Versenyhivatalt, ha a díjszabás jóváhagyására irányuló eljárást lefolytató hatóság ezzel kapcsolatosan az eljárást lezáró határozatában

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

bármilyen észrevételt tett vagy az Artisjus felé bármilyen kötelezettséget írt elő. A tájékoztatást a határozat kézhezvételétől számított 60 napon belül tesszük meg.

5. Amennyiben az üres hordozó díjigény Artisjus ellenőrzési körén kívül eső körülményei (hazai, vagy uniós jogi szabályozása, ideértve a hazai felsőbírósági, vagy uniós jogértelmezési gyakorlatot is, vagy érvényesítésének feltételei, stb.) olyan mértékben változnak meg, hogy a kötelezettségvállalásban meghatározott vizsgálat elvégzése már nem indokolt, az Artisjus erről a vállalt vizsgálat évének április 30-áig a Gazdasági Versenyhivatalt, a releváns körülmények bemutatásával és igazolásával, valamit részletes indokolással tájékoztatja.

II. A kötelezettségvállalás tartalmi szempontjai

Az I/1. és I/2. pont szerinti vizsgálatot a Tpvt. szempontjainak figyelembe vételével készítjük el. Ennek keretei a következőek:

1. Célkitűzés:

A vizsgálat körében az vállaljuk megvizsgálni és feltárni, hogy a tarifarendszer tartalmaz-e olyan, jelentősnek tekinthető belső torzításokat, amelyek az összes fogyasztói előnyre és jogosulti hátrányra nézve megfelelő szint mellett a versenyjog által elfogadott indok nélkül egyes fogyasztókat jelentősen kisebb, más fogyasztókat jelentősen nagyobb díjjal terhelnek.

A versenyjogi szempontú vizsgálat kiegészíti a historikus, az Szjt. szabályozási kereteiben megvalósuló díjmegállapítást. Tekintettel ennek idő és költség igényére, valamint a változások időbeli intenzitására a vállalt vizsgálatot 3 éves periódusokban végezzük el.

A díjszabás jóváhagyására irányuló hatósági eljárásban szükséges és az Szjt. által előírt reprezentatív fogyasztói felmérést az Szjt. szabályainak megfelelően készíttetjük el a továbbiakban is. Ezen felül 3 évente készül egy olyan reprezentatív fogyasztói felmérés, amely a Tpvt. szerinti további szempontok vizsgálatára alkalmas adatokat biztosít (2015. július-augusztus, majd 2018 nyara, stb.).

A 2015-ös kutatás feldolgozása és elemzése külön tanulmány keretében történt, a következő, 2018-as felmérés alapján a körülmények változásához igazodóan vállaljuk a megelőző tanulmány adatainak frissítését, vagy új tanulmány elkészíttetését.

A vizsgálatok dokumentációja így az alábbiakból áll össze:

- *fogyasztói kutatás és*
- *annak elemzését is tartalmazó közgazdasági tanulmány.*

Mindkét dokumentum a hazai és nemzetközi legjobb gyakorlatok figyelembe vételével, költség-haszon elemzésen alapulva készül.

2. A fogyasztói kutatás főbb módszertani és tartalmi szempontjai:

2.1. Kulturális statisztikai ajánlások követése:

A 2015-ös vizsgálatot az Eurostat által fejlesztett, legfrissebb európai kulturális statisztikai ajánlásoknak megfelelően készítettük el (Eurostat-ESSNet 2012-es ajánlások), figyelembe véve az elérhető, annak alapján készült legfrissebb európai felméréseket is (399. sz. speciális Eurobarometer felmérés).

A 3 évente készülő felmérést (legközelebb 2018-ban) az Eurostat ajánlások változását figyelembe véve, a legfrissebb európai kulturális statisztikai ajánlásokhoz igazítva – költség-haszon elemzést követően – készítjük el.

A 3 évente készülő vizsgálatban az elérhető és releváns európai statisztikai adatokat (költség haszon elemzést követően) feldolgozzuk, illetve a vizsgálat minden esetben követi és értékeli az ÜHD rendszerek elemzésének legjobb nemzetközi gyakorlatait.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

2.2. Változó körülmények figyelembe vétele és költség haszon elemzés:
A kutatás módszerét a költség haszon elemzés mellett az üres hordozó díjrendszert befolyásoló körülmények változásához is igazítjuk, ezek különösen

- *a változó jogszabályi környezet (hazai és uniós, ideértve az Európai Bíróság jogértelmezési gyakorlatát);*
- *a változó statisztikai ajánlások és a felmérés szakmai legjobb gyakorlatok;*
- *az aktuális ÜHD módszertani legjobb gyakorlatok.*

A vizsgálatokat költség-haszon elemzés mellett végezzük el, amelynek szempontjai a következőek:

- *mérhetőség, azaz mennyire jól mérhető a fogyasztási forma, hány kérdéssel mérhető fel megfelelően;*
- *pontosság, azaz van-e külső adat, amivel tudjuk tisztítani, pontosítani a mérési hibát; a mintából vett adatok adattisztítási módszerekkel (pl. imputation) javíthatók-e, van-e rá modell;*
- *relevancia, azaz könnyű-e megmutatni az oksági kapcsolatot a másolással, mekkora a várhatóan kimutatható jogosulti hátrány, az adatmérés segít-e más adatpont pontosításában, modellezésében.*

2.3. Reprezentativitás biztosítása:
A fogyasztói kutatást reprezentatív mintán végezzük, elismert közvélemény-kutató vállalkozás bevonásával. A 2015-ös vizsgálatot 1000 fős mintán végeztük el. A későbbi, 3 évente folytatandó kutatásokat is 1000 fős, illetve az addig a fogyasztói kutatások módszereinek változásához igazodó, a felmérés elvégzésének időpontjában kutatás-szakmai szempontból ennek megfelelő mintán végezzük el.
A statisztikai és kutatás módszertani gyakorlatokhoz igazodóan a mintát a 2015-öshöz hasonlóan optimalizáljuk és olyan adatfelvételi módszert választunk, amely az eredmények pontosságát növeli és a reprezentáció javítását lehetővé teszi.
A 2015-ös vizsgálatot követő vizsgálatokban is vállaljuk, hogy a magáncélú másolatkészítéssel és az üres hordozó díj kompenzációval érintett tartalom típusokra kiegyensúlyozott és megfelelő számú kérdések vonatkozzanak. Új tartalomtípusokat vonunk be a vizsgálat körébe, ha azt az üres hordozó díjrendszer fejlődése, illetve költség-haszon elemzés indokolja.
A következő vizsgálat során a magáncélú másolatkészítés becsülhető változásaihoz igazodóan minden e területen jelentős és aktív korosztály megfelelő mérésének biztosítására törekszünk, a kutatás szakmai szabályok és költség-haszon mérlegelés figyelembe vétele mellett.
Az új, esetlegesen megjelenő és fennmaradó helyettesítési útvonalak vizsgálatát vállaljuk, költség haszon elemzés mellett a 2015-ös vizsgálatnak megfelelő módon. Az esetleges új helyettesítési útvonalak elemzését a 2015-ös elemzéshez hasonlóan elvégezzük.

2.4. Fogyasztói csoportok vizsgálata:
A 2015-ös vizsgálathoz hasonló módon a felmérés jellemzőihez igazodó számú fogyasztói klaszter (azaz a válaszok alapján jól elkülöníthető fogyasztási jellemzőkkel rendelkező fogyasztói csoportot) képzése útján elvégezzük a fogyasztói klaszterek díjterhelésének vizsgálatát.
A körülmények változásától függően törekszünk olyan felmérés és elemzés elkészítésére, amely a releváns fogyasztói csoportokat összevethetővé teszi a 2015-ös vizsgálatban azonosított csoportokkal, illetve, amennyiben ezek megváltoztak, a változások okát és trendjeit bemutatja.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

2.5. Kifogások figyelembe vétele, hibák kiküszöbölése:
A következő vizsgálat megállapításokat fog tartalmazni arra nézve, hogy a megelőző vizsgálat végkövetkeztetéseit mennyiben szükséges módosítani a következő vizsgálati időszakban bekövetkezett változásokra tekintettel. A következő vizsgálat elkészítése során vállaljuk, hogy
értékeljük az addig esetlegesen felmerült, a Tpvt. szerinti értékelés szempontjából releváns, konkrét kifogásokat illetve és a jelentősebb, a vizsgálat érdemi végeredményét vélhetően befolyásoló kifogás esetén – költség haszon elemzést követően – a vizsgálat a panaszos kérdéseket érdemben fogja tárgyalni.
A következő vizsgálatok során a hibák kiküszöbölése, illetve értékelése a hazai és nemzetközi legjobb gyakorlatoknak megfelelően fog megtörténni.

3. A közgazdasági tanulmány tartalma:
A következő vizsgálat a 2015-ös tanulmányon alapulva (azt frissítve vagy új tanulmány keretében), a megváltozott körülményekhez igazodó módon elvégzi:

- *a fogyasztói előnyök, jogosulti hátrányok becslését, és*
- *a versenyjogi szempontoknak megfelelő fogyasztói csoportképzést és a fogyasztói csoportok vizsgálatát.*

A módszertani változtatásokat szükség szerint, az ÜHD díjrendszerek vizsgálatával, releváns statisztikai és felmérés-szakmai módszerekkel kapcsolatos belföldi és nemzetközi legjobb gyakorlatoknak megfelelően végzi el. A megelőző (2015-ös) tanulmányhoz képest e változtatásokat indokolja."

275. Az Artisjus a vállalással együtt benyújtotta a riportoláshoz felhasználásra kerülő „megfelelési nyilatkozat" mintáját.

VI.3. Az Artisjus által 2016 augusztusában előterjesztett harmadik kötelezettségvállalás tartalma

276. Az Artisjus az előzetes álláspontra tett észrevételeiben[227] újabb, az előzetes álláspontban kifejtett versenyjogi aggályokra tételesen reflektáló kötelezettségvállalást terjesztett elő.
277. Ebben előadta, hogy a 2017-es ÜHD díjszabás kapcsán már figyelembe vette a 2015-ös kutatást és tanulmányt, és vállalta, hogy azt 2016. szeptember 15-ig önként benyújtja a GVH részére.
278. A 2018-as ÜHD díjszabás kapcsán vállalta azt, hogy az előzetes álláspontban megfogalmazott kifogások szerint módosítja a díj megállapítási javaslatát.
279. Ennek keretében a kötelezettségvállalás kutatás-módszertani változásain kívül ismertette a kutatás tartalmi szempontjait is.
280. Az Artisjus a díjmegállapítási módszertan változtatáson kívül vállalta, hogy a fogyasztók számára megteremti az ÜHD visszatérítésének lehetőségét is.
281. Vállalta, hogy a 2018-as díjmegállapításra vonatkozó kutatást 2019-re és 2020-ra is elvégzi.
282. Vállalta azt is, hogy minimum 45 Millió Ft-os edukációs kampányt folytat az ÜHD visszatérítés kapcsán 2019. december 31-ig (Visszatérítési Tájékoztató). Vállalta, hogy a Visszatérítési Tájékoztatót 2017. január 31-ig benyújtja a GVH részére.
283. A kötelezettségvállalás teljesítéséről egy záró jelentés elkészítését is vállalta, amelyet vállalása szerint 2019. december 31-ét követő 60 napon belül megküldene a GVH részére
284. Ezt követően ismertette a kötelezettségvállalás elfogadása mellett szóló indokokat:
285. Ezalapján véleménye szerint nincs ÜHD-ra releváns uniós versenyjogi gyakorlat, ennek keretében vitatta, hogy analógiaként lehetne alkalmazni a szerzői jogdíjak tekintetében kialakult joggyakorlatot. Előadta, hogy a Kanal 5 ügy szerzői jogdíjak meghatározására vonatkozott, így az abban megfogalmazott elvekből semmilyen következtetés nem vonható

[227] Vj/15-129/2014.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

le az üres hordozó díj kialakítására. Ennek keretében táblázatos formában is ismertette a szerzői jogdíjak és az üres hordozói díj közötti különbséget:

	KÖZÖS JOGKEZELÉS KÖRÉBE TARTOZÓ DÍJAK	
	SZERZŐI JOGDÍJAK	*ÜRES HORDOZÓ DÍJ*
Jogszabályi alap	Szjt. 19. §, 23 § (3) és (6) bek., 23 /A. §, 25-28 §§, 70. §, 77. §, stb.	InfoSoc Irányelv 5. (2) bek. b) pont 26 Szjt. 20. §
Vezető ügyek	Kanal 5, Tournier, a Basset, a SACEM, OSA27	Padawan, Amazon I, Opus, Copydan, VG Wort, ACIAdam
Joghatósági szempontból34 (Brüsszel I. Rendelet35)	szerződéses igény (Brüsszel I. Rendelet 5. cikk 1. pontjának a) pontja)	deliktuális igény (Brüsszel I. Rendelet 5. cikk 3. pontja)
Tartalma	a szerzői művek felhasználási engedélye fejében járó ellenérték (kizárólagos jog gyakorlása)	a magáncélú másolás kivételéből eredő vagyoni hátrányokért kompenzáció
Meghatározásának vezérelve	a felhasználási engedély piaci értéke alapján	méltányos kompenzáció a magáncélú másolással okozható vagyoni hátrányért

2. számú táblázat

286. A fentiek alapján előadta, hogy „*bár valóban nagyon gazdag uniós esetjog segíti a jogértelmezést és a jogalkalmazást a közös jogkezelés körébe tartozó különböző díjak meghatározására, beszedésére és a felelősségi körökre vonatkozóan, egyetlen döntés sem ismert, amely a szerzői jogdíjak és az üres hordozó díj meghatározásának elveit egymással megfeleltetné. Épp ellenkezőleg, a fenti lényeges eltérésekből következik, hogy e területek nem „átjárhatók" versenyjogi értelemben sem”*.

287. A kötelezettségvállalás elfogadása keretében hivatkozott arra, hogy az jelentősebb előnyökkel jár, mint a tényállás teljes felderítése és a magatartás minősítése, hivatkozott arra is, hogy a közérdek védelmi szempontok is érvényesülnek, mivel 3 éven keresztül, részletes ellenőrzési mechanizmust dolgozott ki, a garanciális szabályok is érvényesülnek a vezérelvek alapján.

288. *Hivatkozott arra is, hogy a korábbi kötelezettségvállalást az eljárás igen korai szakaszában terjesztette elő, valamint* a korábbi kötelezettségvállalás *elfogadására tett indítványt a vizsgáló* a vizsgálati jelentésben. Előadta azt is, hogy *súlyos, tudatos jogsértésről semmiképp sem beszélhetünk* a kifogásolt magatartás kapcsán. Hivatkozott arra is, hogy *önként meg is kezdte* az üres hordozó díjrendszernek a GVH által meghatározott szempontok szerinti átvilágítását, a 2016-os jogdíjközleménybe önként beépíti, így megvalósul az esetleges közérdeksérelem azonnali reparálása is.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

289. Az eljáró versenytanács és az eljárás alá vontak a 2016. szeptember 1-jén megtartott tárgyaláson[228] egyeztetést folytattak le az Artisjus által indítványozott kötelezettség vállalás kapcsán. Ennek keretében az eljárás alá vontak előadták, hogy valamennyien készek kötelezettség vállalást magukra nézve kötelezőnek elfogadni, illetve hajlandóak az eljáró versenytanács által kértek szerint módosítani, kiegészíteni. Az egyeztetés követően az eljáró versenytanács a kötelezettségvállalás tartalmának tisztázása és kiegészítése végett négy ízben adatkérő végzést bocsátott ki[229]. Az eljárás alá vontak közös adatszolgáltatásaikban[230] az eljáró versenytanács kérdéseire ismertették a kötelezettségvállalás részét képező edukációs kampány tervét és stratégiáját, valamint költség vonzatát; az adatszolgáltatás mellékleteként pedig megküldték a felek egybeszerkesztett közös kötelezettségvállalását, amely azzal a különbséggel, hogy a már teljesült vállalásokat nem tartalmazza megegyezik a jelen végzés rendelkező részében foglaltakkal.

VII.
Más hatóság, hivatal és harmadik felek álláspontja

290. A vizsgálat során a GVH megkereste a jogdíjközlemény jóváhagyásában érintett két minisztériumot (Emberi Erőforrások Minisztériuma, Igazságügyi Minisztérium), illetve az SzTNH-t. A megkeresésben a GVH az állami ráhatás jellegét, illetve mértékét igyekezett tisztázni az érintett szervekkel. A GVH a fentieken kívül a jogdíjközleménnyel érintett harmadik felek álláspontját is beszerezte.

VII.1. Emberi Erőforrások Minisztériuma – kultúráért felelős miniszter

291. A kultúráért felelős miniszter 2010 végéig látta el az Szjt.-ben meghatározott árjóváhagyási feladatokat, míg az emberi erőforrások minisztere 2012. május 14-től felel a kultúráért Az Emberi Erőforrások Minisztérium úgy nyilatkozott, hogy válaszaik csak tájékozató jellegűek, amik a területen dolgozó munkatárs tapasztalataira támaszkodnak.[231] Nyilatkozatuk alapján a díjszabás jóváhagyása az Szjt. keretei között történhetett csak korábban is, a miniszteri jóváhagyás pedig csak a szerzői jogi jogszabályoknak való megfelelést igazolja.[232] Mivel a jóváhagyás az előbbiek szerint csak az Szjt. szerinti megfelelést igazolja, az Szjt. azon kitétele, hogy a jóváhagyás egyéb jogszabály érvényesülését nem zárja ki, vonatkozik a Tpvt.-re is. A miniszter amúgy sem vizsgálhatta a Tpvt. által védett közérdeket, hiszen az kívül esik kompetenciáján.[233] Kiemelte, hogy a szerzői jogi jogosultak érdekeinek érvényesítése során a piaci folyamatokat nem vizsgálta, mivel nem is vizsgálhatta a tárca.[234] Hangsúlyozta továbbá, hogy a piacvédelmi szempontok nem tartoznak a feladatkörébe, erre az Szjt. nem ad lehetőséget. Szintén ez a magyarázata annak, hogy a minisztérium álláspontja szerint a miniszter elvileg jóváhagyhatott olyan díjszabást, amely bár megfelel az Szjt. minden feltételének, sértheti más jogszabály, így a Tpvt. rendelkezéseit.[235] Bár a minisztérium elmondása szerint nem értelmezhet jogszabályokat, de a díjszabások speciális általános szerződési feltételeknek minősülnek.[236] A minisztérium nyilatkozata szerint az Szjt. rendelkezései nem adtak lehetőséget a

[228] Vj/15-133/2014.
[229] Vj/15-134/2014., Vj/15-140/2014., Vj/15-148/2014., Vj/15-155/2014.
[230] Vj/15-137/2014., Vj/15-141/2014., Vj/15-151/2014., Vj/15-154/2014., Vj/15-156/2014.
[231] Vj/15-36/2014. 2. oldal.
[232] Vj/15-36/2014. 1. és 2. kérdésre adott válaszok.
[233] Uo. 3-5. kérdésekre adott válaszok.
[234] Uo.
[235] Uo. 6. kérdésre adott válasz.
[236] Uo. 7. kérdésre adott válasz.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

miniszternek a díjszabás közvetlen megváltoztatására, csak a közös jogkezelő változtathatott a díjszabásán az egyeztetéseken elhangzottak alapján, a miniszter legfeljebb a jóváhagyást tagadhatta meg.[237] Ilyen eset nem fordult elő, illetve olyan sem, hogy a miniszter változtatott volna a díjszabásban lévő mértéken. A minisztérium elmondta, hogy piacvédelmi vagy egyéb, a szerzői jogon kívül eső kérdések mérlegelésére nincs mód a szerzői jogi jóváhagyási eljárás keretében.[238] A jóváhagyási eljárás szempont rendszere kizárólag az Szjt.-ben meghatározott feltételek betartatását jelenti.

VII.2. Igazságügyi Minisztérium

292. Az Igazságügyi Minisztérium, ami 2011. január 1-jétől a közös jogkezelés körében alkalmazott díjszabások jóváhagyásával kapcsolatos feladatokat ellátta, akként nyilatkozott, hogy az Szjt. 92/H. § (10) bekezdésének első mondata alapján az igazságügyért felelős miniszter a díjszabást akkor hagyja jóvá, ha az a szerzői jogi jogszabályokkal összhangban áll. Ennek megfelelően a miniszter csak az Szjt. által meghatározott előírások alapján vizsgálja a díjszabásokat.[239] Következésképpen eljárása és döntése nem zárja ki, hogy más szempontok szerint is vizsgálható legyen a díjszabás. Az Igazságügyi Minisztérium külön is felhívta a figyelmet azon bírói gyakorlatra, amely szerint a különböző jogszabályokban meghatározott, különböző célból és hatáskörben eljáró szervek párhuzamos eljárása eredményezheti ugyanannak a tevékenységnek a másfajta felelősségi rendszerben történő elbírálását.[240]
293. Az Igazságügyi Minisztérium kiemelte, hogy a közös jogkezelők díjszabásainak jóváhagyása alkalmával a miniszter kizárólag az Szjt. szempontjait érvényesíti, és az Szjt. által védett közérdeket szolgálja.[241] Az Igazságügyi Minisztérium álláspontja is ismerteti az Szjt. azon rendelkezését, amely szerint a díjszabás nem minősül jogszabály által megállapítottnak, illetve olyannak, amelyet jogszabály előírásának megfelelően határoztak meg.[242] A 2011 és 2013 közötti időszakban nem volt olyan eset, hogy az igazságügyi miniszter a közös jogkezelő által megállapított díjat megváltoztatta volna.[243]

VII. 3. Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

294. A Gazdasági Versenyhivatal megkeresésére az SzTNH elmondta, hogy a díjszabás jóváhagyási eljárás keretében a feladata egyrészt, hogy a hozzá érkezett díjszabás-tervezeteket az Szjt.-ben meghatározottak szerint a jelentős felhasználók, illetve felhasználói érdek-képviseleti szervezetek, valamint az eljárás egyéb résztvevői számára véleményezésre megküldje, illetve hogy részletesen elemezze valamennyi díjszabás-tervezet szövegét és megvizsgálja, hogy azok mennyiben állnak összhangban a szerzői jogi szabályokkal.[244] Az SzTNH elmondta, hogy amennyiben a díjszabás-tervezetek vizsgálata vagy a jóváhagyási eljárás véleményezési szakaszában érkezett vélemény alapján úgy ítéli meg, hogy az adott díjszabás rendelkezéseinek a szerzői jogi szabályoknak való megfelelőssége tekintetében kétség merülhet fel, az adott kérdésben nyilatkozattételre, szükség esetén akár személyes egyeztetést is tart a közös jogkezelő és a véleményező együttes jelenlétében, amelynek során lehetőség nyílik a vitás pontok tisztázására. Mindezek eredményeként kizárólag a közös jogkezelő dönthet arról, hogy módosítja, vagy fenntartja a díjszabás tervezetben

[237] Uo. 8. kérdésre adott válasz.
[238] Uo. 9. kérdésre adott válasz.
[239] Vj/15-25/2014. 1. kérdésre adott válasz.
[240] Lásd a Legfelsőbb Bíróságnak a Vj-147/1992. ügyben hozott Kf IV.27.929/1998/4. számú ítéletét.
[241] Vj/15-25/2014. 4. és 6. kérdésre adott válasz.
[242] Uo. 7. kérdésre adott válasz.
[243] Vj/15-25/2014. 9. kérdésre adott válasz.
[244] Vj/15-31/2014. 1.5 és 1.7 bekezdések

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

foglaltakat.[245] Az SzTNH előadta, hogy álláspontja szerint az Szjt. rendelkezései nem zárják ki, hogy az irányadó egyéb jogszabályok alapján, ide értve a Tpvt.-t is, az arra hatáskörrel rendelkező jogalkalmazó szervek eljárást folytassanak le akár az Szjt. szerint jóváhagyott és közzétett díjszabás esetében is.[246] Az SzTNH kifejezetten utal az Szjt. vonatkozó rendelkezéséhez fűzött miniszteri indokolásra, amely szerint „helye lehet a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvényben megállapított, a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmát szabályozó rendelkezések alkalmazásának a közös jogkezelő szervezetek esetében is.[247] Ez annál is inkább így van, mivel a jóváhagyási eljárásban az SzTNH is kizárólag a szerzői jogi jogszabályoknak való megfelelősséget tekinti vizsgálandónak. Az SzTNH nyilatkozata szerint a Tpvt.-ben rögzített előírásoknak való megfelelőséget, a Tpvt. által védett közérdekkel való összeegyeztethetőséget nem vizsgálja és korábban sem vizsgálta eljárása során.

295. Amennyiben fel is merülnek a szerzői jogi jogszabályoktól eltérő jogszabályoknak való megfelelés tekintetében kérdések, az SzTNH szerint, a jóváhagyással kapcsolatos előterjesztésében nem veszi azokat figyelembe, hiszen az nem szerzői jogi szempontú körülmény.[248] Az SzTNH álláspontja szerint az üres hordozói díjszabások magánjogi jellegén nem változtat az azokkal kapcsolatos kizárólag szerzői jogi szempontú megfelelést vizsgáló jóváhagyási eljárás.[249] Sem az SzTNH, sem a miniszter nem tudja az Artisjust arra kötelezni, hogy módosítsa a díjszabás szövegét, amit saját maga állapított meg. A szövegben tett módosítások mindig az egyeztető eljárásban tett vélemények alapján esetenként történnek meg a közös jogkezelő döntése alapján. Az SzTNH is megemlíti válaszában az Szjt. 92/J. § (3) bekezdését, amely szerint a díjszabás a szerződési feltételek tisztességtelensége miatti megtámadhatóság tekintetében nem minősül jogszabály által megállapítottnak, illetve olyannak, mint amelyet jogszabály előírásának megfelelően határoztak meg.[250] Így a díjszabás nem tekinthető jogszabálynak vagy állami intézkedésnek.

296. Az SzTNH az általa vizsgált szempontok kapcsán legfeljebb felhívást küld az Artisjus részére, amelyben tájékoztatást ad a véleményekről és az azokkal kapcsolatos álláspontjáról, jelezve, hogy a szerzői jogi jogszabályoknak való megfelelés szempontjából szükség lehet módosításra, vagy az indokolás kiegészítésére.[251] Az SzTNH-nak, saját nyilatkozata alapján a fenti felhíváson kívül semmilyen olyan jogköre nincsen, amely alapján a díjszabás tartalmát közvetlenül vagy közvetve megváltoztatni vagy befolyásolni tudná. Az SzTNH e körben hangsúlyozta, hogy az Szjt. 92/H. §-ának (1) bekezdése értelmében a közös jogkezelő szervezet joga és kötelessége a díjszabás megállapítása.[252] Az SzTNH megjegyezte, hogy figyelemmel arra, hogy az SzTNH sem most sem a múltban nem rendelkezett olyan felhatalmazással, hogy a közös jogkezelők által meghatározott díjakat a díjszabás jóváhagyási eljárás során megváltoztassa. Kiemelte, hogy ilyen eset nem volt és nem is fordulhat elő a jövőben sem az irányadó szabályok értelmében.[253]

VII.4. Harmadik felek álláspontja[254]

297. A véleményezési eljárásokban a résztvevő érdekképviseleti szervek és vállalkozások a következő érveket hozták fel. [255]

[245] Uo. 1.8. bekezdés
[246] Uo.. 2.1 és 3.1 bekezdések.
[247] Uo. 3.2 bekezdés.
[248] Uo. 6.2 bekezdés.
[249] Uo. 7.1 bekezdés.
[250] Uo. 7.5 bekezdés.
[251] Uo. 8.4 bekezdés.
[252] Uo. 8.2. bekezdés
[253] Uo. 9.1. bekezdés
[254] A díjjóváhagyási eljárásban véleményezők részéről felmerült érvek

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

298.[üzleti titok].
299.[üzleti titok].
300.[üzleti titok].
301.[üzleti titok].

VIII.
Jogi háttér

302. Az EUMSz. 102. cikke értelmében a belső piaccal összeegyeztethetetlen és tilos egy vagy több vállalkozásnak a belső piacon vagy annak jelentős részén meglévő erőfölényével való visszaélése, amennyiben ez hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre. Ilyen visszaélésnek minősül különösen:

a) a tisztességtelen beszerzési vagy eladási árak, illetve egyéb tisztességtelen üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett kikötése."

303. A Tpvt. 21. §-a szerint tilos a gazdasági erőfölénnyel visszaélni, így különösen:

a) az üzleti kapcsolatokban – ideértve az általános szerződési feltételek alkalmazásának esetét is – tisztességtelenül vételi vagy eladási árakat megállapítani, vagy más módon indokolatlan előnyt kikötni, vagy hátrányos feltételek elfogadását kikényszeríteni;

304. A Tpvt. 22. § (1) bekezdése szerint gazdasági erőfölényben van az érintett piacon, aki gazdasági tevékenységét a piac többi résztvevőjétől nagymértékben függetlenül folytathatja, anélkül, hogy piaci magatartásának meghatározásakor érdemben tekintettel kellene lennie versenytársainak, szállítóinak és üzletfeleinek vele kapcsolatos piaci magatartására.

305. A gazdasági erőfölény megítélésének szempontjait a Tpvt. 22. § (2) bekezdése adja meg, így vizsgálni kell különösen:

a) azt, hogy az érintett piacra való belépés és az onnan történő kilépés milyen költségekkel és kockázattal jár, illetve, hogy milyen műszaki, gazdasági vagy jogi feltételek megvalósítását igényli;

b) a vállalkozás, illetve vállalkozáscsoport vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét, illetve annak alakulását;

c) az érintett piac szerkezetét, a piaci részesedések arányát, a piac résztvevőinek magatartását, valamint a vállalkozásnak, illetve vállalkozáscsoportnak a piac alakulására gyakorolt gazdasági befolyását.

306. A Tpvt. 22. § (3) bekezdése alapján gazdasági erőfölényben nem csak egy vállalkozás, illetve vállalkozáscsoport, hanem több vállalkozás, illetve több vállalkozáscsoport közösen is lehet.

307. A Tpvt. 14. § szerint:

(1) az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembe vételével kell meghatározni.

(2) A megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt - a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel - ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait.

(3) Földrajzi terület az, amelyen kívül

a) az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy

b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.

[255] Lásd Vj/15-5/2014. D1., D3., D4., D6., D8., D10., D11., D13., D14., D19. mellékletek.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

308. A Tpvt. 44. §-ának (1) bekezdése értelmében a versenyfelügyeleti eljárásra – a Tpvt. eltérő rendelkezése hiányában – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni az ott meghatározott kivételekkel. A Ket. 13. §-a (2) bekezdésének e) pontja értelmében a Ket. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha a Tpvt. vagy az Fttv. eltérő szabályokat nem állapít meg.
309. A Tpvt. 75. § (1) bekezdése[256] értelmében, ha a hivatalból indult versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartás tekintetében az ügyfél kötelezettséget vállal arra, hogy magatartását meghatározott módon összhangba hozza e törvény, illetve az EK-Szerződés 81-82. cikkének rendelkezéseivel, és a közérdek hatékony védelme e módon biztosítható, az eljáró versenytanács végzéssel - az eljárás egyidejű megszüntetésével - kötelezővé teheti a vállalás teljesítését, anélkül, hogy a végzésben a törvénysértés megvalósulását, vagy annak hiányát megállapítaná. A végzés ellen külön jogorvoslatnak van helye (82. §).
310. A Tpvt. 75. § (2) bekezdése értelmében az (1) bekezdés szerinti végzés meghozatala nem zárja ki azt, hogy az ügyben - a körülmények lényeges változása miatt, illetve akkor, ha a végzés a döntés meghozatala szempontjából fontos tény félrevezető közlésén alapult - újabb versenyfelügyeleti eljárás kerüljön megindításra. Az újabb versenyfelügyeleti eljárás során rendelkezni kell a korábban az (1) bekezdés alapján hozott végzésről.
311. A Ket. 31. § (1) bekezdés i) pontja alapján a hatóság az eljárást megszünteti, ha hivatalbóli eljárásban a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény.
312. A Ket. 50 § (1) bekezdése értelmében a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni, s ha ehhez nem elegendőek a rendelkezésre álló adatok, hivatalból vagy kérelemre bizonyítási eljárást folytat le. A Ket. 50. §-ának (6) bekezdése szerint a hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást. A bizonyítékok értékelésének főbb szabályai a következők a Ket. 50. §-a alapján: a hatóság szabadon választja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközt [50. § (5) bekezdés], a hatóság olyan bizonyítékokat használ fel, amelyek alkalmasak a tényállás tisztázásának megkönnyítésére [50. § (4) bekezdés], bizonyíték különösen például a szakértői vélemény [50. § (4) bekezdés]. A Ket. 2. §-ának (3) bekezdése szerint a közigazgatási hatóság az eljárás során az érintett ügyre vonatkozó tényeket veszi figyelembe, minden bizonyítékot súlyának megfelelően értékel, döntését valósághű tényállásra alapozza.

[256] Tekintettel arra, hogy jelen eljárás 2014. február 12-én indult, így az akkor hatályban volt anyagi jogi szabályokat kell alkalmaznia az eljáró versenytanácsnak.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

IX.
Az eljáró versenytanács előzetes álláspontja[257] szerinti jogi értékelés

313. Jelen fejezetben az eljáró versenytanács az előzetes álláspontja szerinti jogi értékelését ismerteti, amely jogi kötőerővel nem rendelkezik, az ismertetés kizárólagos célja az eljárás a piac és a fogyasztók megfelelő tájékoztatása, a végzés jobb érthetősége.

IX.1. Törvényi hatály

IX.1.1. A Tpvt. és az EUMSz. alkalmazhatósága, hatálya

IX.1.1.1. Versenyjogi értelemben piaci magatartásnak tekinthető-e az eljárás alá vontak magatartása

314. A hatály szempontjából releváns első kérdés, hogy az eljárás alá vont vállalkozások magatartása, a közös jogkezelési szolgáltatás nyújtása piaci magatartásnak, gazdasági tevékenységnek tekinthető-e?
315. A gazdasági tevékenység kapcsán mindenképp megemlítendő a vállalkozás fogalma, amire az EUMSz.-ben nem találunk definíciót, így azt az Európai Bíróság az esetjogán keresztül töltötte meg tartalommal. Az Európai Bíróság kialakult joggyakorlata szerint a vállalkozás fogalma kiterjed minden olyan entitásra, amely gazdasági tevékenységet folytat, függetlenül annak jogi helyzetétől és finanszírozási módjától.[258] Bármely tevékenység, amely áruk és szolgáltatások nyújtását jelenti, gazdasági tevékenységnek minősül.[259] Látható tehát, hogy az Európai Bíróság a funkcionális megközelítés alkalmazásával a magatartás gazdasági jellegét tartja meghatározónak, nem az adott entitás jogi státuszát.
316. Egy tevékenység gazdaságinak mondható, amennyiben elméletileg lehetséges annak folytatása profitszerzési céllal magántulajdonú vállalkozás számára.[260] Az a tény, hogy a nyújtott szolgáltatás bonyolult, specializált és szellemi, valamint gyakorlása szabályozás alá esik, nem változtat ezen a minősítésen.[261]
317. A szerzői jogi jogviszonyok között sajátos esetnek bizonyulnak a közös jogkezelés esetei, amelyek alapulhatnak törvényi előíráson vagy a jogosultak elhatározásán is. Közös jogkezelés esetén a felhasználás jellege, illetve körülményei miatt egyedileg nem gyakorolhatók a szerzői jogok, ezért a közös jogkezelő állapítja meg a jogdíjakat és a

---

[257] Vj/15-116/2014.

[258] C-41/90 ügy Höfner és Elser kontra Macrotron GmbH (EBHT 1991., I-1979. o.) ECLI:EU:C:1991:161, 21. pont;
C-159/91 és C-160/91 egyesített ügyek Poucet és Pistre kontra Assurances Generales de France (EBHT 1993., I-637. o.) ECLI:EU:C:1993:63 (a továbbiakban Poucet ügy), 17. pont;
C-244/94 ügy Fédération Française des Sociétés d'Assurance és mások kontra Ministère de l'Agriculture et de la Pêche (EBHT 1995., I-4013. o.) ECLI:EU:C:1995:392, 14. pont;
C-55/96 ügy Job Centre II (EBHT 1997., I-7119. o.) ECLI:EU:C:1997:603, 21. pont;
C-67/96 ügy Albany International BV kontra Stichting Bedrijspensioenfonds Textielindustrie (a továbbiakban Albany ügy) (EBHT 1999., I-5751. o.) ECLI:EU:C:1999:430, 77. pont.

[259] 118/85 ügy Bizottság kontra Olaszország (EBHT 1987., 2599. o.) ECLI:EU:C:1987:283, 7. pont;
C-35/96 ügy Bizottság kontra Olaszország (EBHT 1998., I-3851. o.) ECLI:EU:C:1998:303 (a továbbiakban CNSD ügy), 36. pont; C-180-184/98 egyesített ügyek Pavel Pavlov és mások kontra Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten (EBHT 2000., I-6451. o.) ECLI:EU:C:2000:428, 75. pont.

[260] Tesauro főtanácsnok indítványa a Poucet ügyben (ECLI:EU:C:1992:358), 8. pont; illetve a C-364/92 ügy SAT Fluggesellschaft kontra Eurocontrol (EBHT 1994., I-43. o.) ECLI:EU:C:1994:7, (a továbbiakban SAT ügy), 18. pont; Jacobs főtanácsnok indítványa az Albany ügyben (ECLI:EU:C:1999:28), 311. pont.

[261] Lásd CNSD ügy 38. pont;
C-180-184/98 egyesített ügyek Pavel Pavlov és mások kontra Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten (EBHT 2000., I-6451. o.) ECLI:EU:C:2000:428, 77. pont;
Wouters ügy 49. pont.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

felhasználás egyéb feltételeit, figyelemmel kíséri a felhasználást, beszedi és felosztja a jogdíjakat.[262] Az előbbi szerzői jogi sajátosságok ellenére, ez a körülmény sem változtat a magatartás versenyjogi megítélésén, hiszen ugyanúgy vállalkozásnak minősülnek a közös jogkezelők a jogdíjak megállapításánál (közvetve a szerzők is), ahogy ezt számtalan uniós jogeset is példázza.[263] Az Európai Unió Bírósága kimondta, hogy a közös jogkezelő tevékenységét „úgy kell tekinteni, mint aki szolgáltatást nyújt".[264]

318. Az eljáró versenytanács hivatkozik továbbá a C-127/73 sz. ügyben Mayras főtanácsnok indítványára[265], amelyben a főtanácsnok megállapította, hogy egy olyan társaság, amelynek a célja a szerzői jogok kezelése és a szerzői jogokért való díjigény érvényesítése, az gazdasági tevékenységet végez. Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont vállalkozások Mayras főtanácsnok indítványában nevesített tevékenységet végzik, megállapítható, hogy a közös jogkezelők gazdasági tevékenységet végeznek.

319. Összefoglalva, az eljárás alá vontak által tanúsított magatartás, a közös jogkezelés szolgáltatás egy sajátos piaci magatartásnak minősül, amelynek során a közös jogkezelő bevételre tesz szert, így tehát az gazdasági tevékenységnek minősül. Figyelemmel a fent hivatkozott uniós esetjogra, illetve az Európai Bíróság által kialított vállalkozás fogalmára, amely szerint a vállalkozás fogalma kiterjed minden olyan entitásra, amely gazdasági tevékenységet folytat, így a közös jogkezelést végzők, mint gazdasági tevékenységet folyató entitások, az eljárás alá vont közös jogkezelők vállalkozásnak minősülnek, és így a versenyjog hatálya alá tartoznak.

IX.1.1.2. Az állami szerepvállalás értékelése a Tpvt. és az EUMSz. alkalmazhatósága szempontjából (Versenyjogi szempontból van-e jelentősége a miniszteri jóváhagyási eljárásnak)

320. A vizsgált magatartás kapcsán, a Tpvt. és az EUMSz. alkalmazhatósága szempontjából a legfontosabb kérdés annak eldöntése, hogy az Artisjus díjközleménye kapcsán gyakorolt állami jóváhagyási mechanizmus megszünteti-e a díjközlemény elfogadásának piaci magatartás jellegét. Másképp fogalmazva, piaci magatartásnak tekinthető-e a jogdíjközlemények elfogadása úgy, hogy arra az Szjt. szerinti miniszteri jóváhagyással együtt kerül sor, vagy kizárja a miniszteri jóváhagyás és az azt megelőző eljárás az Artisjus és a többi közös jogkezelő autonóm piaci magatartását.

321. Az eljárás alá vont Artisjus, az uniós esetjogra hivatkozva azzal érvel[266], hogy a magatartása, a díjszabás megállapítása az állami szerepvállalás folytán, kvázi jogszabály, amely esetében az állam fenntartja magának a végső döntés meghozatalának jogát, így a díjszabás megállapítása közhatalmi aktussal történik.[267] Az Artisjus arra is hivatkozik, hogy az üres hordozói jogdíjközlemény esetében az állam lényegében vállalkozások képviselőire delegál szabályalkotási hatáskört, az uniós esetjog feltételeit teljesítve, így nem szűnt meg az adott aktus jogszabályi jellege. Végül az Artisjus a díjjóváhagyások jelenlegi gyakorlatára is utal. Ezek szerint a Versenytanács Vj-97/2004. sz. ügyben hozott határozatában leírtakkal összehasonlítva, a mai jóváhagyási gyakorlat már jelentősen eltér, ezért véleménye szerint az ott tett, piaci magatartásra utaló megállapítások szintén nem érvényesek már.

[262] Szjt. 85. §.

[263] Lásd pl. Tournier ügy; 110/88, 241/88 és 242/88. sz. ügy, François Lucazeau és mások kontra Société des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de Musique (SACEM) és mások (EBHT 1989., 2811. o.) ECLI:EU:C:1989:326 (atovábbiakban Lucazeau ügy); C-52/07. sz ügy Kanal 5 és TV 4 (EBHT 2008., I-09275. o.) ECLI:EU:C:2008:703 (a továbbiakban Kanal 5 ügy); C-351/12 . sz. OSA - Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním o.s. v Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s. (még nem tették közzé) ECLI:EU:C:2014:110 (a továbbiakban OSA ügy).

[264] C-351/12 . sz. OSA - Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním o.s. v Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s. (még nem tették közzé) ECLI:EU:C:2014:110, 61. pont.

[265] C-127/73 – BRT kontra SABAM ügyben adott főtanácsnoki indítvány ECLI:EU:C:1974:11, 323

[266] Vj/15-5/2014. sz. irat.

[267] Lásd 5.1.1. fejezet.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

322. A hatály vizsgálatának fő kérdéseként megfogalmazható másik aspektusa tehát, hogy versenyjogi értékelhetőség szempontjából van-e a jelentősége az üres hordozói jogdíjközlemények esetében lefolytatott miniszteri jóváhagyási eljárásnak. Ennek megválaszolásához először meg kell vizsgálni, hogy az eljárás alá vontak autonómiával rendelkeznek-e a díj meghatározásakor, illetve hogy van-e piaci célzat.
323. Az Szjt. rendelkezései egyértelműen fogalmaznak a jóváhagyási eljárás természete kapcsán. Már a törvény elfogadásakor hatályos változat, illetve az összes azt követő változat is tartalmazta azt a rendelkezést, hogy a miniszteri jóváhagyás nem érinti az egyéb jogszabályok érvényesülését a jogdíjak és az egyéb feltételek tekintetében.[268] A 2009. február 1-től hatályos módosításoktól kezdve szerepel az Szjt.-ben az a rendelkezés is, amely kifejezetten rögzíti, hogy a díjszabás nem minősül jogszabály által megállapítottnak, illetve olyannak, mint amelyet jogszabály előírásának megfelelően határoztak meg.[269] Az Szjt. azt is rögzíti, hogy a díjjóváhagyási eljárásra a Ket. szabályai nem alkalmazhatóak, ez a rendelkezés is 2009. február 1-től hatályos. Az Szjt. rendelkezései szerint a jóváhagyott díjszabást az Artisjus a Hivatalos Értesítőben saját nevében hozza nyilvánosságra, így annak nincsen semmilyen közhatalmi aktushoz kapcsolódó formája.[270] Az Szjt. nem biztosít hatáskört sem az SzTNH-nak, hiszen az csak véleményez és döntést javasol, sem a jóváhagyásért felelős miniszternek arra, hogy az Artisjus díjszabását megváltoztassa. Minden olyan esetben, amikor a javasolt díjszabást a miniszter nem hagyja jóvá, akkor az előző időszakra megállapított és jóváhagyott díjszabást kell, és ennél fogva lehet alkalmazni.[271] Megállapítható tehát, hogy a miniszternek sem áll módjában a díjszabás megváltoztatása, kizárólag annak elfogadására vagy el nem fogadására jogosult.
324. A fentieken túl, az Szjt. rendelkezései azt is egyértelműen kikötik, hogy a jóváhagyási eljárás szempontja kizárólag a szerzői jogi jogszabályoknak való megfelelés vizsgálata,[272] ennél fogva a szerzői jog által védendő közérdek érvényesítése az eljárás célja. Az Szjt. preambuluma szerint a szerzői jogi szabályozás általános célja a szellemi alkotás ösztönzése, a nemzeti és az egyetemes kultúra értékeinek megóvása. Ezzel szemben a Tpvt., illetve az EUMSz. a gazdasági hatékonyságot és a társadalmi felemelkedést szolgáló piaci verseny fenntartását szolgálja mint közérdeket. Bár a két terület egymástól nem teljesen idegen, és nem áll teljes ellentétben sem egymással, mégis elmondható, hogy a szerzői jogi jogszabályoknak való megfelelés vizsgálata nem biztosítja automatikusan a Tpvt. és az EUMSz. szerinti értékelést is az eltérő célokból adódóan. Éppen ezért az sem jelenthető ki, hogy az Szjt. szerinti miniszteri jóváhagyás, vagyis a szerzői jogi jogszabályokkal való összhang, egyben garantálná a Tpvt. és az EUMSz. szerinti jogsértés hiányát is, így utóbbi jogszabály alkalmazhatósága kizárható lenne.
325. Az Szjt. kapcsán, fentebb tett megállapításokat igazolják a díjszabás jóváhagyásának gyakorlatáról, a jóváhagyási eljárás résztvevői által tett nyilatkozatok is. A díjszabás jóváhagyásának funkcióját ellátó kultúráért[273], illetve igazságügyért felelős minisztériumok[274] nyilatkozatai szerint nem volt, illetve nincsen lehetőségük a díjszabás megváltoztatására, arra példa sem volt a korábbiakban.[275] A miniszter kizárólag a szerzői jogi jogszabályoknak való megfelelés szempontjából vizsgálta a díjszabást, egyikük sem tartotta, illetve tarthatta szem előtt a Tpvt. által védett közérdeket, így azt nem is vizsgálták. A minisztériumok nyilatkozataikban felhívták a figyelmet az Szjt. azon rendelkezésére,

[268] Szjt. 92/H. § (3) bekezdés.
[269] Szjt. 92//J. § (3) bekezdés.
[270] Szjt. 92/H. § (11) bekezdés.
[271] Uo.
[272] Szjt. 92/H. § (10) bekezdés.
[273] Vj/15-36/2014. sz. irat
[274] Vj/15-25/2014. sz. irat
[275] Lásd: 4.3. fejezet.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

amely alapján a közös jogkezelő díjszabása nem tekinthető jogszabály által megállapítottnak, illetve jogszabály előírásainak megfelelően meghatározottnak.

326. Ugyanezt a felfogást tükrözik a jóváhagyási eljárás során csak véleményezési funkcióval rendelkező SzTNH válaszai[276] is, ahol az SzTNH kifejezetten utal az Szjt. vonatkozó rendelkezéséhez fűzött miniszteri indokolásra, amely szerint „helye lehet a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvényben megállapított, a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmát szabályozó rendelkezések alkalmazásának a közös jogkezelő szervezetek esetében is".[277] Az SzTNH is úgy nyilatkozott, hogy nem tudja az Artisjust arra kötelezni, hogy módosítsa a díjszabás szövegét. A szövegben tett módosítások mindig a közös jogkezelő saját döntése alapján, az egyeztető eljárásban tett vélemények alapján, esetenként történnek meg. Az SzTNH csak felhívást tud intézni a jogkezelőhöz, amiben jelzi a jóváhagyási eljárásban adott véleményeket és az azokkal kapcsolatos álláspontját.

327. A kultúráért és az igazságügyért felelős minisztériumok, illetve az SzTNH nyilatkozatai alapján tehát megállapítható, hogy azok semmiféle közvetlen vagy közvetett módon nem képesek az Artisjus által megállapított díjak megváltoztatására vagy befolyásolására, az Artisjus és a többi jogkezelő teljes autonómiát élvez a díjmegállapítás során.

328. Az eljárás alá vont Artisjus által hivatkozott uniós esetjog, figyelembe véve a díjszabás ténybeli körülményeit, szintén nem támasztja alá a tárgyi hatály hiányát.

329. A miniszteri díjjóváhagyás értékeléséhez további segítséget nyújt az Európai Bíróság – eljárás alá vont által is idézett – gazdag esetjoga.[278] Az EUSz. 4. cikkének (3) bekezdése alapján a tagállamok tartózkodnak minden olyan intézkedéstől, amely veszélyeztetheti az Unió célkitűzéseinek megvalósulását. Az EUSz. 3. cikkét valamint az EUSz. és EUMSz. 27. belső piacról és versenyről szóló jegyzőkönyvét egybeolvasva a szerződéses célok egyike a torzításoktól mentes belső piaci verseny.[279] Egy tagállam akkor veszélyeztetheti a versenyjogi rendelkezések hatékonyságát, amennyiben a vállalkozások EUMSz. 101. cikkbe ütköző döntését kívánja meg, támogatja, ilyen magatartás hatását megerősíti, vagy saját intézkedéseit megfosztja jogalkotási jellegüktől és magán szereplőkre ruházza át a gazdasági szférát befolyásoló döntések felelősségét.[280]

330. Ezekben az ügyekben az Európai Bíróság természetesen a tagállamok felelősségével foglalkozott, de amikor az nem volt megállapítható, akkor az adott magatartás állami

[276] Vj/15-31/2014. sz. irat

[277] Lásd 186. bekezdés fent.

[278] 13/77 ügy GB-INNO-BM NV kontra ATAB (EBHT 1977., 2115. o.) ECLI:EU:C:1977:185; 311/85 ügy ASBL Vereniging van Vlaamse Reisbureaus kontra ASBL Sociale Dienst van de Plaatselijke en Gewestelijke Overheidsdiensten (EBHT 1987., 3801. o.) ECLI:EU:C:1987:418; Van Eycke ügy; 66/86 ügy Ahmed Saeed Flugreisen and Silver Line Reisebüro GmbH kontra Zentrale zur Bekämpfung Unlauteren Wettbewerbs eV (EBHT 1989., 803. o.) ECLI:EU:C:1989:140; C-2/91 ügy büntetőeljárás Wolf W. Meng ellen (EBHT 1993., I-5751. o.) ECLI:EU:C:1993:885; Reiff ügy; C-245/91 ügy büntetőeljárás az Ohra Schadeverzekeringen NV ellen (EBHT 1993., I-5851. o.) ECLI:EU:C:1993:887; Delta ügy; Centro Servizi Spediporto ügy; C-140-142/94 egyesített ügyek DIP SpA kontra Comune di Bassano del Grappa, LIDL Italia Srl kontra Comune di Chioggia és Lingral Srl kontra Comune di Chiogga (EBHT 1995., I-3257. o.) ECLI:EU:C:1995:330; C-70/95 ügy Sodemare SA, Anni Azzurri Holding SpA and Anni Azzurri Rezzato Srl kontra Regione Lombardia (EBHT 1997., I-3395. o.) ECLI:EU:C:1997:301; CNSD ügy; C-266/96 ügy Corsica Ferries France SA v Gruppo Antichi Ormeggiatori del porto di Genova Coop. arl, Gruppo Ormeggiatori del Golfo di La Spezia Coop. arl and Ministero dei Trasporti e della Navigazione (EBHT 1998., I-3949. o.) ECLI:EU:C:1998:306; Albany ügy; Arduino ügy; C-184/13 to C-187/13, C-194/13, C-195/13 and C-208/13. sz. egyesített ügyeket API - Anonima Petroli Italiana SpA és társai (a továbbiakban API ügy) (még nem tették közzé) ECLI:EU:C:2014:2147; C-94/04. és C-202/04 sz. ügyeket, Cipolla és társai (EBHT 2006 I-11421. o) ECLI:EU:C:2006:758 (a továbbiakban Cipolla ügy).

[279] Az EUSz. 3. cikk (3) bekezdése alapján az Unió egy belső piacot hoz létre. A 27. jegyzőkönyv szerint az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkében meghatározott belső piac olyan rendszert foglal magában, amely biztosítja azt, hogy a verseny ne torzuljon.

[280] Lásd pl. API ügy 29. pont; Cipolla ügy 47. pont; C-250/03. sz. ügy Emanuele Mauri (EBHT 2005., I-1267. o.) ECLI:EU:C:2005:96, 30. pont.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

döntésnek minősült, ez pedig, mint láttuk, kizárja az EUMSz. 101. cikk alkalmazását. Vagyis ezek az ügyek közvetett módon nagy segítséget nyújtanak abban, hogy megállapíthassuk a miniszter által jóváhagyott díjszabás vajon közhatalmi jogkör gyakorlása pusztán, amint azt az eljárás alá vont állítja, vagy autonóm piaci magatartás, amelyre kiterjed a Tpvt. és az EUMSz. tárgyi hatálya.

331. A fent említett esetjog alapján ahhoz, hogy állami döntésnek minősüljön egy magatartás az Európai Bíróság több elemet vizsgált meg. Ezek a döntésben résztvevő személyek köre, a döntésben szerepet játszó értékelési szempontok, illetve az állam ellenőrzése, ráhatása a végső döntést illetően.

332. Ami a döntésben résztvevő személyeket illeti, szempont lehet, hogy azokat ki delegálja, választja a döntést meghozó testületbe.[281] A legfontosabb kérdés a döntésben résztvevők kapcsán mégis az, hogy mennyire tekinthetőek függetlennek az esetlegesen őket delegáló, vagy jelölő magánszereplőktől.[282] Természetesen az állami döntés jelleget erősíti, ha piaci szereplőtől független szerepet játszanak, tőlük utasítást nem fogadhatnak el, még ha azok is jelölték őket.

333. Az értékelési szempontok esetében az erősíti az állami döntés jelleget, ha a közérdekre kell tekintettel lenni a döntésnél.[283] A közérdek az eljárás alá vont által is említett Reiff illetve Delta ügyekben[284] azt jelentette, hogy a döntés meghozatala során a szereplőknek nem csak saját ágazatuk érdekeit kellett figyelembe venniük, hanem más ágazatokét is, vagy a szolgáltatás igénybevevőinek érdekét. Tehát fontos szempont, hogy az adott magatartásban résztvevő személyek mennyire tudnak csak a saját érdekeik szerint eljárni, vagy vannak olyan szempontok is, amely alapján egyéni érdekeiken túl vagy azok ellenében közérdekre is tekintettel kell lenniük.

334. Végül az állami ellenőrzés akkor érvényesül a döntés kapcsán, ha az állam nem delegálta hatáskörét a magánszereplőkre. Ez fennállhat, amennyiben az állam képviselője maga is részt vehet a folyamatban, befolyásolhatja a döntéshozók személyét, de leginkább akkor, ha saját döntésével helyettesítheti a felek döntését, amennyiben az nem felel meg a közérdeknek.[285] Az eljárás alá vont által is hivatkozott Arduino ügyben az Európai Bíróság állami döntésnek minősítette az eljárás tárgyát képező magatartást tekintettel arra, hogy a piaci szereplők csak egy javaslatot készítettek az államot képviselő miniszter számára, akinek a kezében volt a végső döntés joga, így kikényszeríthette a döntés megváltoztatását is, hiszen jóváhagyása nélkül nem hatályosult a döntés.[286]

335. A fenti esetjogot a vizsgált magatartásra alkalmazva a következő megállapítások tehetők. Az üres hordozói jogdíjközlemény elfogadása az Artisjus feladata a többi jogkezelővel egyetértésében. A díjak megállapításában nem vesz részt hatósági szereplő, sem a miniszter, sem az SzTNH nem delegál tagokat azokba a szervezetekbe, amelyek az Artisjuson, vagy a többi jogkezelőn belül felelősek a jogdíjak megállapításáért. A döntéshozatal során valóban tekintettel kell lenni bizonyos közérdekű szempontokra, de azok, az Szjt. kifejezett rendelkezései, illetve az érintett minisztériumi és SzTNH szereplők szerint is csak a szerzői jog által védett közérdeket érintik. A Tpvt. által piaci versenyhez fűződő közérdek nem tartozik ezen szempontok közé.

336. Az állami ellenőrzés kérdésénél számos eltérés van az eljárás alá vont által, az uniós esetjogból vett példákhoz képest. Az Artisjus üres hordozói díjszabása nem tervezet vagy előkészítő anyag a végső döntés jogkörét magának fenntartó miniszter felé.[287] A miniszter

[281] Lásd pl. Reiff ügy 17. és 19. pont; Delta ügy 16. pont; DIP ügy 18. és 19. pont; API ügy 30. pont.
[282] Lásd pl. Reiff ügy 17. pont; Delta ügy 16. pont; DIP ügy 18. pont, CNSD ügy 54-55. pontok. Wouters ügy 61. pont; API ügy 33. pont.
[283] Lásd Wouters ügy 68. pont; Arduino ügy 37. pont; Librandi ügy; API ügy 31. és 34. pontok.
[284] Reiff ügy 17. pont; Delta ügy 18. pont; lásd még DIP ügy 18. pont.
[285] Lásd pl. Reiff 22. pont; Delta 21. pont; Arduino ügy 40. és 41. pont.
[286] Arduino ügy 40. és 41. pont.
[287] Vesd össze az Arduino ügy 41. pontjával.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

vagy a jóváhagyási eljárás egyéb szereplői nem utasíthatják a díjszabás készítőjét a módosításokra, a díjszabást nem helyettesíthetik saját döntésükkel, amennyiben a közérdek érvényesülését nem látják biztosítottnak.[288]

337. Valamennyi az Artisjus által hivatkozott ügyben a miniszteri jóváhagyás formáját tekintve az egyes díjszabások miniszteri rendeletbe foglalását jelentette, ahol a miniszter nevében kihirdetett közigazgatási aktus tartalmazta a díjszabást.[289] Ezzel szemben a jelen eljárásban vizsgált közös jogkezelés keretében megállapított üres hordozói jogdíjak esetében az Artisjus a saját nevében, közleményként teszi közzé a díjszabást a Hivatalos Értesítőben, amit a miniszter csak jóváhagy, egy kifejezetten nem a közigazgatási eljárás szabályai szerint elfogadott határozattal ahogy azt az Szjt. is kimondja[290].

338. Az üres hordozói díjszabás esetében is igaz, hogy a miniszteri jóváhagyás hiányában a korábbi díjszabás marad alkalmazandó, amit az Európai Bíróság az Arduino ügyben úgy értékelt, hogy a miniszter módosíttatni tudja az elé kerülő anyagot. Ugyanakkor az Arduino ügyben a vitatott díjszabás kifejezetten csak tervezet volt a miniszter döntéséhez, amely előtt más testületek véleményét is kötelezően be kellett szereznie. Az Arduino ügyben maga a döntést hozó miniszter fordult a díjszabás tervezetét elfogadó testülethez eltérő döntést javasolva egy az eljárásban kapott másik véleményre hivatkozva, és erre reagálva változtatta meg a testület eredeti döntését. Az Artisjus díjszabása esetében csak az SzTNH konzultál a közös jogkezelővel és a gyakorlatban nem volt példa eddig arra, hogy a miniszter ne hagyta volna jóvá a díjszabást[291]. Végül, amint az az eljárás résztvevőinek nyilatkozataiból, illetve az Szjt. rendelkezéseiből is kitűnik, még egy esetleges negatív miniszteri döntés is legfeljebb a szerzői jogi jogszabályokra hivatkozva lenne lehetséges, a Tpvt. szerinti vizsgálat vagy elutasító döntés nem lehetséges. Az Szjt. rögzíti az egyéb jogszabályok, így a Tpvt. párhuzamos alkalmazhatóságát is.

339. Az eljárás alá vont által a hatósági ráhatás példájaként felhozott 2013. évi díjszabás esetében a tények nem támasztják alá az uniós esetjog, és azon belül az Arduino ügy alkalmazhatóságát. Az Artisjus nyilatkozata szerint [üzleti titok].

340. Ezzel szemben az Artisjus által beadott jóváhagyási eljárás dokumentumai szerint az SzTNH a véleményekben foglaltakra tekintettel csak nyilatkozattételre hívta fel az Artisjust a díjszabás indokoltságára vonatkozóan.[292] [üzleti titok].[293] [üzleti titok]

341. Végül a miniszteri jóváhagyás értékelése szempontjából külön jelentősége van az SzTNH felhívásra adott Artisjus levélnek, amely terjedelmesen tárgyalja, hogy a díjszabás jóváhagyása nem hatósági árszabályozás, hanem csak szakmai-törvényességi felügyelet.[294] [üzleti titok].[295]

342. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az eljárás alá vontak a közös jogkezelés keretében végzett üres hordózói díj meghatározás során folytatott magatartásukkal piaci magatartást tanúsítottak, és az eljárás során feltárt körülmények – így az üres hordozói díj hatósági jóváhagyása – nem támasztják alá az eljárás alá vontak érvelését, miszerint az állami ráhatás kizárja a versenyjogi szabályoknak a magatartásukra való alkalmazhatóságát.

343. Az eljáró versenytanács e körben hivatkozik a díjszabás és állami ráhatás kapcsolata tárgyában kialakult hazai esetjogra is. A Vj/3/2008. sz. versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozat[296] bírósági felülvizsgálata során a Főváros Törvényszék, a Kúria által is

[288] Vesd össze a Reiff ügy 22. pontjával, vagy a Delta ügy 21. pontjával.
[289] Arduino ügy 10. pont; Reiff ügy 6. pont; Delta ügy 7. pont; Librandi ügy 16. pont; Centro Servizi Spediporto 8. pont;
[290] Lásd Szjt, 92/I § (1) bekezdés
[291] Lásd IV.3. pontban bemutatott az évenkénti üres hordozói jogdíj megállapítási eljárás
[292] Vj/15-5/2014. D23. melléklet 3. oldal.
[293] Vj/15-5/2014. D24. melléklet 1. oldal.
[294] Vj/15-5/2014. D24. melléklet 6-7. oldal.
[295] Uo. 7. oldal.
[296] Vj-003/2008/363. sz. határozat, Lásd http://gvh.hu//data/cms992449/Vj003_2008_m.pdf

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

helybenhagyott[297], döntésében[298] megállapította hogy a díjszabást is magába foglaló üzletszabályzat miniszter általi jóváhagyása okán a díjszabás vonatkozásában érvényesülő közvetlen állami befolyás nem volt megállapítható, mert a díjszabás kapcsán alkalmazandó szektor specifikus szabályozás csak a díjszabás meglétét, illetve azon belül az egyes szolgáltatások díját, a díj megállapításának módját és feltételeit követelték meg az eljárás alá vontaktól, illetve azt, hogy a díjszabást jóváhagyás céljából az érintett miniszter elé terjesszék, de a konkrét díjak mértékére, a díjszabás struktúrájára, a díjszabás egyes elemeire vonatkozó állami befolyás az adott jogszabályból nem következtek. A miniszter, illetve minisztérium jóváhagyási eljárása folytán jelentkező állami ráhatás nem az egyes díjak, illetve díjelemek mértékének meghatározása körében érvényesült, hanem a tekintetben, hogy a jóváhagyásra előterjesztett díjszabás megfelel-e a jogszabályban rögzített körülményeknek. A jóváhagyási eljárás keretében megvalósult miniszteri aktusnak a tervezetben szereplő díjakra, azok mértékére nem terjed ki, azokat az eljárás alá vontak önállóan, közvetlen állami befolyástól mentesen alakíthatták ki, illetve határozhatták meg.

344. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a fenti Vj/3/2008. sz. versenyfelügyeleti eljárás során vizsgált, a díjszabás miniszteri jóváhagyásához kötött eljárása és a jelen versenyfelügyeleti eljárás során vizsgált miniszteri jóváhagyás között jelentős azonosság áll fent, így a Vj/3/2008. sz. eljárás megállapításai a jelen eljárásban is fennállnak mert
    a. az Szjt. szintén csak a díjszabás kialakítását írja elő a közös jogkezelő számára, illetve az abban foglalt díj megállapításával kapcsolatos követelményeket fogalmazza meg, illetve azt, hogy a díjszabást meg kell küldeni az SzTNH-nak, majd hogy a díjszabást az igazságügyért felelős miniszter hagyja jóvá;
    b. a miniszter a díjszabást akkor hagyja jóvá, ha az a szerzői jogi jogszabályokkal összhangban áll.

345. Tehát a miniszteri eljárás nem a díjak, díjelemek mértékének meghatározására, hanem arra terjed ki, hogy a díjszabás kialakítása a szerzői jogi szabályoknak megfelel-e. Így a Vj/3/2008. sz. versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozatban foglaltaknak megfelelően, annak analógiájára a jelen eljárásban is megállapítható, hogy az üres hordozói díjat az eljárás alá vontak önállóan, közvetlen állami befolyástól mentesen alakíthatják ki, illetve határozhatják meg.

346. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a díjszabás megállapítása, belső egyeztetése kizárólag a közös jogkezelők között zajlik, abba az SzTNH és más állami szervek nem kerülnek bevonásra, ami azt mutatja, hogy a jóváhagyásra előterjesztendő díjszabás kialakítása kizárólag az eljárás alá vontak között történik.

347. A fent kifejtettekre tekintettel az eljáró versenytanács álláspontja, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékokból az a következtetés vonható le, hogy a minisztériumi jóváhagyás az Szjt. szabályainak való megfeleléshez kötődő eljárás, ami nem jelenti a Tpvt. és az EUMSz, 102. cikke szerint értékelést. Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy abban az esetben ha a minisztérium az Szjt. 92/H. §-ban foglalt eljárása során figyelemmel is lenne a versenyjogi szempontokra, ez a körülmény sem jelentené azt, hogy az eljárás alá vontakra nem alkalmazandók a Tpvt. és az EUMSz. szabályai. Mindezek fényében az eljáró versenytanács szerint az eljárás alá vontak üres hordozói díjszabás tartalmának meghatározása során önálló, autonóm döntési kompetenciával bírnak, a díjszabás tartalma során való mozgásterüket kizáró állami ráhatásól nem lehet beszélni. Ennek következtében a díjszabás kialakítási metódusért való felelősségüket a miniszteri jóváhagyás nem zárja ki.

[297] Kfv.II.37.646/2015/14..
[298] 2.Kf.650.115.2014/5.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

IX.1.1.3. A Tpvt. és az EUMSz. alkalmazhatóságának összegzése

348. Összefoglalva megállapítható, hogy a vizsgálat tárgyát képező magatartás versenyjogilag értékelhető, mind a Tpvt., mind az EUMSz. esetében megállapítható a tárgyi hatály. Az Artisjus és a többi közös jogkezelő által elfogadott üres hordozói jogdíjra vonatkozó díjszabás elfogadása gazdasági tevékenységnek minősül, az érintett közös jogkezelők versenyjogi értelemben vállalkozásnak minősülnek. Az Szjt. rendelkezései, az Szjt. rendelkezéseinek alkalmazása kapcsán kialakult hatósági gyakorlat, a jóváhagyási eljárásban érintett hatóságok nyilatkozatai, az uniós esetjog, illetve magának az eljárás alá vontnak az álláspontja is azt támasztja alá, hogy az üres hordozói jogdíjak megállapítása versenyjogilag értékelhető, piaci magatartásnak minősül, amelynek során az eljárás alá vontak önálló döntési kompetenciával rendelkeznek, így az eljárás alá vontaknak a díjszabás kialakítási metódusért való felelősségüket a miniszteri jóváhagyás nem zárja ki.

IX.1.2. A tagállamok közötti kereskedelem érintettségének fennállása

IX.1.2.1. A tagállamok közötti kereskedelem érintettsége fennállásának értelmezése

349. A Tpvt. 1. §-ának (2) bekezdése alapján az EUMSz 101. és 102. cikkének alkalmazása során az e cikk hatálya alá tartozó piaci magatartásra is a Tpvt. eljárási rendelkezéseit kell alkalmazni akkor, ha a Szerződés 81. és 82. cikkében foglalt versenyszabályok végrehajtásáról szóló 2002. december 16-ai 1/2003/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1/2003/EK tanácsi rendelet) alapján a Gazdasági Versenyhivatal eljárásának van helye.
350. Az 1/2003/EK rendelet[299] 3. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy amikor a tagállamok versenyhatóságai az EUMSz 102. cikke által tiltott visszaélésre a nemzeti versenyjogot alkalmazzák, akkor az EUMSz 102. cikkét is alkalmazniuk kell.
351. Annak eldöntésére, hogy egy tiltott visszaélés alkalmas-e arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet, az Európai Bizottság „Iránymutatás a kereskedelemre gyakorolt hatásnak a Szerződés 101. és 102. cikke szerinti fogalmáról" című közleménye (a továbbiakban: bizottsági / TKKÉ közlemény)[300] szolgál eligazításul.
352. A TKKÉ közlemény 13. pontja szerint a kereskedelemre gyakorolt hatás kritériuma az EUMSz. 101. és 102. cikke alkalmazásának hatókörét azokra a megállapodásokra és magatartásokra korlátozza, amelyek alkalmasak arra, hogy az Unión belül legalább minimális szinten, határokon átnyúló hatást gyakoroljanak.
353. A TKKÉ közlemény értelmében a kereskedelemre gyakorolt hatás kritériuma egy olyan önálló jogi kritérium, amelyet minden esetben egyedileg kell értékelni. Joghatóság elhatároló kritérium, amely meghatározza a közösségi versenyjog alkalmazásának hatókörét.[301]
354. Az EUMSz. 102. cikk megfogalmazásából, valamint az uniós bíróságok ítélkezési gyakorlatából következik, hogy a kereskedelemre gyakorolt hatás kritériumának alkalmazásakor különösen három összetevővel kell foglalkozni: (i) a „tagállamok közötti kereskedelem", (ii) a „hatással lehet", és (iii) az „érzékelhetőség" fogalmával.
355. A „tagállamok közötti kereskedelem" fogalmába beletartozik minden határokon átnyúló gazdasági tevékenység, azaz nem korlátozódik a határokon átnyúló hagyományos áru- és

[299] A Tanács 1/2003/EK Rendelete (2002. december 16.) az EK Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról, mely a jelenlegi, hatályos számozás szerint a 101. illetve a 102. cikkre vonatkozik.
[300] Az Európai Bizottság Közleménye – Iránymutatás a kereskedelemre gyakorolt hatásnak a Szerződés 81. és 82. cikke szerinti fogalmáról (2004/C 101/07) [HL C101., 2004.4.27. 81. o.].
[301] TKKÉ közlemény 12. pontja, 56/64. és 58/64. sz. egyesített ügyek, Consten és Grundig (EBHT 1966., 429. o.), valamint 6/73. és 7/73. sz. egyesített ügyek, Commercial Solvents (EBHT 1974., 223. o.)

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

szolgáltatáscserére. Szélesebben értelmezett fogalom, amely valamennyi határokon átnyúló gazdasági tevékenységre kiterjed, a letelepedést is beleértve.[302]

356. Az a követelmény, hogy a hatásnak a tagállamok közötti kereskedelem tekintetében kell fennállnia, feltételezi a legalább két tagállamot érintő, határon átnyúló gazdasági tevékenységre gyakorolt hatást. Nem követelmény, hogy a megállapodás vagy magatartás egy tagállam egésze és egy másik tagállam egésze közötti kereskedelemre hasson. A 101. és a 102. cikk akkor is alkalmazható lehet, ha csak a tagállam egy része érintett, feltéve, hogy a kereskedelemre gyakorolt hatás érzékelhető.

357. A kereskedelemre gyakorolt hatás kritériumának alkalmazása független az érintett földrajzi piacok meghatározásától. Ugyanis a tagállamok közötti kereskedelemre olyan esetben is lehet hatást gyakorolni, ha az érintett piac egyetlen tagállam területe vagy területének egy része. A kialakult ítélkezési gyakorlatban a kereskedelem fogalma olyan eseteket is magában foglal, amelyekben a megállapodás vagy magatartás a piaci verseny szerkezetére gyakorol hatást.[303]

IX.1.2.2. A tagállamok közötti kereskedelem érintettségének vizsgálata

358. A tagállamok közötti kereskedelem fogalmába beletartozik minden határokon átnyúló gazdasági tevékenység, azaz nem korlátozódik a határokon átnyúló hagyományos áru- és szolgáltatáscserére. Jelen esetben egyetlen tagállam, Magyarország, érintett. „A kereskedelemre gyakorolt hatás kritériumának alkalmazása független az érintett földrajzi piacok meghatározásától. A tagállamok közötti kereskedelemre olyan esetben is lehet hatást gyakorolni, ha az érintett piac egyetlen tagállam területe vagy területének egy része."[304] A bizottsági közlemény a 93. bekezdésben kimondja, hogy ha egy valamely tagállam egészére kiterjedő erőfölénnyel rendelkező vállalkozás versenykorlátozó visszaélést követ el, általában fennállhat a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás. Az ilyen visszaélésszerű magatartás általában megnehezíti a más tagállambeli versenytársak számára a piacra való behatolást, és ez esetben fennállhat a kereskedelem szerkezetére gyakorolt hatás. A bizottsági közlemény a 96. bekezdésben továbbá kimondja, hogy mindaddig, amíg egy vállalkozás olyan erőfölénnyel rendelkezik, amely egy tagállam egészére kiterjed, általában nincs jelentősége annak, hogy az erőfölénnyel rendelkező vállalkozás által elkövetett konkrét visszaélés a tagállam területének csak egy részére terjed-e ki, vagy csak bizonyos vevőket érint-e a nemzeti területen belül.

IX.1.2.3. Annak vizsgálta, hogy az eljárás alá vontak magatartása hatással lehet-e a tagállami kereskedelemre

359. Az Európai Bíróság által kialakított értékelési teszt szerint a „hatással lehet" kifejezés arra utal, hogy jogi vagy ténybeli objektív tényezők egy csoportja alapján kellő mértékű valószínűséggel előre láthatónak kell lennie annak, hogy egy megállapodás, illetve magatartás közvetlen vagy közvetett, tényleges vagy potenciális hatást gyakorolhat a tagállamok közötti kereskedelem szerkezetére.[305]

[302] Lásd a 172/80. sz. Züchner-ügyben 1981. július 14-én hozott ítélet (EBHT 1981., 2021. o.) 18. pontját.

[303] Lásd pl. a T-24/93. sz. és egyéb Compagnie maritime belge ügyben 1996. október 8-án hozott ítélet (EBHT 1996., II-1201. o.) 203. pontját, valamint a 6/73. és 7/73. sz. Commercial Solvents ügyben 1974. március 6-án hozott ítélet (EBHT 1974., 223. o.) 23. pontját.

[304] Bizottsági közlemény 22. pont.

[305] 172/80. sz. Züchner-ügy (EBHT 1981., 2021. o.) ECLI:EU:C:1981:178, továbbá a 319/82. sz. Kerpen & Kerpen ügyet (EBHT 1983., 4173. o.) ECLI:EU:C:1983:374, a 240/82. sz. és egyéb, Stichting Sigarettenindustrie egyesített ügyeket (EBHT 1985., 3831. o.,) ECLI:EU:C:1985:488, 48. pont, valamint a T-25/95. sz. és egyéb, Cimenteries CBR egyesített ügyeket (EBHT 2000., II-491. o.) ECLI:EU:T:2000:77, 3930. pont.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

360. A „hatással lehet” kifejezés, valamint az Európai Bíróságnak a „kellő mértékű valószínűségre” történő hivatkozása arra utal, hogy az uniós jog alkalmazhatóságának megállapításához nincs szükség arra, hogy a megállapodás vagy magatartás a jövőben vagy a múltban a tagállamok közötti kereskedelemre ténylegesen hatást gyakoroljon. Elegendő, ha a megállapodás vagy magatartás „alkalmas” az ilyen hatás kiváltására.[306] Emlékeztetni kell arra, hogy a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás fennállásához nem szükséges, hogy a kereskedelem csökkenjen. Elegendő, ha érzékelhető változás következhet be a tagállamok közötti kereskedelem szerkezetében.
361. A „jogi vagy ténybeli objektív tényezők egy csoportja alapján kellő mértékű valószínűség” kitétel értelmében az eljárás alá vontak szubjektív szándéka nem releváns a kérdés megítélésében. Lényeges továbbá, hogy az uniós jog alkalmazhatóságának megállapításához nem szükséges a tényleges hatásgyakorlás; elegendő, ha a megállapodás alkalmas az ilyen hatás kiváltására. „A közösségi jog alkalmazási köre a megállapodások és magatartások olyan csoportjaira terjed ki, amelyek alkalmasak határokon átnyúló hatások kiváltására, függetlenül attól, hogy az adott megállapodás vagy magatartás ténylegesen kivált-e ilyen hatást.”[307]
362. Az eljáró versenytanács hivatkozik az Európai Bíróság esetjogára, a GVL-ügyre, amelyben az Európai Bíróság kimondta[308], hogy a közös jogkezelők tevékenysége lehet olyan, hogy azok a közös piac integrációjával ellentétesek és így korlátozzák a szolgáltatásnyújtás szabadságát. Tehát ezek a magatartások alkalmasak a tagállamok közötti kereskedelemnek az EUMSz. 102. cikke értelmében vett korlátozására.[309]
363. A közlemény 28. pontja rögzíti, hogy a kereskedelemre gyakorolt hatás vizsgálata során számos kritérium bír jelentőséggel, amelyek önállóan nem biztos, hogy döntő fontossággal bírnak.[310] Az eljárás alá vontak működési területe, illetve a vizsgált magatartás Magyarország egész területére kiterjed. Ugyanakkor a díjfizetéssel közvetlenül érintett termékek (üres hordozók) tekintetében jelentős a Magyarország és Európai Unió más tagállamai közötti árucsere, a termékek jelentős hányada behozatal révén kerül az országba. Mivel az üres hordozói jogdíj az árakba építve áthárításra kerül a magánmásolást végző felhasználókra, az valószínűsíthetően hatással van a termékek magyarországi behozatalára és kivitelére. További érvként említhető meg a tagállamok közötti kereskedelem érintettségének valószínűsíthetősége kapcsán, hogy a közös jogkezelői tevékenység keretében történő üreshordozói díj megállapítása tekintetében a szerzői jogi díjigényre jogosultak között a magyarországi mellett uniós tagállamok személyei is megtalálhatóak[311].

IX.1.2.4. Érzékelhetőség vizsgálata

364. Amint azt a TKKÉ közleménye kifejti, „a kereskedelemre gyakorolt hatás kritériuma a 101. és a 102. cikk alkalmazásának hatókörét azokra a megállapodásokra és magatartásokra korlátozza, amelyek alkalmasak arra, hogy a Közösségen belül legalább minimális szinten

[306] Lásd pl. a T-228/97. sz. Irish Sugar ügyet (EBHT 1999., II-2969. o.) ECLI:EU:T:1999:246, 170. pont, valamint a 19/77. sz. Miller-ügyet (EBHT 1978., 131. o.) ECLI:EU:C:1978:19, 15. pont.
[307] TKKÉ közlemény 27. pont.
[308] C-7/82 Gesellschaft zur Verwertung von Leistungsschutzrechten mbH (GVL) kontra Bizottság ECLI:EU:C:1983:52, 38. pont
[309] Uo.
[310] Lásd továbbá C-250/92 Gøttrup-Klim e.a. Grovvareforeninger kontra Dansk Landbrugs Grovvareselskab AmbA ECLI:EU:C:1994:413, 54. pont.
[311] A külföldi szerzőket megillető jogdíjakat ugyancsak az Szjt. felhatalmazás alapján szedi be a közös jogkezelő szervezet, amelyeket azután nemzetközi szerződések, illetve viszonosság alapján fizet ki. E jogszabályi engedély azon külföldi szerzőket megillető jogdíjak beszedésére is feljogosítja a jogkezelő szervezeteket, amelyekkel nemzetközi egyezmény nem áll fenn. Ezekben az esetekben a szerzői jogdíj megfizetése a jogosultak részére viszonosság alapján történik.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

határokon átnyúló hatást gyakoroljanak. A Bíróság megfogalmazása szerint a megállapodás vagy magatartás arra való alkalmasságának, hogy a tagállamok közötti kereskedelemre hatást gyakoroljon, „érzékelhetőnek" kell lennie."[312]

365. Az érzékelhetőség értékelése az egyedi esetek körülményeitől, így különösen a magatartás jellegétől, az érintett termék jellegétől, valamint az érintett vállalkozás piaci pozíciójától függ. Az érzékelhetőség mértéke meghatározható mind objektív (pl. forgalom), mind relatív (pl. érintett vállalkozás piaci részesedése) kritériumok alapján. Minél nagyobb piaci részesedéssel rendelkezik egy vállalkozás, annál valószínűbb, hogy egy magatartás, ami hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, érzékelhetőnek tekinthető.[313]
366. A közlemény 96. pontja kimondja, hogy az erőfölénnyel rendelkező vállalkozás piaci helyzetének és magatartásának versenykorlátozó jellegének a kombinációjának együttállása azt jelenti, hogy az ilyen visszaélések általában természetüknél fogva érzékelhető hatással vannak a tagállamok közötti kereskedelemre.
367. Fentiekre tekintettel az eljáró versenytanács álláspontja szerint a vizsgált magatartás, annak jellegéből eredően és a piac jellege folytán, érzékelhető mértékben érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet, így az eljárás alá vontak magatartására a Tpvt. 21. §-a mellett az EUMSz. 102. cikkét is alkalmazni szükséges.
368. Az uniós jogalap tekintetében a GVH hatásköre az 1/2003/EK rendelet 5. és 35. cikkén alapul, és a 11. cikk értelmében nem hozhat az uniós joggal ellentétes döntést, vagyis e tekintetben az uniós joggyakorlat kötőerővel bír.

IX.2. Az érintett termékpiac

369. A Tpvt. 22. §-a az érintett piac meghatározás kapcsán visszautal a Tpvt. 14. §-ra, amelynek (1) bekezdése szerint az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembe vételével kell meghatározni.
370. Jelen esetben az érintett termék egy szolgáltatás, nevezetesen az üres adathordozók magyarországi forgalomba hozatalakor fizetendő díjnak, a közös jogkezelési tevékenység körében történő meghatározása. Ezt az Szjt. 20. § (2) bekezdésén alapuló szolgáltatást közös jogkezelők jogosultak végezni, így azt az eljárás alá vont közös jogkezelők végzik.
371. A földrajzi terület, amely vonatkozásában az Szjt. alapján ezen díj meghatározási szolgáltatás végezhető Magyarország, hiszen az Szjt. kizárólag a Magyarországon forgalomba hozott üres adathordózók vonatkozásában adja meg a jogot a közös jogkezelők részére az üres hordozói díj megállapítására.
372. Tehát a kínálati oldalon a közös jogkezelés keretében történő üres hordozói díjmegállapítást nyújtó különböző közös jogkezelést nyújtó szervezetek állnak. Az eljárás alá vont vállalkozásokon kívül pedig más szereplője nincs, és a vizsgálat által érintett időszakban nem is volt az érintett piacnak.
373. A keresleti oldalon az üres hordozói jogdíjat megfizető vállalkozások, az üres adathordozókat Magyarország forgalomba hozó vállalkozások (üresadathordozót gyártó és importáló vállalkozások) álnak, akik egyben a díjfizetési kötelezettség közvetlen alanyai is.
374. Tekintettel arra, hogy az üres adathordozókat forgalombahozó vállalkozások az üres adathordozói díjat beépítik az üres adathordozók díjába, így az ÜHD közvetett, de végső megfizetői azon végső fogyasztók, akik megvásárolják az üresadathordozókat. Ők más megfogalmazásban az Szjt. szerinti szabad felhasználást végző személyek, akik a különböző zenei, előadói, film-, ipar-, képző-, fotóművészeti műveket használják fel a többszörözést megvalósító másolás révén.
375. A Tpvt. 14. § (2) bekezdése szerint a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt - a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés

[312] TKKÉ közlemény 13. pont., 22/71. sz. Béguelin-ügy [EBHT 1971., 949. o., 16. pont].
[313] TKKÉ közlemény 45. pont

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

feltételeire tekintettel - ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait.

376. Jelen esetben kínálati helyettesíthetőségről nem beszélhetünk, hiszen a jogszabályi háttérből adódóan nincsen olyan más piaci szereplő, aki az érintett piacra be tudna lépni versenyzői szolgáltatásokkal. A magáncélú másolások tekintetében Magyarországon az Szjt. rendelkezései irányadóak, és azok az üres hordozói díj megfizetésén keresztül garantálják a szerzők pénzügyi ellentételezését, függetlenül, hogy azok magyar vagy más országbeli személyek. Az Artisjus Felosztási Szabályzata állapítja meg az egyes szerzőkre eső jogdíjbevételeket, amely révén mind belföldi, mind külföldi jogosultak részesülnek a bevételekből.

377. Az Szjt. rendelkezései alapján 2012. január 1-től megvan az elvi lehetősége annak, hogy ugyanazon jogosulti csoport ugyanolyan jogosultságának kezelésére több szervezetet vegyenek nyilvántartásba. Ugyanakkor még amennyiben az Szjt. szerinti több nyilvántartásba vett közös jogkezelő működne is a magyar piacon, azok nem tudnának önálló piaci tevékenységet folytatni, nem tudnak egymástól független, versengő díjakat megállapítani a vizsgálat által is érintett jogdíjak tekintetében tekintettel az Szjt. 20. § (2) bekezdésében foglalt előírásra. Tehát a vizsgálat által érintett időszakban nem volt az eljárás alá vontakon kívül más vállalkozás az érintett piacon, és a kínálati helyettesítés lehetősége is kizárt volt.

378. Gyakorlatban keresleti helyettesíthetőségről sem beszélhetünk, hiszen a forgalmazók számára nincsen reálisan helyettesíthető termék, hiszen a jogszabályi előírások alapján Magyarországon kizárólag akkor lehet forgalombahozni a díjközleményben érintett üres adathordozót, ha megfizették utána az üreshordozói díjat.

379. A díjközlemény pedig, bár voltak bizonyos termékek, eszközök, amelyek akár évekig nem voltak a díjközlemény tárgyává téve, de előbb-utóbb valamennyi reálisan szóba jöhető üresadathordozót a díjközlemény hatálya alá kerül(t).

IX.3. Az érintett földrajzi piac

380. Az érintett földrajzi piac a szerzői jogi művek magáncélú másolással érintett szabad felhasználásának magyarországi piaca. Az egyes tagállamokban vagy a Magyarországgal határos egyéb államokban alkalmazott eltérő szerzői jogi szabályok, illetve az üres hordozói jogdíjak rendszerének különbözősége miatt a földrajzi piacot az Szjt. alkalmazási területe határozza meg, vagyis az Magyarország területe.

IX.4. Az eljárás alá vontak, mint versenyjogi értelemben vett vállalkozások

381. Az EUMSz. 102. cikkének fogalmi eleme, hogy a vizsgált magatartást vállalkozás vagy vállalkozások tanúsítsák. A vállalkozás fogalma kiterjed minden olyan szereplőre, aki gazdasági tevékenységet folytat, függetlenül annak jogi helyzetétől és finanszírozási módjától. Mivel a törvényi hatály kérdésénél (IX.1.) már részletesen be lett mutatva a gazdasági tevékenység és vállalkozás fogalmának témája, a további tárgyalásától eltekintünk.

IX.5. A közös gazdasági erőfölény vizsgálata

IX.5.1. Alapelvek

382. A Tpvt. 22. § (3) bekezdése szerint gazdasági erőfölényben lehet egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen, az EUMSz. 102. cikke szerint tilos egy vagy több vállalkozás

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

gazdasági erőfölénnyel való visszaélése. Az EUMSz. 102. cikkének megfogalmazása szerint tehát nem csak egy vállalkozás, hanem több közös gazdasági erőfölényben lévő vállalkozás is tanúsíthatja a visszaélést. A közös erőfölény fogalmát az EUMSz. nem tartalmazza, ezért ezzel a kérdéssel az Európai Bíróság több döntésében is foglalkozott, azok által megtöltvén tartalommal a fogalmat.

383. Már egy 1992-es ítéletében rögzítette az Európai Unió Bíróságának Törvényszéke, hogy nincs akadálya annak, hogy két vagy több, egymástól független vállalkozás valamely érintett piacon ténylegesen közösen foglaljon el erőfölényes pozíciót.[314] Ez az eset fennállhat például abban az esetben, ha két vagy több független vállalkozás valamely megállapodásból vagy más körülményből kifolyólag függetlenül viselkedhet versenytársaitól, szerződéses partnereitől vagy a végső fogyasztóktól.

384. A Bíróság részletesen foglalkozott a közös erőfölény kérdésével, azon belül is a vállalkozások közötti kapcsolattal a Compagnie Maritime Belge ügyben.[315] A döntés szerint két vagy több, egymástól jogilag független vállalkozás közös erőfölényes helyzete abban az esetben állapítható meg, ha gazdasági szempontból kollektív entitásként jelennek meg valamely érintett piacon.[316]

385. Ennek meghatározása során szükséges vizsgálni azokat a körülményeket, amelyek a vállalkozások közötti kapcsolatot megalapozzák. E vizsgálat során különös figyelmet érdemelnek a megállapodások, összehangolt magatartások, illetve egyéb jogi jellegű kapcsolatok, amelyek révén a vizsgált vállalkozások magatartása olyan szorosan kapcsolódik egymáshoz, hogy a piac többi szereplőjével szemben közösen, egységesen jelennek meg.

386. A Törvényszék Laurent Piau ügyben[317] hozott ítéletében fentieket megerősítve úgy fogalmazott, hogy közös erőfölénnyel rendelkezhet két vagy több, egymástól jogilag független gazdasági szervezet akkor, ha gazdasági szempontból együttesen, kollektív szervezetként lép fel vagy cselekszik valamely meghatározott piacon.[318]

387. Az Európai Bíróság azonos megközelítést alkalmaz a közös erőfölény kérdését illetően az EUMSz. 102. cikke szerinti ügyekben, illetve a fúziós ügyekben. Így a témával kapcsolatos fúziós esetjog eligazítást adhat antitröszt ügyekben is.[319] A Gencor ügyben a Törvényszék a Fúziós Rendelet[320] összefüggésében vizsgálta a közös erőfölény kérdését és tartotta azt megállapíthatónak.[321] A Törvényszék az Airtours ügyben a közös erőfölény megállapíthatóságának három konjunktív kritériumát rögzítette[322]:

1. Egyrészt az érintett piacnak megfelelően transzparensnek kell lennie, annak érdekében, hogy a közös erőfölényes helyzetben lévő vállalkozások kellően követni tudják a többi tagvállalkozás magatartását.
2. Szükséges továbbá, hogy a felek közötti hallgatólagos megállapodásnak fenntarthatónak kell lennie.

[314] T-68/89., T-77/89. és T-78/89. sz. egyesített ügyek Società Italiana Vetro SpA, Fabbrica Pisana SpA és PPG Vernante Pennitalia SpA kontra Bizottság (EBHT 1992., II-1403. o.) ECLI:EU:T:1992:38, 357-359. bekezdések.

[315] C-395/96. P. és C-396/96. P. sz. egyesített ügyek Compagnie maritime belge transports SA kontra Bizottság. (EBHT 2000., I-01365. o.) ECLI:EU:C:2000:132 (a továbbiakban Compagnie Martime Belge ügy) 28-59. bekezdés.

[316] C-395/96. P. és C-396/96. P. sz. egyesített ügyek Compagnie maritime belge transports SA kontra Bizottság. (EBHT 2000., I-01365. o.) ECLI:EU:C:2000:132 (a továbbiakban Compagnie Martime Belge ügy) 36. pont

[317] T-193/02. sz. ügy Laurent Piau kontra Bizottság (EBHT 2005., II-209. o.) ECLI:EU:T:2005:22

[318] T-193/02. sz. ügy Laurent Piau kontra Bizottság (EBHT 2005., II-209. o.) ECLI:EU:T:2005:22, 110. pont.

[319] Lásd e tekintetben például a Laurent Piau ügy 111. pontját, amelyben a Törvényszék a FIFA-t érintő panaszos eljárás jogorvoslati eljárásában a közös erőfölény definíciója kapcsán a megtiltott Airtours fúzióban született ítéletét hivatkozza.

[320] 139/2004/EK rendelet, HL L 24/1, 29.01.2004.

[321] T-102/96. sz. ügy Gencor Ltd kontra Bizottság. (EBHT 1999., II-00753. o.) ECLI:EU:T:1997:82, 273-279. pontok.

[322] T-342/99. sz. ügy Airtours plc kontra Biztosság. (EBHT 2004., II-01785. o.) ECLI:EU:T:2002:146.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

3. Végül szükséges az is, hogy meg lehessen állapítani, hogy a versenytársak és fogyasztók előrelátható reakciói nem veszélyeztetik a közös politikától várt eredményeket.

388. Végül meg kell jegyezni, hogy az uniós esetjog következetes abban a kérdésben, hogy a jogszabályi rendelkezéseken alapuló monopólium és kizárólagosság nem zárja ki a versenyszabályok alkalmazhatóságát, és az erőfölény, vagy jelen esetben a közös erőfölény is megállapítható erre alapozva.[323]

IX.5.2. A közös gazdasági erőfölény vizsgálata jelen eljárásban

389. Az eljáró versenytanács szerint, az előző pontban részletesen ismertetett Európai Unió Bíróságának joggyakorlatával[324] összhangban ahhoz, hogy vállalkozások közös erőfölényes helyzetéről beszélhessünk az alábbi jogi tesztnek kell megfelelniük:
    1. Gazdasági szempontból kollektív entitásként kell megjelenniük az érintett piacon.
    2. Az érintett piacnak megfelelően transzparensnek kell lennie annak érdekében, hogy a közös erőfölényes helyzetben lévő vállalkozások kellően követni tudják más vállalkozások magatartását.
    3. A felek közötti hallgatólagos megállapodásnak fenntarthatónak kell lennie.
    4. A versenytársaknak és fogyasztóknak ne legyen lehetősége arra, hogy a közösen tanúsított magatartást meggátolják.

390. Kizárólag abban esetben beszélhetünk közös erőfölényes helyzetről, ha a fenti feltételek konjunktívan teljesülnek az eljárás alá vontak tekintetében.

IX.5.2.1. Annak vizsgálata, hogy az eljárás alá vontak gazdasági szempontból kollektív entitásként jellennek-e meg az érintett piacon

391. Jogilag vizsgálva az eljárás alá vontak külön álló jogi személyiséggel rendelkező entitásnak minősülnek (egyesületek), azonban a közös erőfölény vizsgálatakor arra keressük a választ, hogy gazdaságilag tekinthetőek-e kollektív entitásnak.

392. A Compagnie Maritime Belge[325] és a Laurent Piau[326] ügy alapján ennek vizsgálatakor az adott vállalkozások közötti megállapodást, egyéb jogi jellegű kapcsolatot kell vizsgálni annak függvényében, hogy ezek alapján hogyan jelennek meg a vállalkozások (egy vagy több entitásként) a piac egyéb szereplői, illetve a fogyasztók előtt.

393. A III.3. pontban ismertetett törvényi szabályozás, elsősorban az Szjt. 20. § (2) bekezdés első mondata alapján az üres hordozói díjat a többi eljárás alá vont közös jogkezelő egyetértésével, mint az irodalmi és a zenei művekkel kapcsolatos szerzői jogok közös kezelését végző szervezet, az eljárás alá vont Artisjus állapítja meg és szedi be. Az Szjt. e szabálya tehát az eljárással érintett közös jogkezelők számára jogot biztosít a díjak megállapítására és érvényesítésére. A fentiek szerint a díjakat az eljárás alá vontak – az eljárással érintett időszak egésze és a jövőre nézve is – egymással egyetértésben határozták meg, illetve a beszedett jogdíjak közöttük az erre irányadó szabályok szerint felosztásra kerültek.

394. Az Szjt. kógens előírása alapján a közös jogkezelést végző szervezet – jelen esetben az Artisjus – állapítja meg az üres hordozói díjat a többi közös jogkezelő szervezeteivel

[323] Lásd T-229/94 Deutsche Bahn AG kontra Bizottság (EBHT 1997., II-1689. o.) ECLI:EU:T:1997:155, 57. pont; 26/75. sz. ügy, General Motors Continental kontra Bizottság (EBHT 1975., 1367. o.) ECLI:EU:C:1975:150 (a továbbiakban General Motors ügy), 4-10. pontok; 226/84. sz. ügy British Leyland kontra Bizottság (EBHT 1986., 3263. o.) ECLI:EU:C:1986:421, 9-10. pontok.

[324] Elsősorban az előző alfejezetben ismertetett Compagnie Maritime, Laurent Piau, Gencor és Airtours ügyek alapján.

[325] C-395/96.P. és C-396/96.P. egyesített ügyek

[326] T-193/02. sz. ügy

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

egyetértésben. Ennek következtében maga a törvényi előírás idézi elő azt a helyzetet, hogy az eljárás alá vontak csak egységesen jelenhetnek meg a fogyasztók előtt a díj meghatározása és díj beszedése kapcsán. Ebből következően pedig kétséget kizárólag fennáll az a helyzet, hogy az eljárás alá vontak gazdasági szempontból kollektív entitásként jelennek meg az érintett piacon.

IX.5.2.2. Annak vizsgálata, hogy az érintett piac megfelelően transzparens-e, annak érdekében, hogy a közös erőfölényes helyzetben lévő vállalkozások kellően követni tudják más vállalkozások magatartását.

395. Az Szjt. 92/H. §-a quasi kizárólagosságot biztosít a közös jogkezelőknek az üres hordozói díj megállapítása és beszedése vonatkozásában[327], ennek értelmében nem beszélhetünk a piacon lévő más vállalkozásról, ezenkívül az Szjt. 20. § (2) bekezdése előírja azt, hogy az Artisjus a többi jogosult közös jogkezelővel egyetértésben határozhatja meg az üres hordozói díjat. Ezáltal maga az Szjt. az, amelynek következtében az eljárás alá vontaknak együtt kell működniük, követniük kell egymás magatartását.

IX.5.2.3. Annak vizsgálata, hogy a felek közötti megállapodás fenntarthatónak minősül-e

396. Tekintettel arra, hogy maga az Szjt. az, amely jogi kötelezettségként rója az eljárás alá vontakra a megállapodás megkötését, és tekintettel arra, hogy a törvény nem szab időbeli korlátot ezen joguk és kötelezettségük gyakorlására az eljárás alá vontaknak, így a megállapodás megfelel ezen feltételnek.

IX.5.2.4. Annak vizsgálata, hogy a versenytársaknak és fogyasztóknak van-e lehetősége arra, hogy a közösen tanúsított magatartást meggátolják

397. A fentiek alapján az üres hordozói díj meghatározása és beszedése kapcsán nem beszélhetünk versenytársakról, hiszen az Szjt. quasi jogi monopóliumot biztosít erre az eljárás alá vontaknak.
398. A díjmeghatározás során fogyasztóknak az üres hordozói díj fizetésére kötelezett gyártók és importőrök tekintendőek, hiszen az eljárás alá vontak által megállapított díjakat ők fizetik meg, azért cserébe, hogy az üres adathordozóikat forgalomba hozhassák. Ebben a relációban a szolgáltatást (a díjmeghatározást és azon keresztül a forgalomba hozatal lehetőségét) az eljárás alá vontak nyújtják, amelyért a felhasználók, mint fogyasztók fizetnek.
399. Az eljárás alá vontak díjmeghatározásuk során – miután saját maguk arról megállapodásra jutottak – ki kérik a felhasználók és/vagy érdekképviseleti szervezeteik álláspontját a kialakított díjszabásról. Az Szjt. 92/H. § (2) bekezdésének második mondata alapján „a díjszabás megállapítása során és a díjszabás jóváhagyására irányuló eljárásban figyelembe kell venni a díjazásról és a felhasználás egyéb feltételeiről az egyeztető testület (102-105. §) eljárásában a felek között létrejött megállapodást”.
400. Az egyeztető testület eljárását az Szjt. 102.-105/A.. § szabályozza. Az Szjt. 102. § (1) bekezdése szerint, ha a felhasználó és a jogosult között, vagy a felhasználók vagy érdekképviseleti szervezetük és a jogosultak közös jogkezelő egyesülete között nem jön létre

[327] Az eljárás alá vontak közösen, quasi egy jogi monopóliumot kaptak a törvényalkotótól, ami csak azért nem tekinthető teljes értékű monopóliumnak, mivel az Szjt. alapján nem kizárható annak a lehetősége, hogy az SztNH egy újabb közös jogkezelőt vegyen nyilvántartásba, így bővítve azon vállalkozások körét, aki az üres hordozói díj meghatározásában részt vesznek. Ennek azonban gyakorlati megvalósulása nem reális tekintve azt, hogy egy új jogkezelőnek a piacra lépéséhez szükséges volna kellő számú jogdíj tulajdonos megnyerése. A fentiek mellett az egyértelműen kijelenthető, hogy az eljárás alá vontak a vizsgált időszakban monopóliummal rendelkeztek az ÜHD meghatározása vonatkozásában.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

megállapodás a díjazásról és a felhasználás egyéb feltételeiről, bármelyik fél a 103. § alapján létrehozott egyeztető testülethez fordulhat.

401. Az egyeztető testület a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény II. fejezete szerinti szabályok szerint jár el. Az eljárásának célja , hogy a felek közötti megállapodás létrehozásának elősegítése[328].

402. Abban az esetben, ha a felek között nem jön létre megállapodás, az egyeztető testület javaslatot készít a megállapodás tartalmára, amelyet a felekkel írásban közöl[329]. A javasolt megállapodást a felek kifejezetten vagy hallgatólagosan elfogadhatják. Hallgatólagos elfogadásnak kell tekinteni, ha a megállapodási javaslatot a fél a kézbesítéstől számított három hónapon belül nem kifogásolja az egyeztető testületnél[330].

403. A fentiek alapján látható, hogy az egyeztető testület eljárás alapján sem jön létre feltétlenül megállapodás a felek között, ugyanis, az egyeztető testület döntése kizárólag egy megállapodási javaslat, amelyet a feleknek nem kötelezettségük elfogadni.

404. Az Szjt. 104. § (4) bekezdése alapján ugyan, ha az egyeztető testület az Szjt. 105. §-ban szereplő szabályok megsértésével jár el, a sérelmet szenvedett fél az egyeztető testület döntése alapján létrejött megállapodást az annak hatálybalépésétől számított három hónapon belül a Fővárosi Törvényszék előtt megtámadhatja, azonban ez a jogorvoslati lehetőség, az Szjt. alapján kizárólag a létrejött megállapodás esetén áll fenn. Így az Szjt. nem szabályozza annak a kérdését, hogy van-e jogorvoslati lehetőség akkor, ha a felek között nem jön létre megállapodás és emiatt az egyeztető testület kizárólag javaslatot tud készíteni a megállapodásra vonatkozóan, amit a felek nem fogadnak el.

405. Tekintettel arra, hogy az egyeztetői eljárás lehetőségének hatályba lépése (2012.01.01) óta - az eljárás alá vontak által benyújtott adatszolgáltatások szerint – nem került sor ezen eljárásra, így ekörben nincs is kialakult joggyakorlat.

406. Tekintettel arra, hogy a törvényi előírás nem teszi kötelezővé az egyeztető testület által kidolgozott megállapodási javaslat elfogadását, így az eljáró versenytanács véleménye szerint az Szjt. 92/H. § (2) bekezdésének második mondatában szereplő[331] kógens figyelembevételi kötelezettség sem áll fenn az eljárás alá vontak számára , mivel abban az esetben, ha nem fogadják el az egyeztető testület megállapodási javaslatát nem beszélhetünk megállapodásról, amit el kellene fogadni.

407. A fentiek szerint látható, hogy az eljárás alá vontak nem terheli olyan jogszabályi vagy egyéb fajta kötelezettség, ami alapján figyelembe kellene venniük a fogyasztók érveit, illetve ahogy az fentebb bemutatásra került[332], a fogyasztói érdekképviseletek például hiába utasítják el az adott évre vonatkozó díjszabás kialakítást, az nem kötelezi az eljárás alá vontakat[333], így a fogyasztók – a jelen esetben a felhasználók – nem tudják meggátolni az eljárás alá vontak díjmeghatározását, a fogyasztók előrelátható reakciói nem képesek veszélyeztetni a közös jogkezelés keretében végzett díjszabás kialakítástól várt eredményeket.

408. Ezt a tényt az sem befolyásolja, hogy az eljárás alá vontak a kialakult gyakorlatban a felhasználók, illetve a felhasználó érdekképviseletek észrevételeit alkalmanként beépítik díjszabásukba, hiszen ez az eljárás alá vontak számára nem egy kötelező, kikényszeríthető hanem egy lehetséges magatartás.

409. A fentiek alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vontak közösös erőfölényük vizsgálatának az az utolsó konjunktív feltétele is teljesül, hogy a versenytársaknak és

[328] Szjt. 104. § (1)
[329] Szjt. 104. § (2)
[330] Szjt. 104. § (3)
[331] „A díjszabás megállapítása során és a díjszabás jóváhagyására irányuló eljárásban figyelembe kell venni a díjazásról és a felhasználás egyéb feltételeiről az egyeztető testület (102-105. §) eljárásában a felek között létrejött megállapodást”
[332] Lásd. IV.3.8.
[333] Lásd pl. a 2014. évre vonatkozó díjszabás kialakítást, amikor [üzleti titok].

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

fogyasztóknak nincs lehetősége arra, hogy az eljárás alá vontak által a közösen tanúsított magatartást (díjmeghatározást) akadályozzák, veszélyeztessék.

IX.5.2.5. Az eljáró versenytanács álláspontjának összefoglalása az eljárás alá vontak közös erőfölényes helyzetének kapcsán

410. A jogszabályi háttérből adódóan, jelen eljárásban a közös erőfölény speciális esete áll fenn.
411. Az Szjt. rendelkezései úgy biztosítanak quasi kizárólagosságot az üres hordozói jogdíjak megállapítására, hogy meghatározzák a magatartásban érintett közös jogkezelők körét és azok megállapodását írják elő a 20. § (2) bekezdésével. Az eljárás alá vontak közötti, jogszabályon alapuló magatartása olyan jogi kapcsolatnak tekinthető, amelynek következményeként a piaci viselkedésük tekintetében a jogkezelők egy szervezetként jelennek meg a jogdíjfizetésre kötelezettekkel és közvetve a tényleges felhasználókkal szemben.[334] Az Szjt. szerinti jogdíj közlemény megállapítása tehát egy olyan körülmény, ami létrehozza az eljárás alá vontak közös erőfölényét. A közös jogkezelőknek az üres hordozói díjakkal kapcsolatban hozott döntése minden időszakban egységes díjjavaslatban, illetve jogdíjközleményben ölt testet.
412. A jogkezelők egységes magatartásának eredménye a jogdíjközlemény, amely már versenyjogilag értékelhető, hiszen a tartalmat tekintve az Szjt. nem határozza meg az eljárás alá vontak magatartását. Az előbbieken túl pedig, az uniós esetjognak megfelelően[335] az a tény, hogy egy vállalkozás, vagy vállalkozások jogi monopóliummal rendelkezik, az önmagában nem eredményezi azt, hogy az adott vállalkozás vagy vállalkozások nem tartoznak az EUMSz. 102. cikke alá.
413. Az üres hordozói díjjal érintett adathordozók forgalmazói, illetve vevői kizárólag közös jogkezelők, tehát az eljárás alá vontak által meghatározott díjakat megfizetve forgalmazhatnak, illetve vásárolhatnak az üres hordozói jogdíjfizetés körébe bevont adathordozókat, e körben választási lehetőségüket a törvényi szabályozás kizárja.
414. Az eljárás alá vontak tehát jogszabályban biztosított quasi kizárólagosságot élveznek az üres hordozói díjak megállapítása és beszedése tekintetében, illetve tekintettel arra, hogy az eljárás alá vontakon kívül más közös jogkezelők nincsenek, így megállapítható gazdasági erőfölényes helyzetük. Az eljárás alá vontak sem vitatták érdemben azt, hogy a Tpvt. 21. §-a, illetve EUMSz. 102. cikke szerinti gazdasági erőfölényes helyzetben volnának.
415. Az eljárás alá vontak ezért – a törvényi szabályozásnak megfelelően – a piac többi szereplője számára az üres hordozói díjak megállapítása tekintetében kollektív entitásként, egységesen jelennek meg.
416. A fenti uniós joggyakorlatra is figyelemmel az eljárás alá vontak közös gazdasági erőfölényes helyzetben vannak a közös jogkezelési tevékenység keretében az üres hordozói jogdíjak megállapításának során, tehát a Tpvt. 21. §-a, illetve az EUMSz. 102. cikke alkalmazásának első feltétele, a gazdasági erőfölény megléte teljesül.

IX.6. A közös gazdasági erőfölénnyel való visszaélésnek a vizsgálata

417. Azt követően, hogy megállapítást nyert, hogy az eljárás alá vontak közös gazdasági erőfölénnyel rendelkeznek az érintett piacon, annak vizsgálata szükséges, hogy az erőfölényes pozíciójukkal visszaéltek-e, azaz magatartásuk jogsértő volt-e.

[334] Ebben a tekintetben lásd szintén a Laurent Piau ügy 113. pontját; Compagnie Maritime Belge ügy 44. pontját.
[335] Lásd. pl. C-311/84 SA Centre belge d'études de marché - télémarketing kontra SA Compagnie luxembourgeoise de télédiffusion (CLT) et SA Information publicité Benelux (IPB), ECLI:EU:C:1985:394, 16. pont; C-351/12 . sz. OSA - Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním o.s. v Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s. (még nem tették közzé) ECLI:EU:C:2014:110, 81. pont

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

IX.6.1.Az üres hordozói jogdíjak sajátosságai a versenyjogi értékelés szempontjából

418. Az üres hordozói jogdíjak versenyjogi vizsgálata kapcsán számos olyan körülmény van, amelyre tekintettel kell lenni a jogsértés megállapíthatósága kérdésében. Amint azt a III.1. fejezetben bemutatásra került, az üres hordozói jogdíj lényegében a tömegessé váló magánmásolások által jogszerűen okozott vagyoni hátrány méltányos ellentételezését jelenti, egy a jogdíjak érvényesíthetőségét jobban biztosító, közvetett átalánydíjazásra épülő rendszer formájában. A magáncélú másolások természetéből adódóan az engedélyezés közvetett, a törvény által biztosított, míg a díjfizetés is közvetett, hiszen az üres hordozókhoz kapcsolódik és a közvetlen díjfizetésre kötelezett technikai értelemben nem a végső felhasználó, hanem a gyártó vagy importőr.
419. A hagyományos szerzői jogi művekhez képest, ahol a klasszikus versenyjogi értelemben vett költség-ár elemzés és az ahhoz kapcsolódó gazdasági érték meghatározása nem kivitelezhető, további nehézség, hogy az ár meghatározásánál nem lehet beazonosítani pontosan magát azt a szolgáltatást, amihez a közös jogkezelés keretében megállapított díj kapcsolódik, sem, hiszen az lehet zene, film, kép, irodalmi mű, képző- vagy iparművészeti alkotás is[336]. Ez az átalánydíjat alkalmazó, közvetett szerzői jogi jogviszonyból adódik. Következésképpen az árak és költségek, gazdasági érték összevetése még nehezebb az üres hordozói díjak kapcsán.
420. Az üres hordozói jogdíjak másik sajátossága, hogy a területre vonatkozóan uniós irányelv[337] született, bizonyos tagállamokban erre hivatkozva vezették be, vagy kellett módosítani az üres hordozói jogdíj rendszerét. Az irányelvvel kapcsolatos jogértelmezési kérdések jó része a díjfizetéshez, illetve annak kötelezettjeihez kapcsolódik. Az irányelv rögzíti, hogy a szerzőket méltányos díjazás illeti meg, de elvi szinten azt is rögzíti, hogy **megfelelő egyensúlyt kell biztosítani a jogosultak különböző csoportjainak, valamint a felhasználók csoportjainak jogai és érdekei között**. Szintén szerzői jogi követelmény, hogy **a jogdíjat az érintett felhasználás valamennyi lényeges körülményére tekintettel kell megállapítani**. Az egyes üres hordozói jogdíj rendszerek az előbbi szerzői jog követelményeknek próbálnak megfelelni.
421. A korábban kifejtettek[338] szerint fennáll a Tpvt. és az EUMSz. törvényi hatálya, azonban az tisztázandó, hogy érdemben lehet-e eltérés a versenyjogi elemzés és a szerzői jogi vizsgálat következtetései között. Elképzelhető-e a szerzői jogi szempontú díjjóváhagyás ellenére versenyjogilag kifogásolható magatartások beazonosítása?
422. A díjjóváhagyási eljárásban felhozott kifogások rendre a jogdíjak mértékét kifogásolják, ami versenyjoginak tűnő probléma. A méltányos díjazás, a szerzők, felhasználók érdekei közötti megfelelő egyensúly megteremtésének követelménye, vagy a felhasználás körülményeinek figyelembevétele szintén versenyjogias megközelítésre utal.
423. Ahogy azt a Kanal 5 ügy főtanácsnoka is kifejtette indítványában,[339] egy versenyjogi szempontú elemzés célja nem a díjazás szerzői jogi értelemben vett megfelelőségének, méltányosságának vizsgálata, sokkal inkább versenyjogi, rendszerszintű áttekintésről és versenyjogi szempontú elemzésről van szó. **Nem feladata tehát a versenyhatóságnak annak meghatározása, hogy egy bizonyos díjazás szerzői jogi szempontból megfelelő-e.** Következtetései a szerzői jogi megállapításoktól függetlenek, azok a versenyjogi értékelés szempontjából irrelevánsak. Sokkal inkább arról van szó, a versenyhivatal azt vizsgálja, hogy **egy jogkezelő szervezet a közös jogkezelői tevékenység körében végzett bizonyos díjszabási modell alkalmazásával megsérti-e a tagállami és uniós versenyjogi**

[336] Éppen ebből a nehézségből adódik a jelen eljárás tárgya is.
[337] A Parlament és a Tanács 2001/29/EK irányelve
[338] Lásd IX.1. fejezet
[339] Lásd a főtanácsnoki indítvány 47 pontját a Kanal 5 ügyben.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

szabályokat, tehát a jelen ügyben a Tpvt. 21. §-ban és az EUMSz. 102. cikkében foglaltakat.[340]

424. Éppen ezért, a versenyjogilag releváns problémák beazonosításához nem a jogdíjak szerzői jogot sértő jellegét kell bizonyítani, és az értékelés szempontjából az sem lehet releváns ellenérv, hogy adott rendelkezés egyébként megfelel az irányelv, vagy az Szjt. rendelkezéseinek vagy az esetjog valamennyi ítéletének.

425. A szerzői jog a szerzők szemszögéből nézve valamennyi felhasználóra nézve kívánja megalkotni azt a rendszert, amely az érintett személyek érdekei között „megfelelő egyensúlyt" teremt. A szerzői jog szempontja a szabad felhasználásként megengedett magáncélú másolások pénzügyi ellentételezése a szerzők felé, a kizárólagos felhasználás alól engedélyezett kivétel rendszer szintű kompenzálása. Az Artisjus által beadott dokumentumok és válaszok alapján úgy tűnik, hogy a jogdíjak kialakítása nem elkülönítetten, az egyes hordozó fajtákra külön-külön történik, hanem nagyon fontos a rendszer szintű szemlélet, ahol a kiindulópont az üres hordozói díjból befolyó, illetve várható összeg összessége. Így például adott hordozó mindössze abból a szemszögből érdekes, hogy a magánmásolat készítések miatt bevonható-e a jogdíjköteles termékek körébe. Természetesen van némi egyéniesítés a hordozókra, de ezek nem egymástól függetlenül megállapított jogdíjak. Fenti szempontot erősíti az Artisjus azon válasza is, miszerint [üzleti titok].[341]

426. Végül az Artisjus megrendelésére készült közgazdasági elemzés [üzleti titok].[342] Valamennyi szabályozás esetén a díjrendszer egészére nézik a méltányos kompenzációt. A tanulmány szerint az a tény, hogy Európa minden országában eltérő a terhelt hordozók köre, a díj mértéke, csak és kizárólag azzal az értelmezéssel egyeztethető össze, hogy nem az egyes eszközök, hanem a rendszer egészének kell megvalósítani a méltányos kompenzációt.[343]

427. A szerzői jog rendszerszintű megközelítése értelemszerűen azt is maga után vonja, hogy nem csak a méltányos díjazásnak, vagy a felhasználás valamennyi körülménye figyelembevételének, de a szerzők és felhasználók közötti megfelelő egyensúly kérdése is csak ebben a rendszerszintű megközelítésben érvényesül. Tehát a szerzői jogi felügyelet is csak az üres hordozói díj egészének szintjén foglalkozik ezzel a kérdéssel és semmiképpen nem az egyes hordozók, vagy bármely ahhoz kapcsolódó elkülönült fogyasztói csoport tekintetében.

428. **Ezzel szemben a versenyjog az egyes fogyasztói csoportok, eltérő, piaci szemszögéből szemlélve vizsgálja azt, hogy az erőfölényben lévő vállalkozások jogdíj megállapítási gyakorlata mennyire vette figyelembe az adott csoport sajátos körülményeit, mennyire biztosította az ő beazonosíthatóságukat és vette figyelembe az esetleges más csoportoktól való eltérő felhasználási gyakorlatukat.**

429. Miután a fogyasztók érintettsége csak közvetett az üres hordozói jogdíjak megállapításánál, hiszen nem ők fizetik a jogdíjat, egyedi jellemzők csak akkor azonosíthatóak, amennyiben nyilvánvaló, hogy bizonyos hordozókat a fogyasztók bizonyos jól körülhatárolható szellemi alkotások magánmásolására használnak. Amennyiben ezek a jól körülhatárolható, üres hordozóhoz köthető, egyedi jellemzők nem tükröződnek a jogdíj megállapítási módszerében és/vagy mértékében, akkor elvileg elképzelhető, hogy a rendszer teljesíti a szerzői jogi feltételeket, de a versenyjogot mégis sérti. Szerzői jogi megfelelés szempontjából a kérdés csak annyi, hogy az adott hordozó bevonható-e a megterhelt elemek közé a magánmásolatok készítése okán, de az már nem feltétlenül kívánalom, hogy a hordozót érintő magánmásolatok sajátosságaira tekintettel legyen az egyedi jogdíj meghatározásánál.

[340] Uo.
[341] Vj/15-5/2014. 21. oldal.
[342] Lásd Vj/15-5/2014. C7. melléklet 30., 35., 46. és 63. oldalát.
[343] Uo. 63. oldal.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

430. Végül az üreshordozói rendszer sajátossága azon szempont is, hogy a felhasználás és felhasználók jobb azonosítását biztosító megoldások csak annyiban relevánsak a versenyjogi értékelés számára, amennyiben nem eredményezik a közös jogkezelés költségeinek aránytalan növekedését.

IX.6.2. Az Európai Unió Bizottságának és Bíróságának esetjogi gyakorlata az üres hordozói jogdíjak megállapítása kapcsán

431. Áttekintve az Európai Unió Bizottságának és Bíróságának esetjogi gyakorlatát[344] az üres hordozói jogdíjak meghatározása kapcsán két féle versenyjogi megközelítés határozható meg:
    1. az üres hordozói díjak tagállamok közötti összehasonlíthatóságára épülő módszer és
    2. az üres hordozói díj jobb meghatározásának módszere („jobb alternatív meghatározási módszer").

IX.6.2.1. Az üres hordozói jogdíjak tagállamok közötti összehasonlíthatósága

432. A közös jogkezelési szolgáltatás keretében végzett jogdíj meghatározás jogsértő jellegére, így erőfölénnyel való visszaélésre utalhat, amennyiben más tagállamokkal összehasonlítva azok jelentősen magasabbak. A vizsgált időszakban, a díjjóváhagyás során többször felmerült a felhasználók és érdekképviseleti szerveik részéről, hogy más országokhoz, így leginkább a környező országokhoz képest magasak a magyar üres hordozói jogdíjak.
433. Általában elmondható, hogy ez a módszer igen korlátozott esetekben vezet csak sikerre. Például az elvet kimondó Tournier ügyben[345] az a nem szokványos körülmény állt fenn, hogy a franciaországi jogdíjak összege sokszoros volt az angol vagy német jogdíjakhoz képest, és több mint négyszerese az európai átlagnak. Az elv deklarálásán túl azonban, igazi segítséget nem ad a versenyjogi értékeléshez a nemzetközi összehasonlítás, legfeljebb csak szélsőséges esetekben.
434. Az üres hordozói jogdíjak esetében ráadásul még a szokásosnál is nehezebb lenne biztosítani a megfelelő egységes összehasonlítási alapot. Azáltal, hogy a 2001/29/EK irányelv csupán a méltányos díjazás követelményét határozza meg, és a szerzői jog amúgy is rendszer szintű megközelítést alkalmaz az üres hordozói jogdíjaknál, az egyes tagállamok akár egészen eltérő megoldásokkal biztosítják a szerzői jogi célok teljesülését. Ahogy arra az Artisjus megrendelésére készült közgazdasági elemzés is utal, Európa minden országában eltérő, hogy pontosan milyen hordozókra és milyen mértékű jogdíj kerül megállapításra.[346] Szintén ez a tanulmány jegyzi meg, hogy az egyes tarifatételek szakszerűen nem vethetőek össze, ugyanis a tételek összességét, mint rendszert kell nézni, és rendszer szinten valósul meg különböző minőségben az előírt méltányos díjazás követelménye.
435. Erre példa a magyar díjjóváhagyási eljárásokban is rendre felbukkanó Szlovákia példája. Az Artisjus véleménye szerint bizonyos tagállamokban, így Szlovákiában is, az üres hordozói rendszer nem az irányelv előírásainak megfelelően lett átültetve, mivel a jogosultaknak járó kompenzáció mértékének kiszámítása nem igazodik a magáncélú másolás mértékéhez. Ennek legszélsőségesebb példája Bulgária, amely csak névleg alkalmazza az irányelvet, hiszen a 2012-ben összesen beszedett 8800 eurónyi jogdíj, a többi tagállammal is összehasonlítva, biztosan nincsen arányban egy ilyen méretű országban folytatott magánmásolási mértékkel.[347]

[344] Lásd III.6. fejezetet
[345] C-395/87. sz. ügy Ministere public kontra Jean-Louis Tournier (EBHT 1989., 2521. o.) ECLI:EU:C:1989:319
[346] Vj/15-5/2014. C7. melléklet 63. oldal.
[347] Vj/15-5/2014. C7. melléklet 65. oldal.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

436. A WIPO és a holland Thuiskopie hosszú évek óta folytat felméréseket az egyes országok üres hordozói jogdíjrendszereiről, amelyek szintén megerősítik a fenti megállapításokat. Az eljárásban becsatolt legfrissebb, 2013-as felmérés megjegyzi, hogy a világban alkalmazott üres hordozói rendszerek jelentős különbségeket mutatnak a legfontosabb szempontokat illetően, így a díjmérték, a díjfizetésbe bevont hordozók, a díjmegállapítás módszere, az ellenőrzés és végrehajtás módja tekintetében.[348] Az európai helyzetre utalva szintén a különbségeket emeli ki a felmérés.
437. Az európai tagállamokon belül is eltérés van, hogy a jogdíjat csak az üres hordozók, vagy rögzítésre és másolásra alkalmas eszközök után is meg kell fizetni. Dániában és Portugáliában például csak az üres hordozók után kell megfizetni.[349] Németországban például jogdíjat kell fizetni mind az üres hordozók, mind a rögzítésre alkalmas eszközök után, így VHS, DVD rögzítők után, vagy éppen az olyan televíziók után is, amelyek beépített merevlemezzel rendelkeznek.[350] Hasonló rendszert üzemeltet Görögország is.[351] Megint más tagállamokban bizonyos rögzítésre alkalmas készülékek merevlemeze üres hordozóként van meghatározva és ez alapján kell jogdíjat fizetni utána, ilyen például Franciaország.[352] Hollandiában a külső merevlemezek mellett jogdíjat kell fizetni a PC-k és tabletek után is, ezzel szemben Magyarországon a PC-k, még a bennük lévő merevlemez ellenére sem jogdíjkötelesek.[353]
438. A fentieken túl az Egyesült Királyság és Írország például nem teszi lehetővé a magáncélú másolást, így üres hordozói jogdíj rendszere sincsen, míg Luxemburgban lehetséges a magáncélú másolás, de nincsen üres hordozói jogdíj.
439. Miután a jogdíjigényeket az adathordozók tekintetében rendszerszerűen vizsgálják és állapítják meg és soha nem az egyes hordozók szintjén, az említett különbségek a jogdíjrendszer valamennyi elemére kihatással vannak. Így például ha az eszközökre megállapított jogdíjakból jelentős bevétel van, akkor lehet, hogy a hordozókra megállapított jogdíjak ennek megfelelően alacsonyabbak. Tehát hiába szerepel mondjuk mindkét rendszerben a CD lemez, mint hordozó, a jogdíjak összehasonlításából nem lehet hasznos következtetéseket levonni.
440. De nem csak a jogdíjfizetésbe bevont eszközök, hordozók miatt okozhat gondot a jogdíjak összehasonlítása, hanem a jogdíj jellege miatt is. Észtországban, Romániában, vagy éppen Lengyelországban az eladási ár százalékában van meghatározva a jogdíj, ami abszolút értékben értelemszerűen nagyon más lehet az ezen országok piacain tapasztalható kínálat-keresleti viszonyok szerint.[354] Megint más országok kombinálják a százalékos és tételes jogdíj megállapítás módszerét (pl. Csehország), míg a többség tételes jogdíjakat alkalmaz.
441. Szintén nem nyújt segítséget az egyes jogkezelők jogdíj bevételeinek aggregált elemzése, hiszen az gyakran igen nagy ingadozásokat mutat a jogdíjfizetéssel kapcsolatos jogviták eredményeként. Ráadásul a gyors technikai fejlődés miatt a jogdíj rendszerek alapvetően reaktív jellegűek, vagyis jelentős késéssel tudják csak követni a piaci változásokat, amely azt eredményezheti, hogy a bevétel bizonyos hordozókból jelentősen visszaeshet, míg az új hordozók esetében jelentősen nő, hullámzó összbevételt eredményezve. Az egyes tagállamok között is jelentős eltérések lehetnek a fogyasztói szokásokban, így a magáncélú másolás mértékében, vagy az ahhoz használt eszközök körében is, ami eltérő összegű kompenzációt indokolhat a jogosultak részére, ami az egyes hordozókra lebontva is jelentős eltéréseket eredményezhet.

[348] Vj/15-5/2014. C6. melléklet 65. oldal
[349] Vj/15-5/2014. C6. melléklet 7. és 22. fejezet.
[350] Vj/15-5/2014. C6. melléklet 11. fejezet.
[351] Vj/15-5/2014. C6. melléklet 12. fejezet.
[352] Vj/15-5/2014. C6. melléklet 10. fejezet.
[353] Vj/15-5/2014. C6. melléklet 18. fejezet.
[354] Vj/15-5/2014. C6. melléklet 8., 21. és 23. fejezet.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

442. Összefoglalva megállapítható, hogy annak ellenére, hogy a magyarországi üreshordozói díjak bizonyos tagállami (szomszédos) országok üres hordozói díjaihoz képest valószínűsítetten magasabbak, ennek bizonyítása, a tagállamok közötti összehasonlítás módszere rendkívüli nehézségekbe ütközne, hiszen nehezen lehetne megfelelő egységes összehasonlítási alapot találni a módszer kivitelezéséhez. Ráadásul, még ha sikerülne is egy egységes alapon tett összehasonlítás, az önmagában még nem feltétlenül szolgálna értékelhető információkkal.

IX.6.2.2. Az üres hordozói díj jobb meghatározásának módszere

443. Az eljáró versenytanács véleménye szerint az üres hordozói jogdíj EUMSz. 102. cikke, illetve Tpvt. 21. §-a szerinti visszaélésszerűségének megállapításához a Kanal 5 ügyben adott teszt alkalmazható. A teszt alapján az üres hordozói jogdíjak megállapítása akkor valósíthat meg erőfölénnyel való visszaélést, amennyiben van olyan más díjmegállapítási módszer, amely lehetővé teszi a felhasznált művek, valamint a közönség pontosabb beazonosítását és számszerűsítését, és e módszer anélkül alkalmas ugyanazon törvényes cél – vagyis a szerzők, zeneszerzők és zeneműkiadók érdekeinek védelme – elérésére, hogy aránytalanul növelné a szerződések kezelésének és a védett zeneművek felhasználása ellenőrzésének költségeit[355].

444. A művek felhasználásának és a közönség jobb beazonosításának két aspektusa vizsgálható a magyar üres hordozói díjrendszer kapcsán.

(i) Az egyik a jogdíjak indokolásául szolgáló iratok és felmérések kérdése, vagyis azok mennyire pontosan azonosítják be a ténylegesen érintett felhasználásokat és felhasználókat, különösen, ha vannak jól elkülönülő felhasználói csoportok.

(ii) A másik szempont, hogy az egyes díjtételek megállapításakor mennyiben van figyelembe véve az esetleges felhasználói és felhasználási sajátosság.

IX.6.2.2.1. A jogdíjak indokolásául szolgáló iratok és felmérések kérdése

445. Az eljáró versenytanács a felmérések kapcsán több lényegi problémát is detektált, amelyek közül a leglényegesebbeket emeli csak ki.

IX.6.2.2.1.1. Az évenkénti változás követésre épülő (historikus) felmérés és a felmérések módszerének hiányosságai

446. A díjszabást alátámasztó iratok és felmérések kapcsán elmondható, hogy a díjszabáshoz indokolás csatolási és az azt alátámasztó iratok csatolására vonatkozó kötelezettsége 2009. február 1-től van a közös jogkezelőknek[356]. Az Artisjus ugyanakkor már a formális követelmény bevezetése előtt is folytatott ilyen jellegű méréseket, adatgyűjtéseket. A GVH eljárásában becsatolt felmérések 2005. évtől kezdődnek, tehát a vizsgált időszak teljes egészében készültek ilyen jellegű felmérések.[357] A felmérések a GfK Hungária által készített omnibusz kutatás[358] a különböző adathordozók használatáról, illetve a Free Association Research Kft. felmérései különböző fesztivállátogatók körében.

[355] Lásd C-52/07. sz. Kanal 5 Ltd. ügy ítéletének 17., 40. és 41. pontját

[356] Az Szjt. 90. § (3) bekezdése ekkortól került bevezetésre.

Szjt. 90. § (3) A díj mértékének megállapításakor figyelembe kell venni az érintett felhasználás valamennyi lényeges körülményét. A díjszabáshoz indokolást, és az azt alátámasztó iratokat kell csatolni.

[357] Lásd Vj/15-5/2014. C8-C24. mellékletek.

[358] Több megbízó különböző kutatási témáit tartalmazó kérdőívvel megvalósuló kutatás. Általában akkor csatlakoznak a megrendelők egy omnibusz kutatáshoz, ha országos, bizonyos demográfiai jellemzők szempontjából reprezentatív mintán, de kevés számú kérdést szeretnének vizsgálni. Ebben az esetben költség-hatékony megoldást

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

447. [üzleti titok].
448. Ugyanakkor ezek a felmérések nem feltétlenül adnak átfogó képet az egyes szerzői jogi művek felhasználásáról, magáncélú másolásáról, annak terjedelméről. **A felmérések leginkább az egyes hordozók magáncélú másolásra használásának arányát adják meg, amely a perc és névleges kapacitás alapú szemlélettel adhat legfeljebb becslést a másolások mértékéről.**
449. Alapvetően az **omnibusz típusú piackutatás** is megfelelő és reprezentatív lehet a fogyasztói szokások felmérésére, azonban a célzott, kizárólag egy megbízó kérdéseit tartalmazó felmérés pontosabb, kevésbé torzító adatokat szolgáltathat, tekintettel arra, hogy a felmérésben résztvevőknek általában kevesebb, célzottabb és egy koherensebb kérdésekre kell választ adniuk és így jobban tudnak koncentrálni, kevésbé fáradnak bele a kérdések megválaszolásába.
450. Az Artisjus ekörben többször is arra hivatkozott[359], hogy [üzleti titok], ami valóban igaz, azonban egy törvényi előírás alapján kötelezően elvégezendő felmérés kapcsán, figyelemmel arra is, hogy az Artisjus évente [üzleti titok][360] kezelési költséget számol el, és figyelemmel arra, hogy ezen felmérés pontosságán múlik évente több [üzleti titok] forint ÜHD elosztása, törekednie kell a lehető legpontosabb felmérés elkészíttetésére.
451. Ezen problémánál sokkal nagyobb és akár a kutatás reprezentativitását is megkérdőjelezi, hogy [üzleti titok]. Alapvető piackutatási standardnak[361] tekinthető, hogy legalább nemre, korra, foglalkozásra, iskolai végzettségre és anyagi helyzetre valóan reprezentatív módon kerüljön sor a mintavételezésre, ezen körökben kellően rétegezett fogyasztói csoportokat (un nevezett klasztereket) képezzenek, amelyeken belül közel azonosak a tartalomfogyasztási szokások. [üzleti titok] [362].
452. [üzleti titok].
453. További észrevétele az eljáró versenytanácsnak, hogy önmagában a fogyasztói szokások változásának felmérése nem feltétlen elegendő ahhoz, hogy az alapján megfelelően meghatározható legyen az ÜHD. **A fogyasztói szokások felmérése mellett szükséges egy erre épülő közgazdasági elemzés elvégzése is, amire egészen 2012-ig nem került sor.**
454. Az Artisjus és más jogkezelők 2012-ben egy átfogó közgazdasági elemzést készíttettek,[363] [üzleti titok].[364] [üzleti titok].[365] [üzleti titok][366] [üzleti titok][367] [üzleti titok].
455. Az egyes felmérések kapcsán megállapítható, hogy azok leginkább az üres hordozók használatát vizsgálták és a hozzájuk kapcsolódó fogyasztói szokások évről évre történő változásait. Ezek a **felmérések ráadásul csak érintőlegesen foglalkoznak a szerzői jogi művek piacaival, az azokon történő változásokkal, a magáncélú másolások hatásaival azokon.**
456. Végül, meg kell jegyezni, hogy **a felmérések kizárólag a zenei piacokkal foglalkoznak, miközben az üres hordozói jogdíj számos más mű magáncélú másolásának ellentételezését szolgálja**. Ennek következtében az audio tartalomfogyasztás melletti legfontosabb a audiovizuális tartalomfogyasztási szokások felmérése teljes egészében kimaradt a felmérésekből. Erre úgy került sor, hogy a tartalom fogyasztói szokások alapvetően változtak meg, ráadásul úgy, hogy az audiovizuális tartalomfogyasztás előtérben

---

jelent az omnibusz kutatás, hiszen annak költségei több megrendelő között oszlanak meg. (Piackutató Magyarországi Szövetsége - http://pmsz.org/en/fogalomtar?page=7)
[359] Vj/15-5/2014. 21. oldal
[360] Lásd 3. sz. mellékletet
[361] http://pmsz.org/hu/fogalomtar/kvotas-mintavetel
[362] Vj/15-84/2014. 70. oldal
[363] Lásd Vj/15-5/2014. C7. Melléklet.
[364] Uo. 51. oldal.
[365] Uo. 50-51. oldalak; Lásd Vj/15-5/2014. 21-22. oldalak.
[366] Uo.
[367] Uo. 44. oldal.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

került az audio tartalomfogyasztással szemben [(ezen fogyasztói szokásváltozás egyik meghatározó kiváltója volt a technikai fejlődés (magasabb felbontású eszközök, nagyobb tárhelyű adathordozók megjelenése és elérhető áruvá válása)].

457. Az eljáró versenytanács fenti megállapítását támasztja alá az, hogy a [üzleti titok].[368]

458. Vagyis amennyiben a felmérések foglalkoznak is a szerzői jogi művek piacaival, azok alapvetően a zenei piacra koncentrálnak. [üzleti titok].[369] [üzleti titok].[370]

459. A tanulmány kapcsán az eljáró versenytanács meg kívánja jegyezni, hogy az abban foglalt megállapítások beépítése az azt követő évek felméréseibe nem történt meg, pl.: a következő években készült felmérésekből[371] is hiányzik az audiovizuális tartalomfogyasztás felmérése, továbbra is az audio tartalom fogyasztásra szorítkoznak a felmérések.

460. A szerzői jogi művekhez kapcsolódó kutatásokat segítheti a 2012-ben kiadott Eurostat ESSNet kulturális adatfelvételek módszertani kézikönyve, ami egységes és jól meghatározott módszerekkel méri azok társadalmi és gazdasági hatásait, így a felhasználásokat is.[372] 2014-ben a ProArt Szövetség,[373] melyben mind az Artisjus, mind a többi közös jogkezelő tag, kísérleti jelleggel elkezdte alkalmazni az ESSNet adatfelvételi gyakorlatát.[374]

461. A díjszabásokat alátámasztó felmérések és tanulmányok fentebb tárgyalt sajátosságai a versenyjogi értékelés szempontjából az alábbi jelentőséggel bírnak. Az üres hordozói jogdíjak számos szerzői jogi mű, így zenék, filmek, képek, irodalmi vagy éppen iparművészeti művek magáncélú másolásának ellentételezésére szolgálnak. Az érintett művek közül érthetően a legjelentősebb részesedése a zenei és a filmes művek jogosultjainak van, de még ezen két kategória közül is mindössze a zenei területre van érdemben használható adat, empirikus kutatás. **Vagyis az üres hordozói jogdíj, mint a szabad felhasználásnak minősülő magáncélú másolás ellentételezése, bizonyos szerzői jogi művek vagy felhasználók esetében anélkül van megállapítva, hogy az elméleti, jogi megalapozáson túl alá lenne támasztva akár megközelítő becslést megengedő adatokkal**. Miután a jogdíjfizetés meghatározott hordozókhoz kapcsolódik, mindössze annak bizonyítása szükséges, hogy adott hordozó alkalmas magáncélú másolásra, de a másolások adott művet érintő mértéke, szokásai vagy az általa okozott kár nem feltétlenül támasztható alá megfelelő adatokkal.

462. A bizonyos szerzői jogi műveket érintő fenti nehézségek, különösen a közös jogkezelői tevékenység keretében történő díjmegállapítás azon körülménye fényében jelentősek, hogy az indokolások évről évre csak a változásokat támasztják alá, de nem feltétlenül a díjtömeg egészének mértékét, vagy az egyes díjtételek abszolút értékét. Ahogy arra már korábban utaltunk[375] az indokolási kötelezettség az Artisjus és más közös jogkezelők véleménye szerint csak a változásokra nézve áll fenn, mert álláspontjuk szerint egy korábban már jogszerűnek talált díj vélelmezhetően továbbra is jogszerű. Az így megállapított jogdíjakat csak a körülményekben beálló lényeges változások esetén kell újból megvizsgálni.

463. Az egyes jogdíjak évenkénti változása folyamatosan visszakövethető a kiadott jogdíjközleményekben és valamennyi üres hordozói díjmérték visszavezethető a Szerzői Jogvédő Hivatal által 1998-ig megállapított, akkor még hatósági árakra. Amennyiben új hordozó kategória került be a jogdíjközleménybe, az is egy korábbi jogdíj-kategória

[368] Lásd Vj/15-5/2014. 21-22. oldalak.
[369] Uo. 56. és 58. oldalak.
[370] Uo. 59. oldal.
[371] Vj/15-56/2014.
[372] Lásd pl. http://ec.europa.eu/culture/library/reports/ess-net-report_en.pdf.
[373] Az eddigi GfK Hungária és Free Association Research kutatásokat a ProArt rendeli meg a közös jogkezelők nevében.
[374] Vj/15-38/2014. 2. számú melléklet 8. oldal.
[375] Lásd fenti bekezdéseket.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

differenciálása révén vagy abból kiválva alakult ki. Így például [üzleti titok],[376] míg a [üzleti titok].[377] Az mp3 zenelejátszók első alkalommal 2000-ben szerepeltek a jogdíjközleményben és egy óra lejátszási időtartamú műtárolási kapacitást alapul véve lett megállapítva a jogdíj, ami később névleges tárolókapacitásra változott (1 óra 32 MB-nak feleltethető meg).[378] Ez a díj-megállapítási módszer a CD lemezekre alkalmazott módszerre épül, amelyek 1996-tól kezdődően jogdíjköteles hordozók.[379] Funkcióját tekintve mindkettő zenemásolásra alkalmas és ennek megfelelően vették figyelembe őket a jogdíjak megállapításánál. A CD-ket megelőzően az üres hordozói rendszer alapvetően a hang- (hangkazetta) és képhordozókra (videokazetta) megállapított jogdíjakra épült, amelyek a magyar jogrendszerben 1983. január 1-ével jelentek meg.

464. A fentiek alapján látható, hogy **az új adathordozók bevezetésének módszerében is az eljárás alá vontak a historikus módszert követték**, azaz, ahelyett, hogy a fogyasztói szokások változásain alapulóan megpróbálták volna az új adathordozóra kialakítani egy külön kategóriát, a korábbi, elavulttá váló (pl.: CD-k besorolása a hangkazettákra kialakított díjszabásba stb.) kategóriájába sorolták be, ami nyilvánvalóan nem megfelelő. Ebből következően pedig a régi típusú, már a jogdíjközleményben szereplő adathordozó forgalmazóknak kell(ett) megfizetniük az új típusú, a jogdíjközleménybe még be nem vezetett adathordozó forgalmazók helyett.

465. Ezenfelül az eljáró versenytanács véleménye szerint az is megállapítható, hogy **az egyes új adathordozók bevezetésével is késlekedtek az eljárás alá vontak, a technikai fejlődést csak jelentős késéssel követték le.**

466. Ebben az eljáró versenytanács álláspontja szerint akadályozta az eljárás alá vontakat a kizárólag a már elkészült, meglévő felmérésekre épülő historikus díjmeghatározás. Ugyanis a fogyasztói szokások az utóbbi években dinamikusan változtak, aminek az alapja a sohasem látott mértékű technológiai boom volt. Az új adathordozók és az erre épülő tartalomfogyasztói szokás változások nem teszik lehetővé azt, hogy a már meglévő sémák alapján alapvetően a korábbi audio tartalomfogyasztási elvekre kidolgozottak szerint kerüljön sor a díjmeghatározásra.

467. Az eljáró versenytanács csak a két legfontosabbnak tekinthető eszközbevezetés elmaradást hozza fel példaként: i) a **külső merevlemez**re vonatkozó kategória bevezetésére csak 2012-ben került sor, ii) a **tablet**-ekre vonatkozó kategória bevezetésére csak 2014-ben került sor.

468. E két kategóriát azért tartja fontosnak az eljáró versenytanács, mert ezek a széles sávú internet elérésre építetten ezek az eszközök már sokkal korábban[380] alapvető tartalomfogyasztói változásokat generáltak.

469. A külső merevlemez tárkapacitásának megnövekedése és elérhető áruvá válása lehetővé tette azt (a szélessáv és torrent technológia nagy arányú penetrációjával), hogy a fogyasztók gyűjteményeket hozzanak létre. A külső merevlemezek tömeges megjelenése előtt a fogyasztók elsősorban CD-n és DVD-n rögzítettek tartalmakat, amik kényelmi korlátaik

[376] Vj/15-34/2014. 3. oldal.
[377] Vj/15-9/2014. 9. oldal.
[378] Uo. 8. oldal.
[379] Uo.; Vj/15-34/2014. 4. oldal.
[380] A tablet forradalom alapja a 2010-ben bevezetett Apple Ipad terméke volt, ezen termék nyomán alakult ki egy új piac, a táblagépek piaca. A *GKIeNET - T-Mobile: Jelentés az internetgazdaságról című kutatása már 2011-re azt állapította meg, hogy Magyarországon „*2011-ben várhatóan ugyanannyi táblagép talál gazdára, mint netbook".
A külső vagy hordozható merevlemezek története még régebbre datálható. Az első hordozható gépekhez készült merevlemez 1991-ben mutatkozott be az IBM fejlesztői jóvoltából. A Tanba-1 már 2,5 hüvelykes tányérokat alkalmazó merevlemez 63 megabájt kapacitással rendelkezett, Azonban az igazi tárkapacitást jelentő forradalom a 2000-es évek elején történt 2003-ban jelent meg az első 500MB-os, 2007-ben pedig az első 1 TB-os külső merevlemez. (Pécsi Tudományegyetem, Pollack Mihály Műszaki és Informatikai Kar, Rendszer és Szoftvertechnológiai Kar (http://rszt.mik.pte.hu/data/2012/0313/961/02_HWism_merevlemez.pdf)

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

miatt nem tették lehetővé az olyan mértékű tartalomfogyasztást, mint ez a külső merevlemezekkel megvalósult.

470. A merevlemezt követően az egyik újabb lépcsőfoknak tekinthető tartalomfogyasztói változást a streamtechnológia megjelenése okozta, amihez párosult a mobil eszközök széleskörű elterjedése (okostelefonok és tabletek). A stream technológia bárhonnan történő azonnali elérhetőségének köszönhetően a fogyasztóknak már nem kell az adattárolás problémájával megküzdenie, így a szűkkeresztmetszetnek már nem a megfelelő mennyiséggel rendelkező adattároló, hanem a megfelelő szélessávú internet kapcsolat megléte lett. **Az eljárás alá vontak – a fogyasztói szokások nem megfelelő felmérése miatt – nem kezelték kellően jogdíj megállapításuk során azt a trendet sem, hogy a fogyasztók például a streaming miatt egyre kevesebb adathordozót vásárolnak, mivel egyre kevesebb tartalmat tárolnak, aminek következtében pedig jelentős csökkés állhat(ott) elő az ÜHD vonatkozásában.**

471. Az üres adathordozókat a fogyasztók részben azért vásárolták és kisebb mértékben, de jelenleg is azért vásárolják, hogy egy szerzői művet a későbbiekben akár egyszer, akár többször megtudjanak nézni és/vagy hallgatni.

472. A fogyasztói tartalomfogyasztási és hardver (eszköz) használati szokások, azonban a vizsgált időszak alatt dinamikusan változtak.

473. A tartalomfogyasztási szokás alapvető változását hozta a szélessávú internet nagyarányú [statikus (lakóhelyhez kötött) és dinamikus (lakóhelyhez nem kötött, pl.: mobilinternet, wifi)] penetrációja és annak díjának jelentős csökkenése. Ugyanis az utóbbi években a szélessávú internetnek köszönhetően a fogyasztók az üresadathordozókon alapuló tartalomfogyasztás helyett előtérbe helyezték az internet alapú tartalomfogyasztást (elsősorban stream technológia) és az internet alapú tartalom tárolást (felhő technológia). Ami azt eredményezte, hogy a fogyasztók kevesebb üresadathordozót vásárolnak és azokat is a korábbi évekkel ellentétben nem szerzői jogvédelem alá eső tartalomfogyasztásra, hanem saját célú felhasználásra használják fel elsődlegesen (saját készítésű fotók és videók, ingyenes alkalmazások tárolása stb). Ezen technológiai forradalomra tekintettel a fogyasztók kevesebb üresadathorodozót vásárolnak, amelyek pedig vásárolnak azok elsősorban eszközbe építetten.

474. Ahogy fentebb már kifejtésre került a felmérések továbbra sem foglalkoznak az audiovizuális tartalom fogyasztással, mint önálló kategóriával, és ez igaz az előző bekezdésekben bemutatott online tartalomfogyasztási szokások kapcsán is. Ugyanis **a felmérések jelenleg is csak az online zenehallgatásra terjednek ki, de az online audiovizuális tartalomfogyasztásra nem**, ami egy alapvető hibának tekinthető, tekintettel arra, hogy az elmúlt években számos olyan szolgáltató jelent meg, akik nemcsak rövid audiovizuális tartalom megosztási szolgáltatással (youtube), hanem kifejezetten filmekre, sorozatokra szakosodott.

475. Ez különösen annak tükrében furcsa, hogy az Artisjus által elvégeztetett 2015-ös tanulmány megállapította, [üzleti titok]. [381]

476. Ez is azt támasztja alá, hogy a historikus díjmeghatározás nem megfelelő, hiszen a tartalomfogyasztási szokások dinamikusan változt(n)ak és ennek lekövetésére nem alkalmas egy statikus, historikus elvek követő felmérés és díjmegállapítási módszertan.

477. Az eljáró versenytanács véleménye szerint az évenként csak a változásokat érintő díjindokolás módszere, a felmérések és a tanulmány fényében azért aggályos versenyjogi szempontból, mert olyan díjakon alapulnak, amelyeket nem a versenyszabályok szellemében, a versenyjog teremtette követelmények fényében állapítottak meg, hiszen a szerzői jog rendszer szintű szemléletét alkalmazták, és nem adtak kellő indokolást valamennyi felhasználás és szerzői jogi mű esetében. A korábbi díj-megállapítási módszerek

[381] Vj/15-84/2014. 8. oldal

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

lényegesen kevesebb indokolást igényeltek. Amint az Artisjus nyilatkozatából is látható, **valamennyi jogdíj a hatósági jogdíjakra vezethető vissza, amelyeket 1998-ig a Szerzői Jogvédő Hivatal állapított meg közleményeiben**. **Amint azt az Artisjus is elismeri, ezek a jogdíjak a maival össze nem hasonlítható jogi környezetben születtek,**[382] amit amúgy jól bizonyít az is, hogy 2007-től kezdődően milyen változások álltak be a jogdíjak megállapításának és jóváhagyásának jogszabályi környezetében.

478. Az Artisjus előadása szerint a Tpvt. szerinti, vagyis szerzői jogtól eltérő szempontok nem merültek fel hatóságok részéről, versenyjogi szempontú tesztet azok nem végeztek.[383] Az 1997-1998-ban történt, Szerzői Jogvédő Hivatal és Artisjus közötti jogdíj megállapításra vonatkozó átadás-átvétel során sem merült fel a Tpvt. szerinti szempont.[384]

479. Ahogy azt az eljáró versenytanács korábban bemutatta[385] más hatóságok, hivatalok is úgy nyilatkoztak, hogy a díjszabást kizárólag szerzői jogi szempontból vizsgálták, a Tpvt. által védett közérdeket nem vizsgálták.

480. Az eljáró versenytanács ezért nem tudja elfogadni az Artisjus azon érvelését, hogy mivel a kiindulópont, vagyis az állami díjmegállapítás jogszerű volt, és az ahhoz képest végrehajtott évenkénti változások is jogszerűek voltak, így a végeredményben kapott díjak is szükségszerűen jogszerűek. Ezt támasztja alá az állami szereplők által tett nyilatkozatok is, amelyekben a minisztériumok és a SzTNH egyértelműen leírta, hogy „a jóváhagyási eljárás szempont rendszere kizárólag az Szjt.-ben meghatározott feltételek betartását jelenti”[386], vagyis nem a versenyhez fűződő közérdek értékelését. Sokkal inkább jelenti azt, hogy a jogalkotó az esetlegesen egymással is konkuráló közérdekeket mérlegelve adott díjat tartott elfogadhatónak. Ugyanaz a díj egy piaci szereplő részéről alkalmazva már a versenyjog szempontjai szerint értékelendő és potenciálisan elítélhető is.

481. Az időközben eltelt több mint 15 év változásaira tekintettel kifogásolhatóak lennének a díjak. **A területet érintő igen jelentős technológiai változások már önmagukban is indokolnák a díjtételek önmagukban történő, abszolút értelemben vett időközönkénti felülvizsgálatát**. Ezek az alapvető technológiai változások nem csak a díjak szerzői jogi megítélését, de a versenyjogi értékelést is jelentősen befolyásolhatják.

482. Az üres hordozói jogdíjak bevezetését követő kezdeti időszakban az 1990-es évek közepéig a másolási technológia homogén volt, a magáncélú másolások jól mérhetőek voltak, fix technológiai kapcsolat volt az üres hordozók és a másolt mennyiség között. A hagyományos hangkazettákat zene, míg a videokazettákat képrögzítésre használták. Így az egyes eltérő felhasználások is jobban nyomon követhetőek voltak. A másolásokat az állandó szalagforgási sebesség határozta, tudható volt, hogy egy 60 perces hangkazettára mennyi zene fér, vagy például egy 180 perces videokazettára milyen hosszúságban férnek filmek. A jogdíjak ilyen körülmények között viszonylag egyszerűbben a mechanikai jogdíjakhoz voltak köthetőek. Ez a tendencia a digitális másolások elterjedésével sem feltétlenül változott még meg, hiszen ezzel csak a másolatok minősége javult, ami az üres hordozói díjak emelésével kezelhető maradt.[387] Ugyanakkor a 2000-es évek elejétől kezdődően olyan technológiai változások történtek, amik alapjaiban változtatták meg az üres hordozók és a felhasználás közötti kapcsolatot. A tömörített formátumú másolások megjelenésével, a tömörítés fajtájától függően akár azonos névleges kapacitású hordozókra is eltérő mennyiségű magáncélú másolat kerülhet. Maga a másolás is nagyságrendekkel egyszerűbb és gyorsabb lett, a külső merevlemezek, illetve a szélessávú internetelérés elterjedése ipari mennyiségű másolatkészítést tesz ma már lehetővé igen alacsony költségek mellett. A

[382] Vj/15-9/2014. 7. oldal.
[383] Vj/15-34/2014. 4. oldal.
[384] Uo.
[385] Lásd. VI. fejezet
[386] Ezen előadásokat lásd a VI.1. fejezetnél
[387] Vj/15-38/2014. 2. számú melléklet 8. oldal.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

korábbihoz képest a szükséges idő töredéke alatt lehet teljes filmeket, vagy akár egy ország zenei piacának teljes repertoárját lemásolni. Végül az üres hordozók és a másolásra alkalmas eszközök közötti korábbi éles választóvonal egyre inkább elmosódik.

483. Ezek a technológiai, piaci fejlemények olyan változásokat jelentenek, amelyek az eljáró versenytanács véleménye szerint mindenképp elengedhetetlenné teszik a magáncélú másolásokkal érintett művek és azok felhasználóinak jobb beazonosítását, a korábbi, az 1990-es években kialakult díjmegállapítási módszeren alapulóhoz képest és **nem teszik lehetővé azon érv elfogadását, hogy az eltérések évenkénti indokolása biztosítja a jogdíjak versenyjogi megfelelését akár 15 év távlatából is.**

IX.6.2.2.1.2. Annak kérdése, hogy az egyes díjtételek megállapítása kapcsán mennyiben van figyelembe véve az esetleges felhasználói és felhasználási sajátosság (A zenei és filmes művek jelentősége az ÜHD meghatározása során)

484. Az üres hordozói jogdíj által érintett művek jellemzői, illetve azok felhasználói sokszor igen eltérő tulajdonságokat mutathatnak. Az üres hordozók által érintett művek közül külön kiemelést érdemelnek a zenei és filmes művek, illetve a hozzájuk kapcsolódó felhasználás. Alapvető eltérés, hogy a zenei művek és a filmek eltérő hosszúságúak és más a hozzájuk kapcsolódó felhasználás. Egy zenei mű lehet akár 2-3 perces is, de még egy teljes album is lényegesen kisebb tárolókapacitást igényel, mint egy teljes film[388]. A zenei mű használata eltérő lehet, hiszen azt háttérzenének is lehet használni, míg a filmek megtekintése hosszabb időt és figyelmet igényel. A zenéket lényegesen többször játsszák le, mint egy rögzített filmet. A filmek másolásához is több idő és tárkapacitás szükséges, a másolat lejátszása sem lehetséges minden eszközzel. Alapvető eltérések vannak a filmpiac és zenei piac között is. A filmek kapcsán más a fizetési hajlandóság is az elsődleges piacon, hiszen egy alapvetően más terméket kap a vevő. Míg az idegen nyelvű zeneművek fogyasztása világszerte elfogadott, addig a filmek esetében nagyon fontos a nyelv és az élvezeti értéket nagyban csökkenti, ha nem elérhető a felhasználó anyanyelvén. Bár az érintett piac meghatározásánál az üres hordozói jogdíjak megállapításának sajátosságai miatt nem volt szükséges önálló termékpiacokat megállapítani a zenei és filmes művek felhasználását illetően, de az jól látszik, hogy eltérő csoportokat alkotnak a zenei és filmes művekhez kapcsolódó felhasználások. E körülmény a visszaélés értékelése kapcsán jelentőséggel bír.

485. Ahogy fentebb bemutatásra került az eljárás alá vontak **az audio felhasználásra építő historikus elemzéseket végeztek, az évek alatt a változó tartalomfogyasztási és másolási szokásokat nem követék le megfelelően**. Valószínűleg ezt az eljárás alá vontak is érezték, hiszen 2012-ben egy átfogó közgazdasági elemzést készítettek,[389] amelynek célja az volt, hogy áttekintést nyújtson a magáncélú másolás technológiai és piaci adottságainak átalakulásáról, illetve hogy képet adjon a hazai díjak mértékéről és megalapozottságáról az Artisjus által felvett, tárolt adatok és a piaci adatok összevetésével.

486. Ezen a Gfk Hungaria által elvégzett 2012-es közgazdasági tanulmány is az eljáró versenytanács álláspontját támasztja alá, amikor megállapítja például, hogy „[üzleti titok]”. Azonban **annak ellenére, hogy a tanulmány rögzíti a fenti tényt, az eljárás alá vontak továbbra is csak a zenei területre adnak kellő becslést, hanyagolva a filmalkotások és más szerzői jogi művek kellő értékelését.**

487. Ezt az eljáró versenytanács álláspontját támasztja alá az Artisjus által 2015-ben készíttetett közgazdasági elemzés[390], amikor megállapítja, hogy a 2012-es tanulmányban alkalmazott

[388] A leggyakoribbnak zenei formátumnak tekinthető mp3 fájlkiterjesztésű album, a leginkább elfogadott 128 kbps bitsűrűségű tömörítésben sem éri el a 200 MegaByte tárigényt, míg egy film tárigénye az egyik leggyengébb felbontású fájlkiterjesztésben (.avi) is minimum 700 MegaByte

[389] Vj/15-5/2014. C7. melléklet.

[390] Vj/15-84/2014.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

módszerről a tanulmány jelzi, hogy [üzleti titok].[391] Vagyis amennyiben a felmérések foglalkoznak is a szerzői jogi művek piacaival, azok alapvetően a zenei piacra koncentrálnak.

488. Az eljáró versenytanács, annak ellenére, hogy a tanulmány szerint a magáncélú filmpiaci jogtulajdonosi veszteségek nehezen felmérhetőek, pont ezt hiányolja elsődlegesen az eljárás alá vontak üres hordozói díj megállapítása kapcsán. Ugyanis **a közös jogkezelők** elsődleges és az Szjt.-ben is deklarált feladata, hogy a fogyasztói szokások kapcsán kellő mértékű, szélességű és mélységű reprezentatív felmérést végezzenek el, amelyek **az egyezmények, nemzetközi szerződések alapelvei, a 2001/29/EK irányelv, illetve a fentebb bemutatott Európai Bírósági döntései alapján egyik körrel sem kivételezhetnek.**

489. Az Artisjus az audiovizuális piac felmérésének hiánya kapcsán maga is az adatok elérhetetlenségére hivatkozik: „[üzleti titok].[392]”

490. Azonban, ahogy fentebb leírta az eljáró versenytanács ez nem minősül kimentési oknak, sőt az Artisjus tulajdonképpen saját felróható magatartására hivatkozik, hiszen a közös jogkezelőknek lett volna a törvényben rögzített kötelessége a fogyasztói szokásokra vonatkozó kellő mértékű felmérések elvégzése.

491. A közös jogkezelőknek, az általuk becsatolt adatok alapján rendkívül magas a működésére fordított és elszámolt költsége, ebből elsődleges és az Szjt. által deklarált feladata lett volna és lenne annak a lehető legjobb beazonosítása, hogy a magáncélú másolásokkal milyen művek és melyik adathordozók érintettek a legjobban, annak érdekében, hogy az adott jogtulajdonosokat milyen mértékű kár érte, amelynek azonban nem tettek eleget.

492. A közös jogkezelők által elvégzett historikus alapú elemzések kizárólag arra voltak elegendőek, hogy az Szjt. előírásának megfeleljen, de az azon alapuló díjmeghatározás jellegénél fogva hibás volt, hiszen nem tudta lekövetni, historikus volta miatt sem, a rendkívül felgyorsult változásokat és nélkülözte a versenyjogi értékelést azzal, hogy a szerzői jogi szabályozásnak megfelelően rendszer szintű elemzést végzett, és nem terjedt ki arra, hogy a díjak kellőképp egyediesítse[393]. Ezek a felmérések sem a fogyasztói tartalom szokások változtak, sem az adathordók változását nem vette figyelembe kellő mértékben, egy olyan piaci környezetben, ahol ezek a változások rendkívül felgyorsultak. A változások kellő mértékű kezeléséhez és így az adott adathordozókra kivetett üreshordozói díj meghatározásához évenként kellett volna reprezentatív felmérést készíteni.

<u>IX.6.2.2.1.3. Annak vizsgálata, hogy az alternatív (jobb) módszer anélkül alkalmas-e a törvényes cél – vagyis a szerzők, zeneszerzők és zeneműkiadók érdekeinek védelme – elérésére, hogy nem növeli a szerződések kezelésének és a védett zeneművek felhasználása ellenőrzésének költségeit aránytalanul</u>

493. Ahogy az eljáró versenytanács korábban utalt már rá[394] Kanal 5 ügyben kimondottak szerint, az alternatív díj megállapítási módszer létezése csak akkor nem eredményez erőfölénnyel való visszaélést, amennyiben az aránytalanul növeli a szerződések kezelésének és a védett zeneművek felhasználása ellenőrzésének költségeit.

[391] Vj/15-5/2014. 21-22. oldalak.
[392] Vj/15-84/2014. 50. oldal
[393] Bizonyos adathordozókat a fogyasztók egy jól körülhatárolható szellemi alkotások magáncélú használatára vásárolnak. Csak a példa kedvéért üres cd-t, memóriakártyát, mobiltelefonokba integrált tárkapacitást elsősorban zene, míg dvd-t, külső merevlemezt film másolás céljából vásárolnak a fogyasztók. Azonban pont a fogyasztói szokások rendkívül gyors változása miatt a fentiek sem jelenthetőek ki minden egyes adott időszakban egyértelműen, ennek oka például a minőségi (pl.: felbontás) követelmények, elvárások növekedése (gondoljuk csak az audiovizuális művek minőségi, felbontási forradalmára, ahol az avi fájlokban alkalmazott felbontástól a full HD, sőt a 4k felbontásig jutottunk el).
[394] Lásd jelen előzetes álláspont 65. bekezdésétől

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

494. Az eljáró versenytanács korábban már kifejtette, hogy a magáncélú másolások beazonosítása kizárólag a fogyasztói szokások felmérésével és az az alapján levont következtetésekkel, elemzésekkel határozhatók meg. Ugyanis kizárólag a fogyasztói szokások ismerete alapján határozható meg az, hogy jellemzően milyen típusú tartalmakat, milyen típusú adathordozókra másolnak a fogyasztók ez pedig az üreshordózokat terhelő díj és a szerzőket megillető jogdíj alapját képezi.
495. A fogyasztói szokások reprezentatív felmérésekkel azonosíthatóak be, így függetlenül attól, hogy az Szjt. 90. § (3) bekezdése „csak" 2012. január 1-jétől követeli meg a díjszabás megállapításához az indokolást és az azt alátámasztó iratok csatolását, ezt megelőzően is kötelessége volt az eljárás alá vontaknak ilyen tartalmú felmérések elvégzése (mint ahogy meg is tették). Figyelemmel arra is, hogy csak az ilyen tartalmú felmérések alapján lehet meghatározni az üres hordozói díjat és eleget tenni az Szjt.-ben is deklarált, a felhasználók indokolatlan megkülönböztetés nélküli, egyenlő bánás módon alapuló jogdíjakat meghatározási elvének.
496. A fentiek alapján látható, hogy az eljárás alá vontaknak a fogyasztói szokásokat a törvényi követelmények és előírások miatt, függetlenül az eljáró versenytanács döntésétől, el kell(ett) készítenie minden évben.
497. Így megállapítható az, hogy az eljáró versenytanács nem egy új dolgot követel meg az eljárás alá vontaktól, hanem – annak érdekében, hogy a jogdíjközlemény a versenyjogi előírásoknak is megfeleljen – a meglévő felmérések és az az alapján megállapított díjak pontosabb, jobb beazonosítását és meghatározását.
498. Ez persze járhat azzal, hogy a korábbi felmérések, illetve közgazdasági elemzések költsége megemelkedik, de ez egyrészt szükséges ahhoz, hogy a díjfizetők és a jogdíj jogosultak köre jobban beazonosítható, pontosabb legyen és ne sérüljön az egyenlő bánás mód, valamint a méltányos díjazás elve.
499. Másrészt a versenyjogi megfelelésből fakadó többlet költségek nem aránytalanok ahhoz viszonyítva, hogy évente több milliárd Ft üreshordozói díj megállapítása múlik az eljáró versenytanács által megkövetelt pontosabb és részletesebb felmérésből eredő jobb módszeren, amihez képest az alternatív és jobb módszer miatt felmerülő többlet költség jelentéktelennek minősíthető különös tekintettel arra, hogy a több milliárd Ft üreshordozói díjnak a 17,91%-a[395] az Artisjust illeti, mint az általa nyújtott közös jogkezelési szolgáltatás nyújtásáért felszámított kezelési költség.
500. A fentiek alapján az eljáró versenytanács arra a megállapításra jutott, hogy az általa megkövetelteket (pontosabb felméréseken alapuló díjmeghatározás) versenyjogi szempontból szükségesek, hiszen ezáltal biztosítható a díjfizetők és díjjogosultak körének pontosabb meghatározása, míg ez a követelmény nem jelent az általa elérni kívánt célhoz képest aránytalan többlet terhet, többlet költséget az eljárás alá vontak számára.

IX.6.2.3. Összegzés a díjszabásokat alátámasztó felmérések versenyjogi értékelése kapcsán

501. Az eljáró versenytanács tehát az Európai Unió Bíróságának gyakorlata alapján megvizsgálta az ÜHD díjmegállapításának alapját képező fogyasztói felméréseket és az azok alapján készült jogdíjmegállapításokat, a bíróság azon esetjogi gyakorlatának szempontjából, hogy van-e olyan jobb módszer, ami lehetővé teszi a díjfizetésre kötelezettek és a jogdíj jogosultak jobb beazonosítását és ami nem jár aránytalan költségnövekedéssel.
502. Az eljáró versenytanács vizsgálata során azt a megállapítást tette, hogy a felmérések és a díjmegállapítási módszer számos, olyan komoly hibát és hiányosságot tartalmaz, amelyek jelentősen kihatnak a díjfizetők és a jogdíj jogosultak beazonosítására. Abban az esetben, ha

[395] Erre vonatkozóan lásd az Artisjus elnökének előadását az Országgyűlés Kulturális és sajtóbizottságának 2013. június 17-én megtartott üléséről (jegyzőkönyv 19. oldal 2. bekezdés)
http://www.parlament.hu/documents/static/biz39/bizjkv39/KSB/1306171.pdf

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

ezeket a hibákat és hiányosságokat az eljárás alá vontak nem követték volna el, egy jobb és minden az ÜHD megállapítása kapcsán érintett személy számára méltányosabb díjmegállapításra került volna sor. Ezen hibák és hiányosságok többek között összefoglalóan a következőek voltak:

a. omnibusz típusú piackutatás hátrányai,
b. hiányzik a megfelelően szegmentált mintavételezés, a fogyasztói csoportképzés,
c. hiányzik a teljes tartalomfogyasztói szokások, így elsősorban az audiovizuális tartalomfogyasztás önálló vizsgálata; az eljárás alá vontak részéről kizárólag a zenei fogyasztói szokások önálló értékelése történik meg,
d. ehhez kapcsolódóan az audiovizuális tartalmak díjmeghatározása, figyelembevéve az audio és az audiovizuális tartalmak közötti igen jelentős különbséget, nem alapulhat a korábbi audio tartalmakhoz kötött díjmeghatározáson,
e. a felmérések leginkább az egyes hordozók magáncélú másolásra használásának arányát adják meg, amelyek kizárólag a perc és névleges kapacitás alapú szemlélettel adhatnak becslést a másolások mértékéről, ami viszont hiányzik a felmérésekből,
f. a felmérések alapján készült közgazdasági elemzés, illetve a 2012-ben készített elemzés gyakorlati átültetésének hiánya,
g. valamennyi adathordozó vonatkozásában igaz az a megállapítás, hogy a díjmegállapításra historikus módszer alapján került sor, amely egy a fogyasztói szokásokat tekintve dinamikusan változó piacon nem megfelelő,
h. a vizsgált időszakban hiányzott a dinamikus tartalomfogyasztói szokásváltozásokhoz igazodó, új adathordozó eszközök megfelelő időben történő bevezetése (külső merevlemez, tablet),
i. hiányzott az új tartalomfogyasztói technológiák kellő mértékű figyelembevétele a fogyasztói szokásváltozásoknál (széles sávú interneten alapuló torrent, streaming technológia stb.) és ennek következtében hiányzott ezek hatásának figyelembe vétele az ÜHD megállapításánál.

503. Versenyjogi értelemben tehát az üres hordozói jogdíjaknak a közös jogkezelési tevékenység keretében való kialakításának magyarországi rendszere kifogásolható, mivel a díjszabás módszere nem biztosítja megfelelően bizonyos felhasználások és felhasználói csoportok pontosabb beazonosítását. A jogdíjak megállapításánál indokolásul szolgáló felmérések alapvetően a zenei felhasználásokat mérik és értékelik, holott a jogdíj más szerzői jogi művek így például filmek magáncélú másolását is kompenzálja. Ráadásul a jogdíjak megállapítása csak az előző évhez képest végrehajtott változtatásokra terjed ki, és az egyes jogdíjtételek végső soron a korábbi államilag megállapított jogdíjakat veszik alapul, amelyekről tudható, hogy nem versenyjogi szempontok alapján lettek elfogadva egy alapvetően eltérő jogi környezetben. Végül az üres hordozók használatával kapcsolatos alapvető technológiai változásokra tekintettel is megállapítható, hogy az egyes fogyasztói csoportok beazonosíthatósága sérül a jelenlegi díj-megállapítási módszer mellett. Amint azt a IX.6.2.2. fejezetben bemutatásra került a zenei és filmes művek alapvetően eltérő jellegűek, így a hozzájuk kapcsolódó szabad felhasználások is különbségeket mutathatnak.

504. A különböző felhasználói csoportok, így például a filmek magáncélú másolását folytatók sajátosságai nincsenek kellően alátámasztva a jogdíjfizetést megalapozó felmérésekben, tanulmányokban, holott azok eltérést mutatnak a zenei felhasználásokhoz képest. A hordozók jelentős részénél a zenei felhasználásból indultak ki, annak ellenére, hogy az érintett hordozók típusait jellemzően más tartalom másolására használják. Így az esetükben alkalmazott jogdíjak nem feltétlenül az ő felhasználási szokásaikra is alapozva kerülnek elfogadásra.

505. Ennek alapját pedig a fogyasztói szokások nem megfelelő felmérése jelenti, ugyanis az eljárás alá vontak által alkalmazott omnibusz típusú, historikus és nem kellően szegmentált

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

mintavételen alapuló felmérés nem teszi lehetővé azt, hogy ez alapján megfelelő díjközleményt alakítson ki.

506. Az Artisjus nyilatkozatai és a becsatolt dokumentumok alapján az látszik, hogy a versenyjogi megközelítés, vagyis a felhasználók esetleg elkülönülő csoportjainak és a felhasználás őket érintő jellegzetességeinek beazonosítása nem volt cél, arra nézve nem történt kísérlet, holott erre [üzleti titok]. Az Artisjus teljes egészében a hagyományos szerzői jogi megközelítést alkalmazva, rendszer szintű módszert alkalmaz. Az Artisjus által készíttetett 2012-es Gfk. Hungária tanulmány pontosan azt bizonyítja, hogy [üzleti titok].

507. Az Artisjus nyilatkozata szerint [üzleti titok].[396] [üzleti titok].

508. A másik visszaélést érintő szempont, hogy a díjfizetés megalapozásán túl, az egyes díjtételek megállapításakor mennyiben van figyelembe véve az esetleges felhasználói és felhasználási sajátosság. Ahogy korábban megjegyeztük már, miután a fogyasztók érintettsége csak közvetett az üres hordozói jogdíjak megállapításánál, hiszen nem ők fizetik a jogdíjat, egyedi felhasználói jellemzők csak akkor azonosíthatóak, amennyiben nyilvánvaló, hogy bizonyos hordozókat a fogyasztók bizonyos jól körülhatárolható szellemi alkotások magánmásolására használnak. Amennyiben ezek a jól körülhatárolható, üres hordozóhoz köthető, egyedi jellemzők nem tükröződnek a jogdíj megállapításának mértékében, akkor megállapítható a visszaélésszerűség.

509. Miután az üres hordozói jogdíj megállapításának sajátosságait versenyjogilag elemezve megállapítást nyert, hogy a filmek magáncélú másolását folytatók sajátosságai nincsenek kellően alátámasztva a jogdíjfizetést megalapozó felmérésekben, ez arra enged következtetni, hogy a döntően filmes tartalmakhoz kapcsolódó hordozók jogdíjai is versenyjogilag aggályosak.

510. [üzleti titok].[397] Miután a fenti bekezdésekben tárgyaltaknak megfelelően a filmek magáncélú másolását folytatók sajátosságai nincsenek kellően alátámasztva a jogdíjfizetést megalapozó felmérésekben, megállapítható az is, hogy a DVD-k, illetve a merevlemezes DVD felvevők, televíziók és set-top-box-ok esetében sérül a felhasználás, felhasználók pontosabb beazonosíthatóságának követelménye. Annak ellenére, hogy a felhasználók ezeket a hordozókat és eszközöket döntő többségében filmek magáncélú másolására használják fel, az esetükben megállapított jogdíjak nem veszik számításba (hiszen a felmérések önállóan nem is foglalkoznak az audiovizulás tartalomfogyasztási szokásokkal) a felhasználás sajátos körülményeit.

511. Az Artisjus nyilatkozatai és a becsatolt dokumentumok alapján ebben az esetben is az látszik, hogy a versenyjogi megközelítés, vagyis a felhasználók esetleg elkülönülő csoportjainak és a felhasználás őket érintő jellegzetességeinek beazonosítása nem volt cél, arra nézve nem történt kísérlet. Az Artisjus teljes egészében a hagyományos szerzői jogi megközelítést alkalmazva, rendszer szintű módszert alkalmaz. Nincs arra utaló nyilatkozat, hogy a jogdíjak megállapítása tekintetében a többi felhasználáshoz képest jól elkülönülő tulajdonságok ellenére miért nem lehetséges a filmekhez kapcsolódó felhasználás pontosabb beazonosítása, valamint az miért vezetne a közös jogkezelés költségeinek aránytalan növekedéséhez.

512. A fenti érveken túl, további szempontok is arra utalnak, hogy megállapítható az eljárás alá vontak versenyjogi felelőssége, mivel az erőfölényes vállalkozás különös felelősséggel tartozik azért, hogy magatartása ne korlátozza a közös piacon a hatékony és torzításmentes versenyt. A különös felelősségnek való nem meg nem felelést a jelen ügy sajátos körülményeinek fényében meg lehet állapítani az eljáró versenytanács véleménye szerint. Mind az Szjt., mind a törvényességi felügyeletet gyakorló hatóságok véleménye és eljárásuk menete is azt tükrözi, hogy a versenyjogi értékelés nem volt része a díjjóváhagyásnak. Maga az Artisjus is azzal érvelt a 2013-as díjszabás kapcsán, hogy ez külön vizsgálat tárgya lehet,

[396] Vj/15-34/2014. 4. oldal.
[397] Vj/15-5/2014. C24. melléklet 13. és 17. oldalak.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

amely lefolytatására a Gazdasági Versenyhivatal rendelkezik hatáskörrel. Ebből adódóan a közös jogkezelők nem hivatkozhatnak arra, hogy ezt a szempontot nem volt szükséges önállóan megfontolni vagy az nem merülhetett fel magatartásuk kapcsán. Ráadásul a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés kérdése a díjjóváhagyási eljárások és üres hordozói jogdíjakkal kapcsolatos bírósági eljárásokban során is felmerült, még ha csak a díjfizetők és az Artisjus viszonylatában is.

513. Tekintettel a díjszabásokat alátámasztó felmérések és tanulmányok fentebbi bekezdésekben tárgyalt sajátosságaira, amelyek szerzői jogi szempontból indokolták a díjmegállapítás módosítását, azok fényében a versenyjogi értékelés is indokolt lett volna. Miután piaci helyzetéből adódó különös felelőssége ellenére az Artisjus és a többi közös jogkezelő egyáltalán nem tartotta szem előtt a versenyjogi szempontokat, és arra nézve sem szolgáltatott bizonyítékokat, hogy erre akár kísérletet tett volna, valamennyi körülményre tekintettel a jogsértés megállapítható, hiszen az eljáró versenytanács által bizonyítottan tudtak volna/tudnának jobb felméréseket és ezek alapján jobb djímegállapításokat készíteni a közös jogkezelők.

514. Tehát összefoglalva, az eljáró versenytanács az eljárás alá vontak által benyújtott dokumentumok alapján is arra a megállapításra jutott, hogy, hogy létezne egy jobb módszer az üres hordozói díjak megállapítására (amely szükséges a versenyjogi elvárások teljesítéséhez), ami nem járna jelentős költségnevekedéssel, viszont jobban, méltányosabb díj, illetve jogdíj meghatározást tenne lehetővé mind a díjfizetők, mind a díj jogosultak vonatkozásában. Ezen jobb díjmeghatározásnak alapja az eljáró versenytanács által a fogyasztói szokások felmérése és az alapján a díjmeghatározás során feltárt hibák és hiányosságok kiküszöbölése lehet.

515. A fentiek alapján az eljáró versenytanács előzetes álláspontja szerint megállapítható 2007. február 20-tól az eljárás alá vontak az üres hordozói jogdíjak megállapításának módszertanával és ezalapján annak mértékének meghatározásával visszaéltek közös gazdasági erőfölényükkel, **mivel az üreshordozói jogdíj indokolásául szolgáló felméréseknél és az ezalapján is meghatározott díjmeghatározásuknál lett volna olyan jobb módszer, ami nem járt volna** aránytalanul nagyobb költségnövekedéssel (hatékonyságvesztéssel) a közös jogkezelés területén.

516. Az eljárás alá vontak ezen magatartásukkal az előzetes álláspont értékelése szerint **megsértethették a Tpvt. 21 §**-ában, **különösen annak a) pontjában foglalt tényállás megvalósításával valószínűsíthetően megsértette a Tpvt. 21. §-ában és az EUMSZ. 102 cikkében előírt tilalmat**

517. Az előzetes álláspont szerint megállapított közös erőfölénnyel való visszaélés a vizsgált időszakban az évenkénti díjmegállapítás ellenére is **folytatólagos jogsértésnek minősül**, mivel az egyes évek díjtételei a fentiekben bemutatottak szerint a korábbi évek díjtételeire épülnek, vagy sokszor azok bizonyos elemeit változatlan formában veszik át. Ugyanezt a következtetést erősíti az a körülmény is, hogy nem csak a díjtételek, de a díjmegállapítás módszere is hasonló volt a vizsgált időszakban és az egyes évek a korábbi évek tapasztalataira építettek.

IX.6.3. Az Artisjus által alkalmazott jogdíjkedvezmények és az LG-vel kapcsolatos jogvita

518. A fentiek szerint az üres hordozói díjak körében nyújtott jogdíjkedvezmény célja a jogkövetés ösztönzése, ezért a kedvezmény igénybevételének feltételei értelemszerűen előírják az adatszolgáltatási kötelezettségek és a jogdíjközleményben foglalt védjegyhasználati engedély betartását, valamint a jogdíjtartozás hiányát.

519. Az LG-vel folytatott jogvita kapcsán az eljárás során ismertté vált adatok arra utalnak, hogy az Artisjus nem a mobiltelefonokba integrált adathordozók miatti vita kapcsán vonta meg a jogdíjkedvezmény lehetőségét az LG-től, illetve az Artisjus valójában nem is vont meg

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

jogdíjkedvezményt, illetve nem mondott fel kedvezményszerződést sem az LG-vel. Az Artisjus a jogdíjkedvezményt visszamenőlegesen is megadta, a már kifizetett jogdíjakat erre tekintettel korrigálta, illetve a kedvezményes díjtételre jogosító szerződést megkötni igyekezett, azonban azt az LG nem írta alá. Mivel a szerződés aláírása nem került sor, az Artisjus a jogdíjközlemény szerinti díjakat alkalmazta, ami nem tekinthető kedvezmény megvonásnak.

520. A Gazdasági Versenyhivatal nem lát összefüggést a mobiltelefonok kapcsán fennálló jogvita és a kedvezményszerződés alá nem írása között, hiszen utóbbit az LG nem tette meg többszöri kérés ellenére sem. Éppen ezért az LG esete kapcsán a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján erőfölénnyel való visszaélés sem állapítható meg; ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az sem nyert bizonyítást, hogy az Artisjus nem követett volna el jogsértést.

521. Mindezekre tekintettel az eljáró versenytanács a Ket. 31. § (1) bekezdés i) pontja alapján (és így az EUMSZ 102. cikke alapján is) az Artisjus által alkalmazott jogdíjkedvezmények (és így az LG-vel kapcsolatos jogvita) vonatkozásában mind a Tpvt. 21. §-a, mind az EUMSz. 102. cikke tekintetében a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti, mivel a hivatalbóli eljárásban a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény.

X.
Az eljáró versenytanács álláspontja a kötelezettségvállalások kapcsán

X.1. Az eljárás alá vontak első két kötelezettségvállalásának[398] értékelése

522. Az eljáró versenytanács elöljáróban rögzíti, hogy a törvény a GVH-nak széles mérlegelési jogkört biztosít a kötelezettségvállalási nyilatkozat elbírálása (elfogadása vagy elvetése) tárgyában.[399] Kiemelendő, hogy a kötelezettségvállalás intézményének önmagában sem célja, sem hatása nem lehet pusztán az, hogy a vállalkozások mentesüljenek a versenyjogi felelősség alól, elkerüljék a bírságot. A töretlen bírói gyakorlat[400] szerint a GVH-nak nem kötelezettsége az eljárás alá vont vállalkozás kötelezettségvállalásának elfogadása, azonban a kötelezettségvállalás mellőzését döntésében indokolnia kell. Konkrét jogszabályi kötelezettség hiányában a GVH-t nem terheli a kötelezettségvállalás pontosítására, kiegészítésére irányuló felhívás kibocsátásának kötelezettsége sem, és nem jogszabálysértő, ha a GVH elsőként érdemi döntésében értékeli az eljárás alá vont vállalkozás által tett vállalást.

523. Az eljáró versenytanács az eljárás alá vontak első két kötelezettségvállalását[401] nem tartotta elfogadhatónak, alapvetően azon okból, hogy a Tpvt. 75. § (1) bekezdése értelmében a kötelezettségvállalás csak abban az esetben fogadható el, ha egyidejűleg teljesül azon feltétel, hogy az ügyfél magatartását megfelelően összhangba hozza a Tpvt. és az EUMSz. rendelkezéseivel valamint a közérdek védelme ily módon hatékonyan biztosítható. Az eljáró versenytanács szerint az eljárás alá vontak által felajánlott kötelezettségvállalások alapján az eljárás alá vontak magatartása nem lett volna összhangba hozható a Tpvt. és az EUMSz. rendelkezéseivel, valamint nem eredményezték volna a közérdek hatékony védelmének teljesülését.

[398] Vj/15-51/2014., Vj/15-89/2014., Vj/15-/2014.
[399] Ld. Fővárosi Bíróság 2.K. 30.044/2008/18., illetve 3.K.30.200/2011/4.
[400] Ld. Fővárosi Törvényszék. 2.K.30044/2008/18. számú ítélet (Vj/73/2007. számú versenyfelügyeleti eljárás), Fővárosi Törvényszék 2.K.31.644/2012/15. számú ítélet (Vj/113/2009. számú eljárás), Fővárosi Bíróság 3.K.30.200/2011/4. számú ítélet (Vj/51/2010. számú eljárás)
[401] Vj/15-51/2014 (2015. május 11.), Vj/15-89/2014. (2016. január 25.)

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

524. Ennek oka az volt, hogy a kötelezettségvállalásokat az eljárás alá vontak az eljáró versenytanács előzetes álláspontjának ismerte nélkül tették, így értelemszerűen azok nem voltak alkalmasak arra, hogy a közös jogkezelők működésével összefüggésben az eljáró versenytanács által feltárt versenyproblémákat kiküszöböljék, annak megismétlődését kizárják.

X.2. Az eljárás alá vontak harmadik kötelezettségvállalásának[402] értékelése

X.2.1. A kötelezettségvállalás tartalmának értékelése

525. Az eljáró versenytanács előzetes álláspontjában tételesen kifejtve jelezte[403], hogy milyen módszertani és tartalmi kifogásai vannak az eljárás alá vontak által készített felmérésekkel és az az alapján készített jogdíjközleményekkel kapcsolatban.
526. Az eljárás alá vontak valamennyi az eljáró versenytanács által felvetett kifogást és hiányosságot orvosolni kívánták a kötelezettségvállalásukkal és a felvetett problémákra tételesen reflektáltak a kötelezettségvállalásukban.
527. Az eljárás alá vontak kötelezettségvállalásuk során az alábbiak szerint reagáltak az eljáró versenytanács által felvetett problémákra:

ELŐZETES ÁLLÁSPONT KIFOGÁSAI[404]	KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁS RELEVÁNS PONTJAI AZ EGYES KIFOGÁSOK KAPCSÁN
a) omnibusz adatfelvétel hátrányai	Az eljárás alá vontak vállalták, hogy az omnibusz típusú adatfelvétel helyett kizárólagos kérdőív és reprezentatív mintavételt alkalmaznak. (Kötelezettségvállalás 1.2.4. pontja)
b) szegmentálás és fogyasztói csoportképzés hiánya	Az eljárás alá vontak vállalták, hogy a fogyasztói felméréseik során fogyasztói csoportképzést alkalmaznak. (Kötelezettségvállalás 1.3.3. pontja)
c) tartalomfogyasztási szokások önálló vizsgálatának szükségessége az audiovizuális tartalmak területén is	Az eljárás alá vontak vállalták, hogy felméréseik során részletes kérdéseket tesznek fel a fogyasztók tartalomfogyasztási szokásokra vonatkozóan, beleértve az audiovizuális műveket is. (Kötelezettségvállalás 1.3.1. pontja)
d) audiovizuális tartalmak díjmeghatározása nem alapulhat a korábbi zenei tartalmakhoz kötött díjmeghatározáson	Az eljárás alá vontak vállalták, hogy felméréseik során részletes kérdéseket tesznek fel (mind a zenei, mind az audiovuzális) tartalom-típusokkal kapcsolatban és a fogyasztói csoportok díjterhelés-vizsgálatát is elvégzik, ezáltal a tartalomfogyasztási szokásokat kiegyensúlyozottan fogja mérni a felmérés és megvalósul a fogyasztói szokások részletes értékelése mind a zenei, mind az

[402] Vj/15-129/2014.
[403] Vj/15-116/2014. IX.6.2.3. fejezet
[404] Vj/15-116/2014. IX.6.2.3. fejezet 444. pont a-i) alpontok

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

	audiovuzális tartalmakra vonatkozóan. Ezt követően a fogyasztói csoportképzést alapul véve, a reprezentatív minta további almintáit elfogadott statisztikai módszerekkel fogják vizsgálni, annak ellenőrzésével, hogy a fogyasztói szokások változásával nem alakultak-e ki esetlegesen eltérő feltételekkel vagy díjakkal terhelendő fogyasztói csoportok. (Kötelezettségvállalás 1.3.1. és 1.3.3. pontja)
e) nem csak a magáncélú másolás arányának, hanem mértékének a mérése szükséges	Az eljárás alá vontak vállalták, hogy felméréseik során részletes kérdéseket tesznek fel a magáncélú másolás mértékére vonatkozóan és a felmérés alapján készülő tanulmány elvégzi a fogyasztói előnyök és a szerzői jogi jogosulti hátrányok becslését. (Kötelezettségvállalás 1.3.1. és 1.3.2. pontja)
f) 2012-ben készített tanulmány eredményeinek beépítése	Az eljárás alá vontak vállalták, hogy a 2015. évi kutatás és tanulmány megállapításainak beépítését és eredményeinek végrehajtását (Ez magában foglalja a 2012. évi kutatás eredményeit is.) (Kötelezettségvállalás 1.1. pontja)
g) Historikus díjmegállapítási módszer nem megfelelősége egy dinamikuson változó piacon	Az eljárás alá vontak vállalták, hogy felméréseiket rendszeresen felülvizsgálják a dinamikusan változó fogyasztói szokásoknak és piacnak megfelelően és ezalapján határozzák meg a díjaikat. (Kötelezettségvállalás 1.2.2., 1.3.4., 4.2. pontja)
h) új eszközök megfelelő bevezetése, elavult eszközök kivezetése	Az eljárás alá vontak vállalták, hogy a fogyasztói szokás felmérések alapján megjelenő új eszközöket megfelelő időben bevezetik és a díjközleményük hatálya alá vonják, illetve az elavult eszközöket megfelelő időben kivezetik és a díjközleményük hatálya alól törlik. (Kötelezettségvállalás 4.1. és 4.2. pontja)
i) az új tartalomfogyasztói technológiák kellő mértékű figyelembevétele és az új eszközök kapcsán üres hordozó díj meghatározása	Az eljárás alá vontak vállalták, hogy a fogyasztói tartalom fogyasztásra vonatkozó felméréseik kitérnek az új technológiákra, eszközökre és azok hatását figyelembe veszik a díjmeghatározásuk során. (Kötelezettségvállalás 1.3.1., 1.4.1., és 1.4.2. pontja)

528. Az eljáró versenytanács a felvetett megoldási javaslatokat megvizsgálta és arra a megállapításra jutott, hogy azok alkalmasak lehetnek a felmerült versenyjogi aggályok

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

kezelésére[405]. Arra tekintettel, hogy többek között a módszertani változtatásokkal olyan fogyasztói szokás felmérések alakíthatóak ki, amelyek eredményei a közgazdasági elemzés alkalmazásával együtt (amely a kötelezettségvállalás előtt szintén nem kapcsolódott évenként rendszeresen a díjmegállapításhoz) garantálhatják a jobb fogyasztói szokás beazonosíthatóságot, és így együttesen lehetővé teszik az üres hordozói díj pontosabb meghatározását, ami mind a jogdíj kötelezetteknek, mind a jogdíj jogosultaknak az érdekében áll, és így alkalmas a felmerült versenyjogi aggályok kiküszöbölésére.

X.2.2. Összhang a Tpvt. és az EUMSz. rendelkezéseivel

529. A Tpvt. 75. § alapján az eljáró versenytanács elsőként azt vizsgálta, hogy az eljárás alá vontak a kötelezettségvállalása alkalmas-e a jogsértés jövőbeni megakadályozására, vagyis, hogy ezen magatartás tekintetében biztosított-e az eljárás alá vontak magatartásának jövőbeni összhangja a Tpvt., illetve az EUMSz rendelkezéseivel.
530. Miként azt az eljáró versenytanács rögzítette a jogsértés kiküszöböléséhez (és ez alapján a kötelezettségvállalás elfogadásához) a fogyasztói szokások beazonosíthatóságához átfogóbb, pontosabb felméréseket kell készíteni, majd közgazdasági elemzést kell végezni és ezek eredményei alapján határozható meg az üres hordozói díj akként, hogy ne adjon okot versenyjogi aggályokra.
531. Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vontak a 2018-as évi jogdíjjavaslat megtételétől három évig vállalták az eljáró versenytanács által megkövetelt kutatás és közgazdasági elemzés elvégzését, valamint vállalták annak eredményeinek a jogdíjba történő beépüléséről szóló igazolását, így az eljárás alá vontak vállalása az eljáró versenytanács véleménye szerint megszünteti a jogsértő állapot fennálltát.
532. Megjegyzi ugyanakkor az eljáró versenytanács, hogy a kötelezettségvállás lejártát követően is olyan fogyasztói szokás felméréseket kell alkalmaznia az eljárás alá vontaknak, amelyek megfelelnek a kötelezettségvállalás kereteiben meghatározottaknak. Ugyanakkor az eljáró versenytanács a 3 évi kötelezettségvállalást és annak végrehajtásának ellenőrzését elegendő időjűnek tartja arra nézve, hogy az eljárás alá vontak évenkénti díjmeghatározása során a kötelezettségvallás szerinti díjmeghatározási mechanizmus gyakorlata rögzüljön, a gyakorlatuk részévé váljon és így a kötelezettségvállás 3 évi időtartama után szükségtelenné váljon a GVH további felügyelete. Megjegyzi ugyanakkor az eljáró versenytanács, hogy abban az esetben, ha a kötelezettségvállalás lejártát követően az eljárás alá vontak magatartása újból versenyjogi aggályokat vett fel a GVH újra versenyfelügyeleti eljárást indíthat velük szemben.

X.2.3. A közérdek

533. A Tpvt. 75. § alapján valamely kötelezettségvállalás elfogadásának másik feltétele, hogy annak révén biztosítható legyen a közérdek hatékony védelme.
534. Az eljáró versenytanács véleménye szerint az elsődleges közérdek, ahhoz fűződik, hogy a vélelmezett jogsértés és az abból adódó fogyasztói joghátrány a lehető leghamarabb orvoslásra kerüljön.
535. Tekintettel arra, hogy az ÜHD évenként kerül meghatározásra, így a vélelmezett jogsértésből fakadó fogyasztói joghátrány (a vélelmezett jogsértés kiküszöbölése nélkül) folyamatosan jelentkezik. Abban az esetben, ha az eljáró versenytanács megállapította volna a jogsértést és bírságot szabott volna ki, akkor a vélelmezett jogsértésből fakadó fogyasztói

[405] Az eljáró versenytanács nem kívánja megismételni az általa azonosított versenyjogi problémákat és a kötelezettségvállalás azokra vonatkozó megoldási javaslatát, csupán utalni kíván rá, hogy a versenyjogi aggályait jelen végzés IX.6.2.3. fejezete, míg az eljárás alá vontak által előterjesztett megoldási javaslatokat a jelen végzés VI.3. fejezete tartalmazza konkrétan hosszabban kifejtve.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

joghátrány továbbra is mindaddig fennállt volna, amíg az eljáró versenytanács döntése jogerőssé nem vált volna. Ez pedig egy esetleges bírósági felülvizsgálat miatt akár évekig is elhúzódhatott volna. Erre figyelemmel az eljáró versenytanács arra a megállapításra jutott, hogy a fogyasztói joghátrány azonnali kiküszöbölése nagyobb közérdek, mint egy esetleges bírság kiszabása.

536. Lényegesnek ítélte az eljáró versenytanács azt is, hogy nem elhanyagolható szempont az sem, hogy jogsértés megállapítása esetén csak nehezen becsülhető további jogalkalmazási költségekkel és időbeli késedelemmel oldható meg a versenyprobléma. Ezzel szemben a kötelezettségvállalás elfogadásával megtakaríthatóvá válik az eljárás alá vontak észrevételeinek vizsgálatához, illetve értékeléséhez; valamint az esetleges bírósági eljáráshoz kapcsolódó jogalkalmazási költség és idő.

537. A fentieken túl eljárás alá vontak nem csupán az eljáró versenytanács által jelzett versenyjogi aggályokat kívánják orvosolni kötelezettségvallásukkal, hanem azon túlmutatóan az Európai Unió Bíróságának Padawan ügy[406], illetve az ACI-Adam ügy[407] ítéletében kimondott elveihez adaptálódva az Európai Unió országai közül egyik első tagállamként az üres hordozói díj visszatérítésének lehetőséget is biztosítani kívánják az adathordozókat vásároló fogyasztók részére, ami alapján pedig a kötelezettségvállalás túlmutat az adott versenyjogi aggályok orvoslásán.

X.2.4. A kötelezettség betartásának ellenőrizhetősége

538. Értelemszerűen csak olyan kötelezettségvállalás fogadható el, amelynek betartása a Gazdasági Versenyhivatal által megfelelően ellenőrizhető. Az ellenőrizhetőség elengedhetetlen feltétele az előírt kötelezettség egyértelműsége, annak elkerülése érdekében, hogy utóbb annak értelmezése vitatottá váljon a Gazdasági Versenyhivatal és a kötelezett vállalkozás között.

539. Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vontak évenként vállalják a kötlezettségvállalás tartalmáról való beszámoló készítésüket, így a kötelezettségvállalás ellenőrizése a Gazdasági Versenyhivataltól nem igényel különösebb erőforrást.

X.2.5. Az eljáró versenytanács kötelezettségvállalással kapcsolatos álláspontjának összegzése

540. Mindezek alapján az eljáró versenytanács a rendelkező rész szerinti – az eljárás alá vontak vállalásával egyező – kötelezettség előírása mellett az eljárását a Tpvt 75. § alapján megszüntette.

XI.
Eljárási kérdések

541. A GVH hatásköre az EUMSz. 102. cikke tekintetében az 1/2003/EK rendelet 5. és 35. cikkén, valamint a Tpvt. 33. § (3) bekezdésén, míg a Tpvt. 21. §-a tekintetében a Tpvt. 45. §-án alapul. A GVH illetékessége a Tpvt. 46. §-a alapján az ország egész területére kiterjed.

542. Az eljáró versenytanács felhívja a figyelmet, hogy a Tpvt. 7**6. §** (1) bekezdése a) pontja szerint a vizsgáló utóvizsgálatot tart a 75. § szerinti végzésben meghatározott kötelezettség teljesítésének ellenőrzése érdekében.

543. Az eljáró versenytanács felhívja továbbá a figyelmet arra is, hogy a Tpvt. 75. §-ának (2) bekezdése szerint a Tpvt. 75. § (1) bekezdés szerinti végzés meghozatala nem zárja ki azt,

[406] C-467/08. sz ügy Padawan SL kontra Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) (EBHT 2010., I-10055. o.) ECLI:EU:C:2010:620

[407] C-435/12. sz. ügy ACI Adam és társai ECLI:EU:C:2014:254.

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

hogy az ügyben - a körülmények lényeges változása miatt, illetve akkor, ha a végzés a döntés meghozatala szempontjából fontos tény félrevezető közlésén alapult - újabb versenyfelügyeleti eljárás kerüljön megindításra. Az újabb versenyfelügyeleti eljárás során rendelkezni kell a korábban az (1) bekezdés alapján hozott végzésről.

544. A Tpvt. 48. § (1) bekezdése szerint az eljáró versenytanács döntéseit háromtagú vagy öttagú tanácsban hozza meg. A (2) bekezdés értelmében, ha e törvény eljáró versenytanácsot említ, azon az (1) bekezdésben meghatározott tanácsot kell érteni. Egyéb esetekben a vizsgáló vagy az eljáró versenytanács tagja egyedül is eljárhat.

545. A Ket. 73. §-ának (3) bekezdése értelmében egy okiratba foglalható a határozat és a végzés, illetve több határozat vagy végzés. Az egy okiratba foglalt döntések rendelkező részét és indokolását döntésenként önállóan kell megszövegezni. Az egybefoglalás az egyes döntések meghozatalára vonatkozó határidőket és a jogorvoslati szabályok alkalmazását nem érinti. Ha a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen jogorvoslattal él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.

546. A kötlezettségvállasát jóváhagyó végzés elleni jogorvoslatot a Tpvt. 75. § (1) bekezdésének utolsó mondata, és a Tpvt.-nek 82. §-a biztosítja, míg az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslati jogot a Ket. 98. §-a (3) bekezdésének c) pontja biztosítja.

Budapest, 2016. december 5.

dr. Kőhalmi Attila s.k.
előadó versenytanácstag

Dr. Bara Zoltán s.k.
versenytanácstag

Dr. Tóth András s.k.
a Versenytanács elnöke
versenytanácstagként eljárva

1054 Budapest, Alkotmány u. 5. Telefon: (06-1) 472-8851 Fax: (06-1) 472-8905 E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

1. számú melléklet Megfelelési minta

Vállalás	Megfelelés	Rövid leírás/utalás benyújtott mellékletre
Benyújtás időpontja: Vizsgált időszak:		
Fogyasztói kutatás		
• elvégzésének ideje		
• adatfelvételt végző vállalkozás megnevezése		
• elemzést végző megnevezése		
• dokumentáció benyújtása megtörtént-e?		
• figyelembe vett kulturális statisztikai ajánlás		
• módszertani változás történt-e?		
• módszertani változás indoka		
• az adatfelvétel mintája (reprezentativitása)		
• lényeges eltérés(ek) a korábbi kutatásoktól		
Közgazdasági elemzés		
• elkészülésének időpontja		
• készítőjének megnevezése		
• elvégezte-e a jogosulti előnyök, fogyasztói hátrányok elemzését?		
• történt-e jelentős módszertani eltérés a megelőző vizsgálattól?		
• megtörtént-e a fogyasztói csoportok képzése és vizsgálata?		

• főbb megállapításai a Tpvt. szerinti megfelelés vizsgálata körében		
A vizsgálat figyelembe vétele a díjszabás kialakítása során		
• érintett díjszabás megnevezése		
• a jóváhagyás iránti eljárásban történő benyújtás időpontja és az eljáró hatóság megnevezése		
• a díjszabás esetlegesen erre tekintettel kialakított vagy módosított pontjainak megnevezése és a módosítás tartalma		
• a díjszabás indokolása során tett, ezzel kapcsolatos főbb megállapítások felsorolása		

2. számú melléklet az eljárás alá vontak médiaterve

ÜHD fogyasztói kampány

Médiaterv

2016. szeptember 16.

Célcsoport

- **Szélesebb**: üres hordozókat vásárló, digitálisan aktív fogyasztók
  18-59 éves, aktív, ABC1C2

- **Alkotói**: Zenei, audiovizuális, fotó alkotótevékenységgel (fél)professzionálisan foglalkozók

Produkciós fázis

- **Edukációs website**
  - grafikai munka, programozás, tartalom megírása és első éves hosting
  - kb. 1,5 millió HUF

- **Kreatív fejlesztés**
  - kreatív koncepció, 1 print master és ennek 3-5 mutációja, 1 banner master és annak 10 mutációja
  - kb. 1,5 millió HUF

Csatorna / Intenzitás / Elérés / Összeg

- **Online kampány**
  - Fotós, audiovizuális és zenei szakmai portálok: pl. Fotomagazin.hu, FotoArtMagazin.hu, FotoVideo.hu, Fotozz.hu, Music Media Magazin
    - elérés: kb. 3 milliós megjelenésszámmal (AV) lehet számolni
  - kb. 4 millió HUF
  - Időzítés: január-február hónapok
- **Print kampány**
  - ¼ oldal ff hirdetések; pl. Blikk, Magyar Idők, Népszabadság, Magyar Nemzet, Lokál, Nők Lapja, megyei napilapok
    - elérés: kb. 2 millió olvasó
  - kb. 7 millió HUF
  - Időzítés: január-február hónapok

Edukációs website

- Mi a magánmásolás és az üres hordozó díj?
- Visszatérítés (visszatérítési tájékoztató, GYIK, adatlapok)
- Hogy lesz a jogdíjból új zene, film, alkotás? (jogdíj, Cseh Tamás Program)
- Felmérések, infotár

3. számú melléklet Az üres hordozói díj meghatározása

